

OO

MEYO ACHIMOOWIN

S T. M A T T H E W.

T H E G O S P E L

A C C O R D I N G T O

S T. M A T T H E W ;

T R A N S L A T E D I N T O T H E L A N G U A G E O F T H E
C R E E I N D I A N S ,
O F T H E D I O C E S E O F R U P E R T ' S L A N D ,
N O R T H - W E S T A M E R I C A ,

B Y

T H E V E N E R A B L E J A M E S H U N T E R , D . D . ,
L A T E A R C H D E A C O N O F C U M B E R L A N D , R U P E R T ' S L A N D .

L O N D O N :

P R I N T E D F O R

T H E B R I T I S H A N D F O R E I G N B I B L E S O C I E T Y .

1877.

Made in England

A KEY TO THE ORTHOGRAPHY.

VOWEL SOUNDS.

<i>ā</i>	sounded as <i>a</i> in hate.
<i>a</i>	.... <i>a</i> ... far.
<i>e</i>	.... <i>e</i> ... me.
<i>i</i>	.... <i>i</i> ... pin.
<i>i</i>	.... <i>i</i> ... thine (when final).
<i>oo</i>	.... <i>oo</i> .. moon, move.
<i>u</i>	.... <i>u</i> ... but, tub.
<i>ow</i>	.... <i>u</i> ... pure.
<i>ow</i>	.... <i>ow</i> .. now.

CONSONANTS.

<i>g</i>	sounded as <i>g</i> in get.
<i>h</i>	.... <i>h</i> ... hard, hat.
<i>k</i>	.... <i>h</i> ... keg.
<i>m</i>	.... <i>m</i> ... me.
<i>n</i>	.... <i>n</i> ... net.
<i>p</i>	.... <i>p</i> ... put.
<i>s</i>	.... <i>s</i> ... sin.
<i>t</i>	.... <i>t</i> ... time.
<i>w</i>	.... <i>w</i> ... was.
<i>y</i>	.... <i>y</i> ... your.
<i>y</i>	.... <i>y</i> ... my (when final).
<i>ch</i>	.... <i>ch</i> .. much, chicken.
<i>hw</i>	.... <i>hw</i> .. awkward.
<i>st</i>	.... <i>st</i> ... stick.
<i>pw</i>	.... <i>pw</i> .. upward.

OO MEYO ACHIMOOWIN

ST. MATTHEW.

PISKÉTUSSIN ÁHIKUN I.

MUSSINÁHIKUN itta ā wétureek ka pā uniskā
ócheet Jesus Christ, David oo koosisa, Abraham
oo koosisa.

2 Abraham kē nétairekehāo Isaac; mena Isaac kē nétairekehāo Jacob; mena Jacob kē nétairekehāo Judas mena oo chewameyewa;

3 Mena Judas kē nétairekehāo Phares ussitche Zara Thamara óche; mena Phares kē nétairekehāo Esrom; mena Esrom kē nétairekehāo Aram;

4 Mena Aram kē nétairekehāo Aminadab; mena Aminadab kē nétairekehāo Naason; mena Naasson kē nétairekehāo Salmon;

5 Mena Salmon kē nétairekehāo Booz Rachaba óche; mena Booz kē nétairekehāo Obed Rutha óche; mena Obed kē nétairekehāo Jesse;

6 Mena Jesse kē nétairekehāo David ka kē Kéche Ookemawit; mena David ka kē Kéche Ookemawit kē nétairekehāo Solomon unehee ka kē weeweyit Uriasa óche;

7 Mena Solomon kē nētawekehāo Roboam ;
mena Roboam kē nētawekehāo Abia ; mena
Abia kē nētawekehāo Asa ;

8 Mena Asa kē nētawekehāo Josaphat ;
mena Josaphat kē nētawekehāo Joram ; mena
Joram kē nētawekehāo Ozias ;

9 Mena Ozias kē nētawekehāo Joatham ;
mena Joatham kē nētawekehāo Achaz ; mena
Achaz kē nētawekehāo Ezekias ;

10 Mena Ezekias kē nētawekehāo Ma-
nasses ; mena Manasses kē nētawekehāo
Amon ; menah Amon kē nētawekehāo Josias ;

11 Mena Josias kē nētawekehāo Jechonias
mena oo chewameyewa, nantow ākospe ka
itoōtaheeētchik Babylonik :

12 Akose ka paseētchik Babylonik, Jecho-
nias kē nētawekehāo Salathiel ; mena Salathiel
kē nētawekehāo Zorobabel ;

13 Mena Zorobabel kē nētawekehāo Abiud ;
mena Abiud kē nētawekehāo Eliakim ; mena
Eliakim kē nētawekehāo Azor ;

14 Mena Azor kē nētawekehāo Sadoc ; mena
Sadoc kē nētawekehāo Achim ; mena Achim
kē nētawekehāo Eliud ;

15 Mena Eliud kē nētawekehāo Eleazar ;
mena Eleazar kē nētawekehāo Maththan ; mena
Matthan kē nētawekehāo Jacob ;

16 Mena Jacob kē nētawekehāo Joseph
Mary oo napāma Jesus ka oo kaweeet, Christ
ka issenīkasoot.

17 Awuk' óche maka Abraham óche peyis

David isko nāösap metatútwaw uniskā nētawekehitoowuk ; mena David óche peyis eyekdok ka itōtaheeéetchik Babylonik nāösap metatútwaw uniskā nētawekehitoowuk ; mena ka itōtaheeéetchik Babylonik peyis eyekoók Christ nāösap metatútwaw uniskā nētawekehitoowuk.

18 ¶ Akwa oo nētawekewin Jesus Christ omisse kē ékineyew : Oo kaweya Marywa assi ā kē kiskemayit Josepha, ā moyā wechǻtooyit, assi kwyach oot ayawa owasisa ka Kunatissit ‘Achák óche.

19 Akose Josepha oo napama, kwiusk ā itatissit napāo, mena aka ā itäyétük kitta ayimehat kåkeyow kitta kiskäyétumoöt, kē itayétum kitta pukitinat kemooch.

20 Maka mäkwach ā mamitoonäyétük äwuko, wåche oteéтикoot oot utooskäyakuneyewa ka Tipäyéchekäyat ā powatük, omisse itik, Joseph, David oo koosisa, akaweya koosta kitta otinumasooyun Mary ke’wa : unehee ka kekeskowat ka Kunatisseyit ‘Achák óche.

21 Akose kitta nētawekehäo oo koosisa, Jesus ke ga isseníkatimawa : weya kitta pimachehat oot eyineema oo muchétewineyeék óche.

22 Akose tapwā ka ékeék, kitta tipepuyeyik ā kē itwähät ka Tipäyéchekät oo kiskewähikäwa, omisse,

23 Ooskeneekiskwāo owasisa kitta ayawāo, mena kitta oo koosisew Emmanuel maka kitta

issenikatawuk, āwuko unne, Kissā Muneto ke wechākoonow ā itwanik.

24 Akose Joseph ā kooskooskat kē totum ka kē itikoot oot utooskāyakuneyewa ka Tipā-yéchekāyit, akose otinumasoo we'wa:

25 Mena numoweya ḍche kiskāyimāo peyis eyekoōk ka nētawekehat oo nistum oosana : akose Jesus issenikatāo.

PISKÉTUSSINĀHIKUN II.

ISPE Jesus nātawekit Bethlehemik Judea mākwach ā Kēche Ookemawit Herod, wāche, tukooseēkik yipwākaw eyinewuk Jerusalemik wapunoōk ḍche,

2 Omissé ā itwātchik, Tanewa ka kē nētawekit ka Kēche Tipāyimat Jewa ? ne kē wapumimanan oot útchūkooma wapunootāk ā ayayāk, ne pāche putuppeestowanen.

3 ¶ Ispe Herod Kēche Ookemaw ka pātūk āwuko mikooeskachehik, mena kākeyow túto Jerusalemik āyatchik ussitche.

4 Akose ka mamowe nutoomat kākeyow Kēche Ayumehāwekemawa mena ka Mussinā-humowayit ooyussoowāwina eyinewa mamowe, kukwāchimāo tanta Christ kā nētawekit.

5 Akose omisse itāwuk, Bethlehemik Judea: akose ā itussinahikatāk ā kē itwāt ookiskewāhikāo.

6 Keya Bethlehem, Juda itta ka ayak, numoweya ke ga mawutche upistāyētakoosin ka

itussit wākemawit Juda : weya ākota kitta
ōcheet Kēche Ookemaw, ka tipāyimat net
eyineema Israel.

7 Akose Herod, ka kemooch nutoomat yip-
wākaw eyinewa, kukwāchimāo metoone tan-
eyekoōk ka nookooseyit útchūkoosa.

8 Akose isitissāwāo Bethlehemik, omisse
itāo, neyak nunatoonāk metoone ooskowasis ;
kē miskowākō maka, mena pā wētumowēkāk,
kitta itoōtāyan mena kitta putuppeestowuk
neesta.

9 ¶ Ka pātowatchik Kēche Ookemawa, sip-
wātāwuk ; ākose, útchūkoosa, ka kē wapumat-
chik wapunoōk ā ayatchik, nekanoōtakwuk,
peyis eyekoōk itta ā ayayit ooskowasisa isko.

10 Wēpumatchik útchūkoosa, kē meywā-
yētumwuk naspitch kē mumātakoosewuk.

11 ¶ Akose ka peētokwātchik waskahikun-
ik, wapumāwuk ooskowasisa ussitche Marywa
oo kaweyewa, utte 'se ooteētuppeestowāwuk,
mena putuppeestowāwuk : akose ka apahūkik
oot ayanewawa, pukitinumowāwuk mākewina;
oosawe sooneyawapisk, mena wēkemakoowina.

12 Mena ā kē itikootchik Munetoowa ā
nipatchik āka mena kitta natatchik Herod,
sipwātāwuk ā kewātchik oot uskeewāk petoos
ittā.

13 Akose ka sipwātātchik, wāche, oteētikoot
Joseph oot utooskāyakuneyewa ka Tipāyēche-
kāyit ā nipat, omisse itik, Wuniska, otin oos-
kowasis mena oo' kaweya, Egypt ittā itamoo,

ākose ākota aya eyekoōk kā wētumatan : Herod kitta nutoonum kitte nissewunachehat ooskowasisa.

14 Ka wuniskat, otināo ooskowasisa mena oo kaweyewa nipatipisk, ākose Egypt itta itoōtāo :

15 Ākose ākota ayaw eyekoōk ka nippeyit Herod : kitte kē tipepuyik ā kē itwāhat ka Tipāyēchekāt ookiskewāhikāwa, omisse, Egypt itta ḍche ne kē nutoomaw ne koosis.

16 ¶ Ākose Herod, kāskāyētūk ā kukwā-cheesimikoot yipwākaw eyinewā, naspitch kissegasew ākose isitissāwāo, kitte nippā-hayit, kākeyow owasisa túto Bethlehemik ka ayayit, mena missewā itta waska, ā nesoo, pipoonāyit ḍche mena noōtow, eyekoōk ka, kē metoone kukwāchimat yipwākaw eyinewa.

17 Itta ka ḍche tipepuyik ka kē itwāt Jeremy ookiskewāhikāo, omisse,

18 Ākota Rama pātakwun nunākatāyētum-oowin, mena matoowin, mena kēche mowikatitoowin, Rachel ā mowikatat oot owasimisa, nummawawach kē kakeechehaw, chikāma āka ā étayit.

19 ¶ Maka ispe Herod ka nippit, wāteē-tikoot Joseph oot utooskāyakuneyewa ka Tipāyēchekāyit ā nipat Egypt itta ā ayat,

20 Omissé itik, Wuniska, otin ooskowasis mena oo kaweya, ākose itoōtā Israel oot us-keēk : assi kē nippewuk ka nutoonumwatchik ooskowasisa oo pimatissewineyew.

21 Akose pussikoo, otināo ooskowasisa mena oo kaweyewa, akose pā itoōtāo Israel oot us-keeyik.

22 Maka ispe ā pātūk Archelaus ā Kēche Tipāyētumeyit Judea, ā tapiskumowayit ḍata-weyewa Herod, koostachew kitta itoōtāt akota : maka, ā kē itikoot Kissā Munetoowa ā nipat, ākut utte itoōtāo Galileek :

23 Akose utte ayaw unima waskahikun Nazareth ka itchekatāk : kitta tipepuyik ā kē itwātchik ookiskewāhikāwuk, Nazarene kitta issenikasoo.

PISKÉTUSSINĀHIKUN III.

ĀWUKWUNNEE kesikawa tākooseek John oo Seekahātakāo, ā kukāskimawusoot pukwutus-keek Judea,

2 Omissē ā itwāt, Kwāskatissik : weya kēche kesikoowe otānowewin kissewak ā étukwūk.

3 Awuk'owa ka kē achimikoot ookiskewā-hikāwa Esaias, omisse ā itwāyit, Pātakoosew pāuk ā kukāskimawusoot pukwutuskeek, Kwyachētawāk oo māskunow ka Tipāyēche-kāt, kwiusk itumoōtawāk oo māskunowa.

4 Awuko John piisikewpeewuya kē weyā-tum, mena pākākino pukwātāhoon kē pukwā-tāho ; mena oo mechewin locustuk mena amoo oseéchekun.

5 ¶ Akose peā natikoot Jerusalemk ka ayayit, mena kākeyow Judea, mena kākeyow missewā waska Jordan,

6 Ākose ka seekahātowat ākota Jordan, ā wētumeyit oo muchētewineyewa.

7 ¶ Maka ā wapumat mēchāt Phariseewuk mena Sadduceewuk ā pā natumeyit oo seekahātakāwin, omisse itāo, O uniskā nātawekehit-ooyāk kināpikootik, owāna ka itikooyāk kitta oosimoostumāk kissegasewin kā oochéchepuyik?

8 Nookoštak issa tapwā ā métatumāk :

9 Mena ākaweya itāyētumook, Netap n'ōtawenan Abraham : ke wētumatinawaw, Kissā Muneto ā kuskēhat ohoo ussinecā kitta ootowasimissehat Abrahama.

10 Mena maka cheekahikun nāpāmustāo wutupik mistikoók : āwuko 'che maka túto mistik āka ka nētawekētat meyo meenisa kitta kowa-hoót, mena kitta pooneét.

11 Ata weya ke seekahātatinawaw nippe óche kitta métatumāk muchētewin : maka una ka pā nuskrowit owusimā soókatissew ispeéch neya, oo muskissina nummoweya ne tapukā-yētakoosin kitta túkoonumwuk : ke ga seekahātakoowaw ka Kunatissit 'Achākwā, mena iskootāo :

12 Oópwāaschechekuna mitchimināo oo cheécheék ākose kitta metoone kechistinum moóchék, mena kitta mawussukwunāo oo púkwāsekunima ā nahékowat; maka kitta suskahum meyikwunasa āka kitta astowāk iskootāo óche.

13 ¶ Ākose tākooseék Jesus Jordanik Gali-

leēk ā ḍtōtāt Johna ā oteētat, kitta seekahātakoot.

14 Maka John kittahumowāo, omisse itāo, keya koosoma ke ga seekahātowéty, ka pā na-seyun ?

15 Maka Jesus nuskwāwusehāo omisse itāo, Keyam ākose kitta ēkin : ākose ā isse nutowāyētakooseyāk kitta tipetotumāk kāke-yow kwiusk itatissewin. Ākose tapwātowāo.

16 Ākose Jesus, ka seekahātāt, utte 'se kupaw : ākose kēche kesik ka paskeeētāpuyeyik, mena wapumāo Kissā Muneto Achākwa ā na-setotakoot oomeēmeēk ā isse nakooseyit, mena ā twāhoototakoot :

17 Ākose pātum kēche kesikoōk ā ḍche it-wāweēt, Āwuko owa ayewak ā itāyimuk ne Koosis, ka naheyowwāhit.

PISKĒTUSSINĀHIKUN IV.

ĀKOSE Jesus ka itoōtahikoot 'Achākwa puk-wutuskeēk kitta kootāyimikoot Muche 'Achāk-wa.

2 Ākose āka kākwi ka mechit naömetunow kesikaw mena naömetunow tipiskaw, peyis wē mechesoo.

3 Ākose oo kootāyimewāwa pā oteētik, omisse itik, Keespin ke Muneto oo Koosisanewin, itussoowasik okoo ussineeük kitta pūk-wāsekunewitchik.

4 Maka nuskwāwusehāo omisse itāo, Mus-

sinâhikatâo, Ayiseyinew âka piko nayâstow pûkwasekuna kitta ôche pimatissit ; maka ka itûtineyik oot ayumewina ôche mooskinûk oo toonik Muneto.

5 Âkose Muche 'Achâk itoôtahâo kâ Kunatuneyik Kêche Waskahikun, âkose tâttâyâo tûkooch itta â ispayik Kêche Ayumehâwe-kumikoôk,

6 Mena omisse itâo, Keespin ke Muneto oo Koosisanewin, kwaskoôte; weya â itussinâhikatâk, Kitta kunoomâo oo kêche oot utooskâ-yakuna keya ôche : âkose oo cheécheewâk ke ga tûkoonikwuk, âka kitta pukumêtetayun ke' sit ussineék.

7 Jesus omisse itâo, Omissse itussinâhikatâo mena, Numoweya ke ga kootâyimaw ka Tipâ-yêchekât ke Munetoom.

8 Mena Muche 'Achâk itoôtahâo â mawutche ispmutinayik wutchee, â wapûteyat kâkeyow otânawa uskeék, mena â isse kistâyêtakwuneyikee;

9 Omissse itâo, Kâkeyow ohoo ke ga meeyitin, keespin oteétpuppeestoweyune mena putuppeestoweyune.

10 Âkose Jesus itâo, Owusittâ, Muche 'Achâk : omisse oma itussinâhikatâo, Ke ga putuppeestowaw ka Tipâyêchekât ke Munetoom, mena weya piko ke ga tipetotowaw.

11 Âkose Muche 'Achâkwa nukutik, maka âkose kêche utooskâ-yakuna kâ oteétk mena oocheestumak.

12 ¶ Ispe eyekoók Jesus ka pātúk John ā kipahoót, Galileék isse sipwātāo ;

13 Mena nākutúk Nazareth, pā itoótāo mena ayaw Capernaumík, sisooch wenepákoók, kacheche Zabulon mena Nephthalim :

14 Kitta tipepuyeyik ā kē itwāt ookiskewā-hikāo Esaias, omisse,

15 Oot uskeewák Zabulon, mena oot uskee-wák Nephthalim, wenepákoók itákā, ukamík Jordan, Galilee ayúch eyinew uske;

16 Ayiseyinewuk wunetipiskák ka uppitchik wapūtumwuk kēche wastāo : mena une-kee ka uppitchik otānowinik itta ā chikastás-kakootchik nippoowin wastāo kātātowā oteé-tikwuk.

17 ¶ Akospe Jesus ka óche kukāskima-wusoot, omisse ā itwāt, Kwāskatissik : weya kēche kesikoowe otānowewin kissegawak ā étukwuk.

18 ¶ Akose Jesus, ā pimoótāt sisooch wenepákoók Galilee, wapumāo nesoo ā oo' che-wamítiooyit, Simon Peter ā issiníkasoot, mena Andrew oo chewama, pukitáwatchik wenepákoók : weya ā oopukitáwawitchik.

19 Omissé itāo, Pimitissahook, akose ke ga issehitinawaw kitta ootahumakooyák ayise-yinew.

20 Akose sāmak nākutatchik oot áyupee-wawa, ā pimitissawatchik.

21 Akose mena ā utte itoótāt, wapumāo kotuka nesoo ā oo chewamítiooyit, James

Zebedee oo koosisa, mena John oo chewama, chemaník ā chematchik ótawewawa Zebedee, ā meesáwatchik oot áyupeewawa ; ākose nutoomāo.

22 Ākose keyepe nākutúkik cheman mena ótawewawa, ā pimitissáwatchik.

. 23 ¶ Ākose Jesus kē a itoótao missewā Galilee, ā kiskinóhumakāt Ayumehāwekumikoók, mena ā wéatumakāt meyo achimoowin kesikoowe otānowewin, ā pimachéyat nunatoók ákoosewina mena kākeyow nunákow ā itaspināyit ayiseyinewa.

24 Pātakwuneyew missewā Syria ; ākose pātoowāwuk kākeyow ā ákooseyit eyinewa nunatoók ā itaspināyit mena ā itumáchehooyit, mena unehee ka peéteskakoooyit muche áchâkwa, mena unehee ka itaspināyit tūto pesimo, mena unehee ka nunumaspinātchik ; ākose pimachehāo.

25 Mena pimitissahook ookistukāwe ayiseyinewa Galilee óche, mena Decapolis, mena Jerusalem, mena Judea, mena ukamík Jordan.

PISKÉTUSSINÁHIKUN V.

ĀKOSE ā wapumat ā osam áyuteyit ayiseyinewa, utte koospamutchewāo wutcheék : ka náuppit maka, oo kiskinóhumowakuna pā natik :

2 Ākose paskétoonāyew, ā kukāskimat, omisste itao,

3 Sowāyētakoosewuk ka kitimakāyimoot-chik oot áchākoowák : weyawaw oot ayanewaw Kéche kesikoowe otānow.

4 Sowāyētakoosewuk unekee ka nunākachimootchik : kittá kakeechehawuk.

5 Sowāyētakoosewuk unekee ka yooskat-issitchik : weya uskeék kittá ayatchik.

6 Sowāyētakoosewuk unekee ka noótaku-tátukik mena noótāyapakwatotükik kwiusk itatissewin : weya kittá keespoototükik.

7 Sowāyētakoosewuk unekee ka kissāwat-isseetchik : weya kittá otinükik kissāwatissee-win.

8 Sowāyētakoosewuk unekee ka pâkuneyikee oo tânewawa : weya kittá wapumatchik Munetoo-wa.

9 Sowāyētakoosewuk unekee ka kuskéttat-chik ootootämétoowin : weya Kissā Munetoo-wa oot owasimisa kittá iteéetchik.

10 Sowāyētakoosewuk unekee ka pukwat-umáttchik kwiusk itatissewin : weyawaw oot ayanewaw Kéche Kesikoowe otānow.

11 Ke sowāyētakoosinawaw keyawaw, ka nayātaw itikooyák, mena pukwatumakooyák, mena missewā ka muche itikooyák ayiseyinew áka á tapwāmikooyák, neya óche.

12 Meywāyētumook, mena naspitch mumā-takoosik : missaw ke tipahumakoowinewaw kéche kesikoók : ákose ka totowatchik ookiske-wähikawa nekan ka pâ étayit.

13 ¶ Keyawaw kā seewētakuniskumāk us-

ke : maka keespin seewé takun nāsewunatūke, tantā kā óche seewé takunahikatāk ? ākose num- oweya nantow itaputun, piko kittā wuyowe wāpinikatāk, mena kittā mātukoo skūkik ayise- yinewuk.

14 Keyawaw kā wastānumāk uske. Mis- tahā waskahikun ā chimutāk ispúchák num- ma kē kasoomukun.

15 Mena numoweya ayiseyinewuk ka sus- kahúkwawe wastānumakun, seepa mūkúkoók ustuwuk, maka wastānumakunátkoók ; ākose wastānumakwuk túto peéche waskahikuník áyatchik.

16 Wastānumákook keyam ke wastānuma- kunewaw ayiseyinewuk, kittā wapútükik ke meyo utooskāwinewawa, mena kittā muméch- imatchik k' Ótawewawa kēche kesikoók ka ayayit.

17 ¶ Ákaweya pā nissewunachétaw ooyus- soowāwina, ápo ookiskewāhikāwuk ka pā itwāt- chik itāyé tumook : numoweya ne pāche nis- sunachétan, maka ne tipetotān.

18 Ne tapwan ka ititukook, Eyekoók kēche kesik mena uske áka kā étukwük, pāuk chuk- ussinahikun ápo pāuk mussinepákunis num- oweya kittā noótāpuyew ooyussoowāwin, peyis kākeyow kittā tipepuyew.

19 Oweyuk maka peekoonúke pāuk ohoo ā mawutche upistāyé takwuneyik ooyussoowāwin, mena kiskinóhumowatche ayiseyinewa ākose, mawutche noótow itāyé takoosew kittā itaw

kēche kesikoōk otānowewin : maka oweyuk totūke mena kiskinōhumowatche, āwuko ma-wutche kistukimaw ka iteēt kēche kesikoōk otānowewin.

20 Weya ā wētumatu kook, Patima ke meywatissewinewāk puskeyawākwawe oo meywatissewinewāk ka mussinahumakātchik ooyussoo-wāwina mena Phariseewuk, numoweya ke ga-ōche peētokwanawaw kēche kesikoowe otānowewin.

21 ¶ Ke kē pātānawaw ā kē itwātchik kuy-as, Ākaweya nippātakā ; keespin oweyuk nippātakātche kittā ayimehik ooyussoowā-win :

22 Maka neya ke wētumatinawaw, Keespin oweyuk pukwunuta kākwi ōche kisseestowatche oo chewama kittā ayimehik ooyussoowāwin : mena oweyuk Raca itatche oo chewama, kittā ayimehik kēche ooyussoowāwin : maka oweyuk ke kukāpatissin itwātche, kittā ayimehik muche iskootāo.

23 Āwuko ōche maka peyātayune ke māke-win, ākose kāksisseyune ke chewam ā kē wun-etotowut ;

24 Ākota nukuta ke mākewin, utte 'se sip-wātā ; nekan pitta meyo oototāmim ke chewam, ākose pache māke ke mākewin.

25 Wē meyo oototāme kāsiskow owa nayā-tawāyimisk, ā ispeēche itoōtāyāk ; āka nantow itta owa nayātawāyimisk kittā utte pukitinum-owat ooyussoowāwa, ākose ooyussoowāo kittā

utte pukitinumowat semakunisa, ākose ke ga kipahookowin.

26 Ne tapwan ka isse wētumatukook, num-
oweya ke ga óche wuyoween itta óche, eyekoök
metoone kē tipahumune.

27 ¶ Ke kē pātānawaw ā kē itwātchik kuy-
as, Ākaweya pisikwatisse :

28 Maka neya ke wētumatinawaw, Kees-
pin oweyuk kunowapumatche iskwāwa ā wē
nunatoōkoohat assi pisikwatotowāo kwyach
oo tāik.

29 Mena keespin ke'skesik ke nayātawehik-
oon, kāchikoona, mena wāpina : owusimā ke ga
aputchehoon pāuk ket aputchetawin kittā
nissegunatūk, āka missegā ke' yow muche isk-
ootāk kittā isse wāpinikatāk.

30 Mena keespin ke kēchenisk ke wunetoka-
oon, munissa, mena wāpina : owusimā ke ga
aputchehoon pāuk ket aputchetawin kittā nis-
segunatūk, āka missegā keyow muche iskootāk
kittā isse wāpinikatāk.

31 Kē itwanewun, Oweyuk wāpinatche we'-
wa, kittā meeyāo oo mussinahikāwin ā wētūk
ā wāpinat :

32 Maka neya ke wētumatinawaw, oweyuk
wāpinatche we'wa, pukwunuta kākwi óche piko
pisikwatissewin, seékehāo kittā pisikwatisseyit:
mena oweyuk utte weekimatche unehee ka kē
wāpinimeéét itotum pisikwatissewin.

33 ¶ Mena ke kē pātānawaw ā itwātchik
kuyas, Numoweya ke ga pukwunuta kukeyaske

kéche itwan, maka ke ga tipetotumowaw ka Tipâyéchekât ke kéche itwâwina :

34 Maka neya ā itwâyan, Ākaweya wékach
kéche itwâk; kesik kitta uspimooyâk; weya
Kissâ Muneto ā oot uppewinit:

35 'Apo uske; weya ā oot uspissitâsimoo-
winit: mena numoweya Jerusalem; weya ā
oot étawinit mawutche Kéche Ookemaw.

36 Mena numoweya ke' stikwan ke ga uspim-
oon, chikâma numoweya ke ga kē wapiskétân
āpo kusketâwétan k'âstukuya.

37 Maka keyam peekiskwâyune omisse itwâ
Āhâ, ahâ; Numma, numma: keespin owusimâ
ā itwâk wé nayâtawun.

38 ¶ Ke kē pâtânawaw ā itwâk, Me'skesik
me' skesik ôche, me'pit me'pit ôche:

39 Maka neya ā itwâyan, Ākaweya nusk-
wak: keespin oweiyuk pussikwâhooske k'unoo-
wâk, kwâskeeskwâne kwâskittâ mena.

40 Mena keespin oweiyuk itoótahiske oo-
yussoowâwinik, mena wé ootinûke ke'skoot-
akuy, keyam kitta ayaw ket ukoohoowin
ussitche.

41 Mena oweiyuk wé sakoochemiske kitta
wechâwut pâuk tipâhikun, keyam wechâo nesoo
tipâhikun.

42 Meey oweiyuk nâtotumaske, mena oweiyuk
wâ owéhasoomiske ākaweya ākuttâkapowe.

43 ¶ Ke kē pâtânawaw ā kē itwâk, Ke ga
sakehaw ke weetuppimakun, mena ke ga puk-
wataw ke pukwachekun.

44 Maka neya ā itwāyan, Sakeheečkook ke pukwachekunewawuk, meyo totākook unekee ka muche itikooyākook, māmeyototākook unekee ka pukwatikoooyākook, mena ayumehāstumākook unekee ka ispehikooyākook, mena ka pukwatumakoooyākook ;

45 Kitta kē nuspitowāk k'Ótawewaw kēche kesikoōk ka ayat: weya ā wuniskanat oo pesimooma kitta wuniskatotowayit muchatissewa mena oo meywatissewa, mena ā isitissahumowwat kimewunapoë kwiuskoot itatissewa mena oo nayātawatissewa.

46 Keespin piko sakehākwawe unekee ka sakehikooyākook, kākoo tipahumatoowin āyayāk ? numma che neesta ākose totumwuk publicanuk ?

47 Mena keespin piko ke chewamewawuk ket utumiskowawawuk, kākwi owusimā teötumāk ispeēch kotukuk ? numma che neesta ākose totumwuk publicanuk ?

48 ¶ Kukwā maka tapwā meywatissik, k'Ótawewaw kēche kesikoōk ka ayat ka isse tapwā meywatissit.

PISKÉTUSSINÅHIKUN VI.

PÁUTUK āka kitta totumāk ke mākewinewawa, ayiseyinew ā kunowapumikoooyāk ; kakuyā weya numoweya ke ga tipahumakoowaw k'Ótawewaw kēche kesikoōk ka ayat.

2 Maka ā totumune ke mākewina, ākaweya pitta kitoōta pootachekun, ka itotūkik Ayumehāwekumikoōk ka wuyāsehissootchik mena māskunāk, kitta mumēchimikootchik ayiseyinewa. Ne tapwan ka isse wētumatukook, Assi ayawuk oo tipahumakoowinewaw.

3 Maka ā totumune ke mākewina, ākaweya ke numātin kitta kiskāyētumomukun ke kēcheniskik ā totumun :

4 Kitta kemooch mākeyun ke mākewina : mena k'Ótawe ka wapūkāt ā nissikuto ayaweēt weya kāchewak ke ga tipahumak.

5 ¶ Mena ayumehayune, numoweya ke ga nuspitowawuk ka wuyāsehissootchik : mana maka sakētawuk ā ayumehatchik ā nepowitzchik ayumehāwekumikoōk mena kēkāyak māskunāk, kitta wapumikootchik ayiseyinewa. Ne tapwan ka isse wētumatukook, Assi ayawuk oo tipahumakoowinewaw.

6 Maka keya, ayumehayune, peētokwā ā piskeeēcheäyak k'eekee, ka kipahumune ket iskwātām, mowimoostow k'Ótawe ā nissikuto ayat ; ākose k'Ótawe ka wapūkāt ā nissikuto ayaweēt ke ga tipahumak.

7 Maka ayumehayune, ākaweya kakeētwam itwāwina aputchéta, ka itotūkik ayiseyinewuk : mana maka kitta pātakoweyāk ā itāyētūkik wāche mistahā ayumitchik.

8 Akaweya maka nuspitākook ; weya k'Ótawewaw ā kiskāyētūk kākwi kweetumayāk, ā moyā kukwāchimāk.

9 Omissé maka isse ayumehak : N'Ótawenan

kéche kesikoók áyayun, kitta wé kékataýé-takwun ke wéyoowin.

10 Ke tipáyéchekáwin kitta oochechepuyew Á itáyétumun kitta wé tochekatão ota uskeék, ka isse ayak kéche kesikoók.

11 Meeyinan unoóch ka kesikak kā oo púk-wāsekunimeyák.

12 Mena usānumowinan ne mussináhiká-winanana, ka isse usānumowukeéetchik unekee ka mussinahumakooyákik.

13 Mena ákaweya itoótahinan wuyáséchekáwiník, maka metakwānumowinan muche kákwi : Keya ket ayan kéche otānowewin, wawach soókatissewin, mena muméchimikoowin, kake-kā. Amen.

14 ¶ Keespin matika ket usānumowawuk ayiseyinewuk, á wunetotakooyákook, kéche kesikoowe k'Ótawewaw neesta ke ga usānumakoowaw á wunéteyák :

15 Maka keespin numma ket usānumowawuk ayiseyinewuk oo wunétewinewawa, numoweya neesta ke ga usānumakoowaw k'Ótawewaw á wunéteyák.

16 ¶ Mena maka kowákutáhooyákoo, ákaweya, nuspítákook ka wuyásehissootchik, áka ka nahékwānakoositchik : weya á áchenakoóttatchik oo' skesikoowawa, tapwā kowákutáhoo kitta itáyimikootchik ayiseyinewa. Tapwā ka ititukook, assi ayawuk oo tipahumakoonewaw.

17 Maka keya, wā kowákutáhooyune, too-mina ke' stikwan, mena kaseékwā ;

18 Åka ayiseyinew tapwā kowákutähoo kitta itäyimisk, maka k'Ótawe ka nissikuto ayat: äkose k'Ótawe ka wapükät a nissikuto ayaweét ke ga tipahumak.

19 ¶ Akaweya ota uskeék mawutchétak ket ayanewawa, itta munechoos mena ä missewapiskak ka nissewunatük, mena itta kimootiskuk ka puspeekoonükik ä kimootitchik :

20 Maka mawutchétak ket ayanewawa këche kesikoök, itta äka munechoos åpo ä missewapiskak kā kë nissewunatük, mena itta kimootiskuk äka ka puspeekoonükik åpo kimootitchik :

21 Mana maka itta ket ayanewawa ä ayakee, äkotä ke tåewawa kā ayakee ussitche.

22 ¶ Me'skesikoök kā öche wastäk me'yow : keespin maka ke skesik meyo ayaw, missewå ke'yow kitta sakuskinão wastäo.

23 Maka keespin ket åkoosin ke'skesik, missewå ke'yow kitta sakuskinão wunetipiskaw. Keespin maka unima wastäo ka kekeskumun wunetipiskaw, taneyekoök, äwuko wunetipiskak !

24 ¶ Numoweya eyinew kitta kë utooskowäo nesoo ookemawa : öchetow päuk kitta pukwattäo, mena kitta sakehäo kotuka ; åpo kitta mechimew päuk, mena kitta atowäyimäo kotuka. Numoweya ke ga kë utooskowawaw Muneto mena wayootissewin.

25 Äwuko öche maka ka ititukook, Åka naspith kitta mitoonäyéatumäk ke pimatissewinewaw, kâkwi kā mecheyäk, åpo kâkwi kâ

miníkwāyāk ; ápo ke' yowewāk, kākwi kā poosiskumāk. Numma che owusimā itāyētakwun pimatissewin ispeéch mechim, mena me'yow ispeéch weyāchekun ?

26 Mamitoonāyimeékook peyaseesuk : numoweya pukitinikāwuk, mena numoweya munissekāwuk, mena numoweya tukwahikāwekumi-koók peétaasoowuk ; ayewāk maka kēche kesikoowe k'Ótawewaw ussumāo. Numma na mistahā ket owusimāskowawawuk āwuk-wunik ?

27 Owāna ā moðche mamitoonāyētūk kā kē tukoðtat pāuk tipahikun ā iskookapowit ?

28 Kākwi maka kā óche mitoonāyētumehik-ooyāk weyāchekun ? Nakutowāyētumook wapukwunewa kistekanik, ā isse nētawekēkee; numoweya utooskāwuk, mena numoweya pee-māhikāwuk :

29 Ayewāk maka ke wētumatinawaw, nummawawach ápo Solomon ka ata isse kistāyēta-koosit kē issehoo tapiskooch ohoo.

30 Keespin maka Muneto ukwunāhum uske muskooseä óche, unoóch ka kesikak ā ayakee, ákose ka wapúk kuskemootikussekunik ā peétahiatākee, numma na owusima ke ga weyātahikoowaw keyawaw, O keyawaw ápisasik ke tapwātumooowinewaw ?

31 Awuko óche maka ákaweya itāyētumook, omisse, Kākwi kā mecheyāk ? 'Apo, kākwi kā miníkwāyāk ? 'Apo, tantā óche kā weyāchekāyāk ?

32 (Awukwunee ohoo kākeyow ayiseyinewuk

nātoonūkik :) kiskāyētum kēche kesikoowe k'Otawewaw ā kweetumayāk ohoo kākeyow kākwia.

33 Maka nutoonumook nistum otānowewin Kissā Muneto, mena kwiusk oot itatissewin; ākose kākeyow ohoo kākwia ke ga tukoonuma-kowinawaw.

34 Ākaweya maka mitoonāyētumook kā wapūk : yukumāka kā wapūk kā mitoonayimis-soomukuk. Tāpeyekdok kittā ayimum ā kesi-kak.

PISKÉTUSSINĀHIKUN VII.

ĀKAWEYA ooyussoowasewāk, āka. neesta kittā ooyussoowatikoweyāk.

2 Kākoo ooyussoowāwin kā óche ooyussoo-wasewāyāk, āwuko kā óche ooyussoowatikoweyāk : mena kākoo tipāhikun kā mākeyāk, āwuko neesta kā meeyikoweyāk.

3 Kākwi mena wāche nāapūtumwut pewēkahikunis ke chewam oo' skesikoōk ā ayayik, ākose āka ā nakutowāyētumun pimituppussoē ke' skesikoōk ā ayak ?

4 'Apo tanse kā isse kuskētayun kittā itut ke chewam, Ne ga munepitān unima pewēkahikunis ke skesikoōk ; ākose neesta pimituppussoē ke skesikoōk ā ayak ?

5 O kukwāchesehissoo, nistum wuyowewā-pin pimituppussoōe ke skesikoōk óche ; ākose ke ga wapūtumwan metoone kittā wuyowewā-

pinumwut pewēkahikunis ke chewam oo skesik-
ōok ḍche.

6 ¶ Akaweya meeyikook utimwuk unima
ā kunatūk, mena ākaweya kēche kākwia wā-
pinumākook koōkoosuk, āka kitta mātukoos-
kūkik seepa oo sitewāk, mena kitta apumees-
takooyākook ākose kitta peekoopitikooyākook.

7 ¶ Nutootumook, ākose ke ga meeyikowin-
awaw ; nutoonumook, ākose ke ga miskāna-
waw ; pāpawehikāk, ākose ke ga paskētānum-
akowinawaw :

8 Kākeyow oweyuk ka nutootumat ḍtinum ;
mena una ka nutoonūk miskum ; mena una ka
pāpawehikāt kitta paskētānumowaw.

9 Kākoo napāo étawun keyawaw, keespin
oo koosisa nutootumakoot pūkwāsekuna, oo ga
meeya che ussineeä ?

10 'Apo keespin nutoomayit kinoosāwa, oo
ga meeya che kināpikwa ?

11 Keespin maka ā muchayeweyāk, kāskā-
yētumoowākwā kitta isse meeyākook meyo
mākewina ket owasimisewawuk, taneyekoōk
owusimā k' Ḍtawewaw kēche kesikoōk ka ayat
kā kē meeyat meyo kākwia unehee ka nutoo-
tumakoot ?

12 Āwuk' ḍche maka kākeyow kākwi ka
nutowāyimāk ayiseyinew kitta itotakooyāk,
ākose neesta itotākook : āwuko oma ooyus-
soowāwin mena ka pā itwātchik ookiskewā-
hikāwuk.

13 ¶ Peētokwāk maka ka sakowasik iskwā.

tām : ayukuskaw iskwātām, mena ayukuskaw māskunow, nissewunachehoowinik ka itoōtahewāk, mēchātewuk makane ākota ka mitimātchik :

14 Chikāma ā sakowasik iskwātām, mena ā sakowasik māskunow, pimatissewinik ka itoōtahewāk, maka chukowasisewuk ka miskūkik.

15 ¶ Uswāyimkook nuspach ookiskewāhikāwuk, ka pā oteētikooyākook mayutchikwuk ā issehootchik, maka utamik mahēkunuk ā itāyētakoositchik.

16 Oot itatissewinewāk ke ga ḍche kiskāyimawawuk. Wékach che ayiseyinewuk ootinumwuk meenisa missekaweminukusseeskāk, āpo soomina ka kasootāweyit ḍche?

17 Akose maka tūto meyo mistik nētawekētaw meyo meenisa ; maka muche mistik nētawekētaw muche meenisa.

18 Meyo mistik numoweya kitta nētawekētaw muche meenisa, mena muche mistik numoweya kitta nētawekētaw meyo meenisa.

19 Tūto mistik āka ka nētawekētat meyo meenisa kitta kowāwaw, mena iskootāk kitta isse wāpinaw.

20 Āwuk' ḍche maka ā isse nētawekētatchik kā ḍche kiskāyimākook.

21 ¶ Numoweya kākeyow oweiyuk, Ne Mунетоом, Ne Munetoom, ka issit, kā kē peētokwāt kēche kesikoowe otānowewin ; maka una pikō ka totumwat ā itayētumeyit n Otawēä kēche kesikoōk ā ayayit.

22 Mêchât ne ga itikwuk âwuko kesikayike, Ne Munetoom, Ne Munetoom, numma che n' ôche kiskewâhikanan ke wéyoowin â uspimoo-yâk ? mena ke wéyoowinik ne kë wuyowetissâwananuk muche Åchâkwuk ? mena ke wéyoowinik ne kë totânânan mèchât mamuskach issé-chekâwina ?

23 Maka ne ga itawuk, numoweya wékach ke kë kiskâyimitinawaw : owussetik keyawaw teötumâk muchétewin.

24 ¶ Åwuk' ôche maka oweyuk pâtûke ohoo net itwâwina, mena îtotûke, Nuspitowâo kuk-åtawayétumoowa, ka oséstat waskahikun tåt-apiskâk :

25 Åkose kimewunapooë yasepuyew mena yiskepâo, mena yootin, âwuko waskahikun ; maka numma kë pûkétin : weya itta â kistapiskâk â chimutâk.

26 Mena tûto oweyuk ka pâtûk ohoo net itwâwina, âka maka ka totûk, kittâ nuspitowâo ookukâpatissewa, ka kë oséstat waskahikun yakaweskâk :

27 Åkose kimewunapooë yasepuyew, mena yiskepâo, mena yootin, âwuk waskhikun ; maka kë pûkétin : âkose kë këche nissegunatun.

28 Åkose ka keeséstat ohoo oot itwâwina Jesus, ayiseyineuwuk mamuskaséatumwâwuk oo kukâskimawusoowneyew.

29 Oweyuk â tipâyéâtûk â isse kukâskimat, numoweya tapiskooch ka mussinahûkik ooyussoowâwina.

PISKÉTUSSINÁHIKUN VIII.

Ka pā nētamutchewāt, ookistukāwe ayiseyine-wa pimitissahook.

2 Akose, peā natikoot oopeekoopuyewa me-na ā putuppeestakoot, omisse ā itikoot, Ka Tipāyéchekāyun, keespin ket itāyétān, ke ga kē pimachehin.

3 Akose Jesus soowiniskāyew, mena samināo, omisse ā itat, net itāyétān ; kitta pimatisseyun. Akose sāmak ka itaspināt nākutikoot.

4 Mena Jesus wētumowāo, Akaweya oweyuk wētumow ; maka itoōtā kewa, wapūteyik ayumehāwekemawuk, mena pukitina ke mākewin Moses ka kē itussoowāt, kitta nāyétūkik.

5 ¶ Akose Jesus ka peētokwāt Capernaum, wāche oteētikoot semakunisewekemawa ā nun-utoomikoot,

6 Omisse ā itikoot, Ka Tipāyéchekāyun, net utooskāyakun pimissin n'eekeenāk ā ákoosit, naspitch ā kukwatukehikoot.

7 Maka Jesus omisse itāo, ne ga nutowe pimachehaw.

8 Semakunisewekemaw nuskwāwusehāo omisse itāo, Ka Tipāyéchekāyun, Numoweya ne tāpukāyētakoosin kitta pā itoōtāyun n'eekeēk : maka tāpeyāk moōche itwā, akose net utooskāyakun kitta pimatissew.

9 Mana maka neesta ne: ayan ookemawewin, semakunisuk ā tipāyimukik : akose owa itoōtā, ātuke, ātoōtāt : mena kotuk, Astum, akose peā

itoštāt; mena net utooskāyakun, Tota oma ātuke, ākose tēotūk.

10 Ispe Jesus peātūk, mamuskatum, ākose omisse ātat ka wechākoot, Ne tapwan ka ititukook, Numoweya n'ōche miskān eyekoók kēche tapwātumooowin, numoweya Israelik.

11 Mena ke wētumatinawaw, méchāt kitta ḍcheewuk wapunoók mena nākapāhunoók, ākose kitta weetuppimāwuk Abraham, mena Isaac, mena Jacob, kēche kesikoowe otānowinik.

12 Maka owasisuk kāchewak otānowinik ka ḍcheetchik kitta wuyowe wāpināwuk wuyowetimik wunetipiskāk : ākota matoowin mena kecheeskapitāwin ā étukwūk.

13 Ākose Jesus omisse itāo semakunisewe-kemawa, Neya kewā; ka kē isse tapwātumun, ke ga isse ayan. Ākose oot utooskāyakuna kē pimatisseyewa ākospe mākwach.

14 ¶ Ākose ispe Jesus ka peētokwāt Peter oo waskahikuneyew, wapumāo oo sikooseyewa ā pimissineyit, kissesooowe itaspināwin ā isse ākooseyit.

15 Ākose saminumwāo oo'cheécheeyew, ākose kissesooowe itaspināwin nākutikoot : ākose wāniskat, ā nanupachehat.

16 ¶ Ispe wātakooseék, pātoowāwuk méchāt ā peēteskakoooyit muche áchākwa : ākose wāyowetissāwat áchākwa oot ayumewin óche, mena ā pimachehat kākeyow ootākoosewa :

17 Kitta kē tipepuyik ā kē itwāt Esaias oo-kiskewāhikāo, omisse, weya kē otinum ke nās-

oowatissewinenow, mena kē nayātum ket ḁkoo-sewinenow.

18 ¶ Ḅkose Jesus ā wapumat ookistukāwe ayiseyinewa ā wechekapowistakoot, itussoowāo kitta issechemātchik ukamik.

19 Ḅkose pāuk una ka mussinahūkik ooyus-soowāwina pā natik, omisse ā itikoot, O o-kiskinōhumakāo, ke ga wechātin piko ittā ā itoōtāyun.

20 Maka Jesus omisse itāo, Mūkāseesuk oowatewuk, mena peyāseesuk oowutchistoone-wuk; maka weya Napāo Oo Koosisan numma-wawach ayaw itta kitta pimētetat oo' stikwan.

21 Ḅkose mena kotuka oo kiskinōhumow-akuna omisse itik, Ka Tipāyēchekāyun, pukit-inin pitta kitta nutowe nāhenuk n'ōtawe.

22 Maka Jesus omisse itāo, Wechāwin keyam; keyam weyawaw nāpitchik kitta nāhenā-wuk ka nippeyit.

23 ¶ Ka poosit chemanik, oo kiskinōhumow-akuna wechāwik.

24 Ḅkose kātūtowā mistahā yootin wenepā-koōk, peyis chemanik ka ukwunepāyik ā makaskāk: maka weya oo nipāti.

25 Ḅkose oo kiskinōhumowakuna natik, mena kooskoonik, omisse itik, Ka Tipāyēche-kāyun, pimachehinan: n' oosikoohoouan.

26 Ḅkose omisse itāo, Tanākā wāche sāk-isseyāk, O upisasin ke tapwātumoowinewaw? Ḅkose wāniskat, mena ā kitootūk yootinwa mena wenepāk; Ḅkose sāmak aywastin.

27 Maka okoo napāwuk mamuskatumwuk, omisse itwāwuk, Kāko ayiseyinewawa, wawach piko yootinwa mena wenepāk ā nutoōtakoot!

28 ¶ Akose ispe māsukat ukamik oot uskee-wāk Gergesenes, nukiskak nesoo ā peēteskak-ooyit muche āchākwā, chepuyekumikōok ā ḍtōtāyit, mamowāyus ā ayimisseyit, āka oweyuk ayiseyinew kitta kē pimoōtāt ākota.

29 Akose, wāche, tāpwatikoot, omisse ā itikoot, Tanse kā kē itotatāk, Jesus, ka oo Muneto oo Koosisaneweyun? ke pāche na assi nunākachehinan ā moyā oochēchepuyik?

30 Akose ākota ayawuk mēchāt nowutch wāyow ā ussāyutitchik koōkoosuk ā mechesoō-kasootchik.

31 Akose muche 'Achākwuk kukwāchimā-wuk, omisse, Keespin ke wuyowetissahoonan, eyinumowinan kitta sipwātāyāk kitta peētes-kowukeētchik koōkoosuk.

32 Akose omisse itāo, Neyak. Akose ka wuyoweetchik, utte 'se peēteskowāwuk koōkoosa: akose, maka, kākeyow ka isse ussāyutitchik koōkoosuk matawissepawuk wenepākoōk itta ā keeskāchayik, akose oosikooohow-wuk.

33 Unekee maka ka kunowāyimatchik oosimooowuk, utte kewāwuk Kéche Waskahikunik, mena wētumwuk kākeyow kākwi, mena ā isse ayayit unehee ka kē peēteskakoooyit muche Achākwā.

34 Akose, kākeyow tūto itta āyatchik pāche

nukiskowāwuk Jesusa : ākose eyekoōk weäpumatchik, nutowāyimāwuk kitta nukutumeyit oot uskeewaw.

PISKÉTUSSINĀHIKUN IX.

ĀKOSE ā utte poosit, mena ā asoowahūk, ākose oteētum oo waskahikun.

2 Ākose, wāche, pātooowatchik napāwa ā nunumaspināyit, ā pimissineyit nipāwinik : maka Jesus a wapūtumwat oo tapwātumoo-wineyew, omisse itāo oonunumaspināwa ; Ne Koosā, owahā ; ke muchētewina ke ga usānum-akowin.

3 Ākose ateēt ka mussinahūkik ooyussoowā-wina omisse itāyéatumwuk, Yaman pastamoo owa.

4 Maka Jesus ā kiskāyéatumwat oo mitoonā-yēchekuneyewa omisse itāo, Tanākā wāche muche mamitoonāyéatumāk ke tāewāk ?

5 Tanema nowutch weyātūk, kitta itwāk, Ke muchētewina ket usānumakowin ; āpo Wuniska, mena Pimoōtā kitta itwāk ?

6 Maka kitta kiskāyéatumāk napāo ookoosisan ā ayat soōkatissewin ota uskeēk kitta usānūk muchētewina, (ākose ā itat oonunumaspināo,) Wuniska, otina ke nipāwin, mena itoōtā ke waskahikunik.

7 Ākose wāniskat, mena ā sipwātāt oo waskahikunik isse.

8 Maka ispe weäputūkik ookistukāwe ayise-

yinewuk, mamuskatumwuk, mena muméchi-mawuk Munetoowa, ka kē meeyayit soókatisse-win ayiseyinewa.

9 ¶ Akose Jesus ā nukutük ākota, wapum-āo pāuk napāwa, Matthew ā isseníkasooiyit, ā uppit itta ka otinimeét sooneyawa: omisse itāo, Wechāwin. Akose pāssikoot, ā wechāwat.

10 ¶ Akose Jesus ā uppit ā mechесootchik waskahikunik, měchät publicanuk mena oo muchatissewuk pāche weetuppimik mena oo kiskinōhumowakuna.

11 Akose ispe Phariseewuk ā wapumatchik, omisse itāwuk oo kiskinōhumowakuneyewa, Tanākā ka wechemechesoomat k' Ookemame-waw Publicana mena oomuchatissewa?

12 Maka ispe Jesus pēātük āwuko, omisse itāo, unekee ka meyo ayatchik numoweya nutowāyimāwuk Muskékeweyinewa, piko une-kee ka ákoositchik.

13 Maka nutowe kiskāyētumook tanse oma ā itwāmukuk, Ne ga ayan kissāwatisseewin, now-utch ispeéch issétwawina: numoweya ne pāche nutoomaw kwiusk ootitatissew, maka kittá métatükik oomuchatissewuk.

14 ¶ Akose wāteéтикoot oo kiskinōhumowakuneyewa John, omisse ā itikoot, Tanākā ne-yanan mena Phariseewuk měchätwaw ka kowákutāhooyák, maka ke kiskinōhumowakunuk numoweya?

15 Akose Jesus omisse itwāo, kittá kē che nunākatāyimooyewa oo totāma, oowekeeétoo,

kāyapitch ā wechāwat ? maka peechāyik ispe muskumeétwawe oowekeeétoowa, ākose ākota ka kowákutāhootchik.

16 Numoweya oweyuk kitta meesahikakāo ooske munetoäkin kuyase ayoowinisik, kakayā weya kitta nissewunachétaw ayoowinis, mena itta ka tatoopuyik.

17 Mena numoweya ayiseyinewuk ustawuk ooske meenisapoë kuyase weékwâk : kakayā weya weékwuya kitta peekoopuyewa, ākose meenisapoë kitta wuyoweäsekowunopun, ākose weékwuya kitta nissewunatunoopunwa : maka ustawuk ooske meenisapoë ooske weékwâk, akose tapiskooch ka kunowāyétumeék.

18 ¶ Kāyapitch omisse ā itat, pā natik pāuk Ookemawa, ā putuppeestakoot, omisse itik, Ne tanis unoöch isse nippew : maka pāche samin, ākose kitta pimatissew.

19 Ākose Jesus pussikoo, ā wechāwat, mena oo kiskindhumowakuna.

20 ¶ Ākose, poote, iskwāwa, a wé nestook-wakoweyit nesoosap metatút túto pipoonwa, oo spiskwuník pā natik, mena ā saminumeyit oot ukoohoon :

21 Weya omisse ā itāyétk, Keespin oot ukoohoon kē saminumwuke, ne ga pimatissin.

22 Maka Jesus ā kwāskekakowit, ispe weä-pumat, Ne tanis itāo, nāyéta; ke tapwātum-oowin ke pimachehikoon. Ākose sāmak ka pimatissit una iskwāo.

23 ¶ Ākose Jesus ka peétokwāt ookemaw oo

waskahikuneyik, maka ā wapumat unehee ayiseyinewa ā mowékatayit,

24 Omissé itāo, Toweek : numoweya owa ooskeneekiskwāsis nippew, maka nipaw. Akose peápehatchik.

25 Maka ispe ka wuyoweetchik eyinewuk, peétokwāo, ootinumwāo oo cheécheeyew, akose ooskeneekiskwāsis wāniskat.

26 Akose missewā āwuko peáatakwūk.

27 ¶ Akose ispe Jesus nākutūk, nesoo āka ā wapeyit napāwa pimitissahook, ā tāpwatikoot, mena omisse itik, David oo Koosisa kis-sāwatotowinan.

28 Akose ka peétokwāt waskahikunik, unekee āka ka wapitchik pā natāwuk : māka Jesus omisse itāo, Ke tapwātānanawaw che ā kuskētayan kitta kē totuman ? Akose omisse itāwuk, Ahā Ka Tipāyéchekāyün.

29 Akose seäminumwat oo' skesikooyewa, omisse ā itat, Ka isse tapwātumāk ke ga isse ayanawaw.

30 Akose tapwā oo' skesikoowawa paskētā-puyeyewa; maka Jesus kittahumowāo, akaweya oweyuk kitta kiskāyētum, itāo.

31 Maka okoo, kā sipwātātchik, missewā achimāwuk akota uskeék.

32 ¶ Ka utte wuyoweetchik, pāsewāwuk āka ā nētawāyit napāwa ā peétsikakoooyit muche áchākwa.

33 Akose ka wuyowetissahoōt muche áchāk, sāmak ke peekiskwāo : akose okoo ayiseyine-

wuk mamuskatumwuk, omisse ā itwātchik, Nummawékach isse wapúchekatão Israelik.

34 Maka Pharisewuk itwāwuk, Nuttuka ka Tipāyimayit muche áchákwa ā aputchehat, ka óche wuyowetissáwat muche áchákwa.

35 Akose Jesus missewā itoótão kåkeyow waskahikuna mena otānowa, ā kukiskinoóhumowat oot ayumeháwekumikooyík, mena ā wétük meyo achimoowin, mena ā pimachéyat kåkeyow ákoosewin mena nunatoók ā itāspināyit ayiseyinewa.

36 ¶ Maka ispe ā wapumat ookistukáwe ayiseyinewa, moosétaw ā kitimakinowat, chikáma ā kweetumayít, mena missewā nunanis ā nunookoseyit, tapiskooch mayutchíkwa āka ā kunowáyimikooyit ookunowāmayutchíkwāwa.

37 Akose itão oo kiskinóhumowakuna Tapwā mèchātin ā keese nétawekeék kistekan, maka ootutooskáwuk chukowasisewuk;

38 Nutootumák maka ka Tipāyétük kistekan, kitta isitissawat ootutooskáwa oo kistekaník.

PISKÉTUSSINÁHIKUN X.

ĀKOSE kå nutoomat metatút nesoosap ka itusseyit oo kiskinóhumowakuna, meeyào soókatissewin kitta sakootissáwayit muche ácháwa, kitta wuyowetissawayit, mena kitta pimachéyatit kåkeyow nunákow ákoosewin mena kåkeyow nunatoók itaspināwin.

2 Ä issenikasootchik nesoosap metatút à itussitchik ka sipwātissahoótchik ; una nistum, Simon, Peter ka ussitche issenikasoot, mena Andrew oo chewama ; James Zebedee oo Koosisa, mena John oo chewama ;

3 Phillip, mena Bartholomew ; Thomas, mena Matthew ka publicanewit ; James Alpheus oo koosisa, mena Lebbeus, Thaddeus ka uspenikasoot ;

4 Simon Canaanite, mena Judas Iscariot, ka kē utawāyit weya.

5 ¶ Okoo nesoosap metatút Jesus sipwātissawāo, mena wētumowāo, omisse, Ákaweya itoótak itta à ayatchik Ayúch eyineuwuk, mena itta à waskahikunitchik Samaritanuk ákaweya peétokwāk :

6 Maka natikook yayetān oowunehoo mayutchikwuk Israel.

7 Akose à itoótāyāk, à kukāskimawusooyāk, itwāk, Kéche Kesikoók otānow kissegwak étuk-wun.

8 Pimachehík ootákoosew, kechistineékook oopeekoopuyewuk, wuniskayeékook oonipewuk, wuyowetissahoókook muche áchåkwuk : ke kē moóche meeyikowinawaw, moóche mäkkik.

9 Ákaweya oosawe sooneyaw, ápo wapiske sooneyaw, ápo oosawékwuk ayak,

10 'Apo mechimewut kitta kekeyāk, ápo nesoo miskootakuya, ápo muskissina, ápo sus-

kahoonātikwa: ākooyekoōk kuskētaw kā me-chit ootutooskāo.

11 Piko unima kēche waskahikun ápo otā-now ka peētokwāyāk, kukwāchēkāmook owāna itta kāsawatisseet; ākose ākota ayak eyekoōk kā nukutumāk.

12 Ākose wāteētumāko waskahikun, utum-is-kumook.

13 Keespin maka itta ka ayatchik meywatisse-wuk, keyam kitta oteētikwuk ka utumis-kowākook: maka keespin numma meywatisse-wuk, keyam mena kōke ayak ket utumiskakā-winewaw.

14 Maka oweyuk āka peētokwahitākoo, mena āka nutoōtakooyākoo, nākutumākoo āwuko waskahikun ápo otānow, kasissitāse-mook.

15 Ne tapwan ka ititukook, Owusimā kitta wātissewuk Sodom mena Gomorrha ka ayat-chik ooyussoowāwe kesikake, ispeēch āwuk-wunik.

16 ¶ Ke sipwātissahootinawaw tapiskooch mayutchikwuk mākwach mahēkuniskāk: kuk-wā maka yipwākak tapiskooch kināpikwuk, mena yoospissik tapiskooch oomēmewuk.

17 Maka uswāyimikook ayiseyinewuk: oo-yussoowāwinewāk ke ga wē itoōtahikoowawuk, mena oot ayumehāwekumikoowāk ke ga pus-ustahookoowawuk;

18 Ke ga itoōtahikowinawaw itta Kēche

Ookemawuk ā ayatchik neya óche, kitta kweetowe itwātchik mena ayúch eyinewuk.

19 Maka wātinetākwawe, ākaweya mamitonāyētumook tanse kitta itwāyāk: netap ke ga meeyikowinawaw ākota tanse kā itwāyāk.

20 Yukuma keyawaw tapwā kā ayumeyāk, maka oot 'Achákwa k' 'Otawewaw ka ayumāstumakooyāk.

21 Wāchewameék kitta pukitināo oo cheewama kitta nippāhimeét, mena òtawemaw oot owasimisa: mena owasisuk kitta pukitussoowatāwuk oo neekehikoowawa, kitta nippāhimeét.

22 Ākose kākeyow ayiseyinew ke ga pukwatiikoowaw neya óche: maka una āka kā poonētakwā kā pimahchehoót.

23 Maka sāpwāyamookatikooyākwawe ota waskahikuník, kotuk ittā itamook: ne tapwan ka ititukook, numoweya ke ga óche oteétnāwaw kākeyow waskahikuna Israel, eyekoók napāo oo Koosisan kā tukooseék.

24 Ookiskinóhumowakun numoweya owusimā itāyētakoosew ātāyētakooseyit ka kiskinóhumakoot, mena utooskāyakun numoweya kitta kē owusimāskowat Ookemama.

25 Ākooyekoók kiskinóhumowakun ka isse ayayit ka kiskinóhumakoot, kitta isse ayat, mena utooskāyakun ka isse ayayit Ookemama. Keespin Beelzebub ka itawakwā ka Tipāyētumeyit waskahikun, tanse wawees kā itatchik oo wechāwakuneyewa ?

26 Ākaweya maka koostikook: numoweya kākwi ā kē ukwunahumeēk, āka kittā kē paskinikatāk; mena ā katāk, āka kittā óche kiskāyētakwūk.

27 Kākwi ā wētumatuukook wunetipiskāk, āwuko ayumootumook wastāk: mena ā isse pātumāk k' étowukawāk, āwuko wētumook tūkooch waskahikunik.

28 Mena ākaweya koostikook unekee ka nippātatchik meyow, maka āka ka kuskētatchik kittā nippāhatchik áchākwa : maka keyam koostik kāskētāt kittā nissewunachehat áchākwa mena meyow muche iskootāk.

29 Numma che nesoo oomechuskooseesuk pāuk upiste sooneyas itukimawuk ? akose pāuk āwuko numma, kē pūkissin uskeēk āka kittā kiskāyimat k' Ótawewaw.

30 Maka k' āstukawawa ke' stikwanewāk kākeyow ukētāwa.

31 Ākaweya maka sākissik, owusimā ket itāyētakoosinawaw ispeéch mēchāt oomechuskooseesuk.

32 Oweyuk maka achimitche ayiseyinewa achimoostowatche, āwuko neesta kā achimuk n' òtawe kittā achimoostowuk kēche kesikoōk ka ayat.

33 Maka oweyuk āka achimitche kittā achimoostowat ayiseyinewa, āwuko neesta āka kā achimuk kittā achimoostowuk n' Ótawe kēche kesikoōk ka ayat.

34 Ākaweya pāche isitissahum oototāmē-

toowin ota uskeék itāyéatumook: numoweya ne pāche isitissahān oototāmētoowin, maka semakuníkooman.

35 Ne pāche totowaw napāo kitta pukwataat ótaweä, mena wātaniseék kitta pukwataat oo kaweaä, mena wāstimeék kitta pukwataat oo sikoosa.

36 Ākose ayiseyinew oot owasimisa kāche-wak kitta oopukwachekunew.

37 Una ka sakehat ótaweä ápo oo kaweaä ispeéch neya numoweya tāpukāyétaakoosew kitta wechāwit: mena una ka sakehat oo kosisa ápo oo tanisa ispeéch neya numoweya tāpukāyétaakoosew kitta wechāwit.

38 Mena una āka kā otinūk oot ayimisse-win, kā wechāwíkwā maka, numoweya tāpukāyétaakoosew kitta kē ayawit.

39 Una ka miskük oo pimatissewin kitta wunétaw: mena una ka wunéstat oo pimatissewin neya óche kitta miskum.

40 ¶ Una ka nutoótakoooyāk ne nutoótak neesta, mena una ka nutoótowit nutoótowāo neesta unehee ka pā isitissahooyit.

41 Una ka nutoótowat ookiskewāhikāwa weya ā kiskewāhikāyit kitta ótinum ookiske-wāhikāwa oo tipahumakoowineyew; mena una ka nutoótowat kwiusk ootitatissewa weya kwiusk ā itatisseyit kitta ótinum kwiusk ootitatissew oo tipahumakoowin.

42 Mena oweyuk mináhatche étawun ohoo mekisseyakuník tūkekum apoë chikāma ā kis-

kinóhumamít, Ne tapwan ka ititukook, Num-
oweya kitta kē wunéław oo tipahumakoowin.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XI.

Ākose ispe Jesus kā keese kukāskimat oo kisk-
inóhumowakuna nesoosap metatút ā itusseyit,
nukutum ākota kitta kiskinóhumowat mena
kukāskimat w'eekeeyik.

2 ¶ Ispe John peātük kipáhootoowiník ā
isséchekāyit Christ, isitissáwāo nesoo oo kisk-
inóhumowakuna,

3 Omissé ā itat, Keya che ka wé tukoosine-
yápun, ápo che kotuk ne ga usowapumanan?

4 Jesus nuskwāwusehāo, mena omissé itāo,
Neyak nutowe wapúteyik John unehee kākwia
ka pátumák mena ka wapútumák:

5 Āka oowapewuk ākwa náapewuk, mena
āka ka nétahootātchik ākwa pimoótawuk, oo-
peekoopuyewuk kechistehawuk, mena ka kipé-
tatchik ākwa náhétumwuk, ka kē nippitchik
wuniskanawuk, mena ookitimakisewuk wé-
tumowawuk meyo achimoowin.

6 Kitta meyo ayaw una, āka ka atowáyim-
ikwā.

7 ¶ Akose ka sipwáttayit, Jesus omissé utte
itāo ookistukāwe ayiseyinewa John ā itat,
Kākwi wā wapútumák ka itoótayāk pukwutus-
keék? Kistakunuskoosee na ā nunimastük?

8 Maka kākwi wā wapútumák? Ayiseyinew

na ā yooske weyātūk ? tūto oweyuk ka yooske weyātūk mawutche kēche Ookemawekumikoōk ayaw.

9 Maka kākwi wā wapūtumāk ? Ookiske-wāhikāo ? tapwā, ke wētumatinawaw, ā puskeyowat ookiskewāhikāwa.

10 Āwuko owa, ka kē mussinahoōt, Ne ga isitissāwaw n' ooskeneekeem kitta nekanooōtask, kitta kwyachētat ke māskunow nekan.

11 Ne tapwan ka isse wētumatukook, Tūto oweyuk iskwāk ka ócheet numoweya owusimā itāyētakoosew ispeéch John ooseekahātakāo : maka una ka mawutche upistāyētakoosit kēche kesikoowe otānowinik owusimā itāyētakoosew ispeéch weya.

12 Akose uspin ka ócheet John ooseekahātakāo peyis unoōch kēche kesikoowe otānow kācheka wē ayanewun, mena kācheka wē muskātwāwuk.

13 Kākeyow ookiskewāhikāwuk mena oo-yussoowāwin kē kiskewāhikāwuk eyekoōk John ka état.

14 Mena keespin ke wē otinenawaw, āwuk-wowia Elias, kā wē tukoosinepun.

15 Una ka oōtowukat kitta kē pātāk, keyam kitta pātum.

16 ¶ Maka owāyewa nāspitowatchik okoo ka uniskā ócheetchik ayiseyinewuk ? tapiskooch owasisuk ā uppitchik atātoowinik, akose ā tāpwatatchik oo wechāwakunewawa.

17 Omissé ā itatchik, Ne kē pootachekanan, maka numoweya k' óche nemehitoonawaw; ne kē matoonan, maka numoweya k' óche nunā-katāyimoonawaw.

18 Weya John numoweya pā mechesoo mena minikwāo, ākose ā itatchik, Ayawāo muche 'Achākwa.

19 Weya napāo oo Koosisan pāche māmehchesoo mena minikwāo, ākose ā itatchik, Āwuko napāo kasukāo, mena nētaminikwāo, oototāmew publicana mena oomuchatissewa. Maka kukātawāyētumoowin nutoōtak oot ow-asimisa.

20 ¶ Ākose utte kitootāo unehee ka kē ata wapūtumeyit oo soōkatissewin, aka maka ā métatumeyit :

21 Ke muche ayanawaw, Chorazin ! ke muche ayanawaw Bethsaida ! keespin ākoyekoōk kē tochekatak soōkatissewin Tyre mena Sidon eyekoōk ka kē isse wapūtumāk, oo ga kē métatātawaw kuyas usissewākin oo ga weyātātawaw mena kittā peēkotāwehootchik.

22 Maka ke wētumatinawaw, owusimā kittā wātissewuk Tyre mena Sidon ooyussoowāwe kesikake, ispeēch keyawaw.

23 Mena keya, Capernaum, kesikoōk ka isse ispākāyētakooseyun, muche iskootāk ke ga isse wāpinikowin : keespin ākooyekoōk soōkatissewin kē tochekatak Sodom eyekoōk keyawaw ka isse wapūtumāk, kāyapitch kittā étukwun-opun.

24 Maka ke wéatumatinawaw, owusimā kitta wátsissewuk Sodom ooyussoowāwe kesikake, ispeeéch keyawaw.

25 ¶ Mena ákospe Jesus kitoo omisse itwāo, Ke nunaskoomitin, O Ótawemaw, Tápāyéche-kāyun Kéche Kesikoók mena Uskeék, chikāma ā kē katoowutchik ookukåtawāyéétumoowuk ohoo kákwiā, ákose á wapúteyutchik túkoopitawusoonuk.

26 Ákose, Ótawemaw: weya ákose ā isse meywāyéatumun.

27 Kákeyow kákwi ne pukitinumak n' Ótawe: mena numoweya oweyük kiskāyimāo wākoosisewít, weya piko ótawemaw; mena numoweya oweyük kiskāyimāo ótawemawa, weya piko wākoosiseék, mena piko unehee wākoosiseék kā wapúteyewâkwā.

28 ¶ Pâche nasik, kákeyow ka ayimisseyák mena ka pwawutâyák, ákose ke ga meeyitina-waw uywapewin.

29 Ootinumasook net issétwawin, mena wé kiskāyemik; ne yoospisseen mena ne tupútayimoon ne' tâík: ákose ke ga miskānawaw itta kā uywâpehâkook ket áchâkoowawuk.

30 Weya net issétwawin ā wâtûk, mena ne nuyátahewâwin yâkussin.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XII.

ÁKOSPE unne Jesus ā ayumehâkesikayik pim-oótão pûkwâsekuneskâk; ákose kiskinôhum-

owakunuk wé mechesoowuk, ákose utte moosúkepitāwuk púkwāsekuna, ā moowat-chik.

2 Maka ispe Pharisewuk weäpútükik, omisse itāwuk, Cheest, ke kiskinðhumowakunuk totumwuk unima áka kittatochekatāpun á ayumehákesikak.

3 Maka omisse itāo, Numma na k' óche ayumétanawaw ka itotük David, á wé mechesoott, mena unehee ka wechákoot;

4 Ka isse peétokwät w'eekeeyík Munetoowa, mena á utte moowat ooyustwakoowe ayúkoonawa, numoweya weya oo ga kē moowā, mena unehee ka wechákoot, maka piko Ayumeháwekemawuk ?

5 Mena numma na k' óche ayumétanawaw ooyussoowāwiník, á ayumehákesikayik okoo Ayumeháwekemawuk á peekoonükik ayumehákesikak ayumeháwekumikoók, ákose áka á ukeéatumáatchik.

6 Maka ke wéatumatinawaw, Ota ayaw pāuk á kistayétakoosit ispeéch ayumeháwekumik.

7 Maka keespin kē kiskayéatumák oma á itwāmukúk, Ne ga ayan kissāwatisseewin, nowutch ispeéch issétwawina, numoweya ke ga oóchemátwawuk áka á wunéítitchik.

8 Weya Napao oo Koosisan á tipayétiük ápoócheka á ayumehákesikayik.

9 ¶ Ákose ispe kā nukutük ákota, peétokwāo oot ayumeháwekumikooyeék :

10 Ākose, poote, itta ka ayat napāo ā nippowemukuneyik oo' cheéchee. Ākose kukwāchimāwuk, omisse, Meywasin che kitta nunatoweheét oweyuk ayumehākesikake ? Ā wē itta óche misismatchik.

11 Maka omisse itāo, Kāko napāo étawan ka itusseyāk, ayawat pāuk mayutchikwa, keespin maka peécheputeyit wateékanik ā ayumehākesikayik, numma che oo ga otinā, mena oo ga wuyowe oöpinā ?

12 Taneyekoók maka ayiseyinew owusimā ā itayétaakoosit ispeéch mayutchik ? Awuko óche maka meywasin kitta meyototumeék kākwi ayumehākesikake.

13 Ākose ā itat unehee napāwa, Soowenis-kāye. Ākose tapwā soowenis kāyew ; ākose tapiskooch kotuk isse meyo ayaw.

14 ¶ Ākose Phariseewuk ka wuyoweetchik, ooyussoowatāwuk, tanse kitta kē isse nisewunachehatchik.

15 Maka ispe Jesus kāskāyéétük, nukutum ākota : ākose ookistukāwe ayiseyinewa pimitissahoo, ākose ka pimachehat kākeyow ;

16 Ākose kittahumowāo āka kitta achim-ikoot :

17 Kitta kē tipepuyik ā kē itwāt omisse Esaias ookiskewāhikāo,

18 Owa net utooskāyakun, ka kē nowusoonuk ; ka kēche sakehuk net áchâkoók : ne ga meeyaw net áchâkwa, ākose kitta wapūteyāo ooyussoowāwina ayúch eyinewa.

19 Numoweya kitta wé sakoochimewāo, ápo kitta tátāpwāo; mena numoweya eyinew kitta pátowāo māskunák.

20 A áchepuyeyik kistakunuskoose numoweya kitta peekoonum, mena á moðche pepootáyik wastānumakunáyape numoweya kitta astowāhum, eyekoók ooyussoowāwin kā sakoochehewāyik.

21 Mena oo wéyoowinik ayúch eyinewuk kitta mumisseewuk.

22 ¶ Ákose pātoowaw pāuk á peéteskakoo-yit muche áchákwa, áka á wapit, mena áka á nētawāt: ákose pimachehāo, áka ka wapit ákose weápútumat mena áka ka nētawāt kē peekiskwāo.

23 Ákose kákeyow eyinewuk mamuskatum-wuk, omisse itwāwuk, Nummayāo che owa David oo koosisa?

24 ¶ Maka ispe Phariseewuk pëáttúkik, omisse itwāwuk, Owa numoweya tapwā wuyowetissáwāo muche áchákwa, maka nutuka Beelzebub ka Tipáyimat muche áchákwa á wechekoot.

25 Maka Jesus kiskáyétumwāo oo mitoon-áyéchekuneyewa, omisse itāo, Túto otānowa ka nunanischehitoot oweyuk óchetow kitta nissewunatúkee; mena túto kéche waskahikun ápo waskabíkun ka nunanischehitoot oweyuk numoweya kitta kē étukwun:

26 Keespin maka muche Áchák wuyowetissáwāo muche Áchákwa, ákose ásakune kā

nunanischehitoot ; tantā maka oot otānowewin kā óche ayeetuneyik ?

27 Keespin maka Beelzebub óche ne wuyowetissáwawuk muche áchákwuk, owāyewa maka weyechehikootchik ket owasimisewawuk kitta wuyowetissáwatchik ? Áwuk' óche maka ke ga ooyussoowatikoowawuk.

28 Maka keespin Kissā Muneto oot áchákwā n' óche wuyowetissáwawuk muche Áchákwuk, Ákose ása kissā Muneto otānowewin wāteeétkoooyāk.

29 Ápo tantā kā kē isse peétokowat oweiyuk ā muskowisseyit napāwa, ákose kitta nissewunachétawat oot ayaneyewa, patima nistum kē túkoopitat ka muskowisseyit napāwa ? ákose kitta kē nissewunachétawāo oo waskahikuneyew.

30 Una áka ka wechāwit ne nunatoókoohik ; mena, una áka ka wechehit ā moosúkinekāwuk wususwāwāpinikāo.

31 Áwuk' óche maka ka ititukook, kâkeyow nunatoók muchétewin mena pastamoowin kitta usanumowaw ayiseyinew : maka ā nayáttawe iteékt ka Kunatissit Áchák numoweya kitta usānumowaw ayiseyinew.

32 Mena oweiyuk nayáttawe itatche napāo oo Koosisana, kitta usānumowaw : maka oweiyuk nayáttawe itatche ka Kunatissit Áchákwa, numoweya kitta usānumowaw, ota uskeeék, ápo nāma uske kā oochéchepuyik.

33 Nantow issehik mistik kitta meyosissit,

mena meenisa kitta meywasikee; ḥpo issehik mistik āka kitta meyosissit, mena meenisa āka kitta meywasikee: weya meenisik ā ḋche kiskayéétakoosit mistik.

34 O uniskā nātawekehitooyāk kināpitik, tanse, ā muchayeweyāk, kā kē ayimootumāk meyo kākwī? weya ā isse peesakwustāk metā ā itwāmukūk me'toon.

35 Oomeywatissew ā isse meyo ustāt oo tā wapūteyewāo meyo kākwia: mena oomuchatissen ā isse muchustwat nookoōtaw muche kākwia.

36 Maka ke wētumatinawaw, Tūto kētimewe peekiskwāwin ayiseyinew kā isse peekiskwākwā, kitta mooskinum āwukwāyew ooyussoowāwe kesikayike.

37 Ke peekiskwāwinik ḋche ke ga ḋche aputchehoon, mena ke peekiskwāwinik ḋche ke ga ḋche nissewunachehoon.

38 ¶ Akose ateēt unekee ka mussinahūkik ooyussoowāwin mena unekee Phariseewuk nuskwāwusehāwuk, omisse itāwuk, Ookiskinōhumakāo, ne wē wapūtānan kitta mamātawe éteyun.

39 Maka nuskwāwusehāo mena omisse itāo, oomuche pisikwatissekuk uniskā peā ḋcheet-chik nuttoonumwuk mamātawe kākwī; maka numoweya mamātawe kākwī kitta kē meeyeéetchik, piko unima ka kē isse mamātawe étit ookiskewāhikāo Jonas:

40 Jonas ka kē ayat nistoo kesikaw mena nistoo tipiskaw wapumāk wutāk; akose neesta

napāo oo Koosisan nistoo kesikaw mena nistoo tapiskaw kā pimissi'k uskeék.

41 Ayiseyinewuk Nineveh ka ócheetchik kit-ta misimāwuk ohoo uniskā ka pā ócheeyit, ākose kitta pastamāwuk : chikāma ke métatum-wuk weyawaw ā wétumakootchik Jonas; maka owusimā ā itāyétakoosit oweuk ispeéch Jonas ota ayaw.

42 Mawutche Kéche Ookemaskwāo sawuno-ták ka kē ócheet kitta misimāo ohoo uniskā ka pā ócheeyit, ākose kitta pastamāo : maka che ā kissepak uske kē pā ótótāo ā wē pātowat kitti isse kukātawāyéatumeyit Solomon; maka owusimā ā itāyétakoosit oweuk ispeéch Solomon ota ayaw.

43 Keespin muche 'Achák wuyowestowat-che ayiseyinewa, pupamoódtāo itta ā pákwútchayik, ā nutoonúk kitti uywāpit, maka āka ā miskük.

44 Ākose itwāo, ne ga keewan ne waskahik-uník itta ka kē óche wuyoweyan; ākose tākooseéke, miskum ā pisisikustāyik, ā kē wāpāhikāweéet, mena wawāsétaweéet.

45 Ākose natāo, mena otinumasoo tāpukoóp kotuka áchákwa owusimā ā muchatisseyit ispeéch weya, ākose itta peétokwātchik itta ā ayatchik : ākose ákwa owusimā muchayewew áwuko ayiseyinew ispeéch nistum. Ākose ma-kane kā isse ayatchik okoo muche ayiseyinewuk.

46 ¶ Kāyapitch ā ayumehat ohoo ayiseyinewa, kātātowā oo Kaweä mena oo chewama

wuyowetimík nepoweyewa, ā nutowâyéétuméyit
kitta ayumehikoot.

47 Akose pāuk omisse itik, Ke Kawe mena
ke chewamuk wuyowetimík nepowewuk, ā
nutowâyéétâkik kitta ayumehiskik.

48 Maka nuskwâwusehāo mena omisse itāo
unehee ka wētumakoot, Owāna ne Kawe ? mena
owānekee ne chewamuk ?

49 Akose itwâwāo oo kiskinôhumowakuna,
omisse itwāo, makowa ne Kawe mena okoo ne
chewamuk !

50 Piko oweyük kā totumokwā ā itâyéétume-
yt n'Ótaweä kékhe kesikoôk ayat, āwuko ne
chewam, mena net owāmaw, mena ne Kawe.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XIII.

Āwuko ā kesikak Jesus wuyowew waskahikun-
ík, akose utte uppew chekepâk wenepâkoôk.

2 Akose ookistukâwe ayiseyinewa pâche
mawussukoonatik, akose peyoosit, ā utte up-
pit; akose kâkeyow okoo ayiseyinewuk cheke-
pâk nepowewuk.

3 Akose wētumowâo mèchât kâkwia ā uspa-
hakâmoot, omisse, pâuk una oopukitinikâo
nutowe pukitinikâo;

4 Akose oma ā pukitinikât, ateët kistekana
pûkeétneyewa mäskunâk, akose peyâseesuk
pâche kittawuk :

5 Ateët pûkeétneyewa ussineeskâk, itta
āka mistahâ ā uskeewûk : akose tapwâ sakus-
keewa, weya āka ā kispukâk uske :

6 Maka ispe pesim ā sakoōtāt, ākose iskwa-tāwa; weya āka ā wuttupewūkee, weputch pastāwa.

7 Ateēt maka púkeētinwa missekaweminuk-useeskāk; ākose missekaweminukuseesuk sak-uskeewuk, mena kepiskumwuk :

8 Maka kotuka púkeētinwa meyo uskeēk, ākose meyo nētawekinwa, ateēt metāto metunoo, ateēt nikootwasoo metunoo, ateēt nisto metunoo yákepuyewa.

9 Owāna wātowukat kitta kē pātūk, keyam kitta nutoōtum.

10 ¶ Ākose kiskinōhumowakunuk, itāwuk, Tanākā wāche ayumehutchik ā uspahakāmoo-yun?

11 Ākose nuskwawusehāo omisse itāo, Chik-āma ke kē meeyikowinawaw keyawaw kitta kiskāyētumāk unima ka kē katāk kēche kesik-oowe otānowin, maka weyawaw numoweya isse meeyawuk.

12 Keespin oweyuk ā ayat, ácheko kitta meeyaw, ākose owusimā kitta ayaw: maka oweyuk āka ka ayat, āwuko kā muskumeēt unima ka ata ayat.

13 Āwuk' óche ka uspahakāmoowuk : chikāma ā ata wapūtūkik numma nissetowinum-wuk; mena a ata pātūkik numma nutoōtum-wuk, mena numoweya nissetōtumwuk.

14 Ākose itta wāche tipepuyeyik ookiskewā-hikāwin Esaias, ka kē itwāt, ā nutoōtumāk ke ga pātānawaw, maka numoweya ke ga nisse-

tōtānawaw; mena ā kunowapūtumāk ke ga wapūtānawaw, maka numoweya ke ga nissetow-inānawaw:

15 Weya okoo eyinewuk oo tāewawa nayā-tawustāyewa, mena oōtowukawawa numma nāheētumomukuneyewa, mena kipahumwuk oo' skesikoowawa; āka kitta wapūtūkik oo' skesikoowāk ḍche, mena āka kitta pātumakātchik oōtowukawāk ḍche, ākose nissetōtūkik oo tāewāk, mena kitta kwāskeetchik, ākose kitta pimachehukik.

16 Maka sowāyētakwunwa ke skesikoowawa, weya ā wapūchekakāyāk: mena k' étowukawawa, weya ā pātumakāyāk.

17 Ne tapwan ka isse wētumatukook, mēchāt ookiskewāhīkāwuk mena kwiusk ootitatissewuk kē ukawatumwuk kitta wapūtūkik ohoo kākwia ka wapūtumāk, maka numoweya ḍche wapūtumwuk; mena kitta pātūkik unehee kākwia ka pātumāk, maka numoweya ḍche pātumwuk.

18 ¶ Nutoōtumook maka ā uspahakāmoōk oopukitinikāo.

19 Oweyuk kā pātūke otānowe ayumewin, āka maka nissetōtuke, ākose pāche otinumeyewa muche aya unima ka kē pukitinumoōt oo tāik. Awuko owa ka kē pūkeētineyik kistekan māskunāk.

20 Maka una ka pūkeētineyik kistekan ussineeskāk, awuko kā pātūke ayumewin, ākose ā mumātakoosit meyo otinum;

21 Maka āka tapwā ā kē wuttupewuneyik

w'eyowík, numoweya kinwās kē kekeskak ; ispe ayimissewin ayumehawin óche átukwuneyike ayumewin óche, ákose kékéka nayáttawáyétum.

22 Una maka ka púkeétinyik kistekan missekaweminukuseeskák áwuko ka pátuke ayumewin ; ákose á ootumáyétumehikoot uske, mena á wuyásehikoot wáyootissewin, kipiskum ayumewin, ákose neesta numma kákwi nétawekineyew.

23 Maka una ka púkeétinyik kistekan meyo uskeék áwuko á pátuk ayumewin, maka á nissetótuk ; mena ussitche á nookoóstat, mena á nétawekéstat, atéet metáto metunoo yúkepuya-ewa, ateét nikootwasoo metunoo, ateét nistoo metunoo.

24 ¶ Kotuk uspahakámooon wétumowáo, omisse, Kéche Kesíkoowe otānow tapiskooch oweyük á pukitinúk meyo kistekan oo kistekaník :

25 Maka mākwach napáwuk á nippatchik, oo pukwachekuna päche pukitinikáyewa muche muskooseä mākwach púkwásekuník, ákose sipwáttayewa.

26 Maka ispe peä sakuskeet, mena á utte nétawekit, ákose neyookwúkee muche muskooseä ussitche.

27 Ákose okoo ootutooskáyakuna tápáyétuk waskahikun päche omisse itik, Numma che meyo kistekan ke kē pukitinán ke kistekaník ? tantā maka ka óche muche muskoosewúk ?

28 Omissé itão, pukwachekun una ka kē

totūk. Utooskāyakunuk omisse itāwuk, ne ga na maka nutowe munepitānan?

29 Maka omisse itāo, Numoweya; maskooch munepitumākoo muche muskooseä, ke ga ussitchepitawaw pūkwāsekun.

30 Keyam tapiskooch kitta nētawekewuk eyekoōk kā munissekāke: ākose munissekāke ne ga itawuk oomunissekāwuk, Mawutchētak pitta nistum muche muskooseä ākose áussāpitumook kitta poonekatākee: maka áyk pūkwāsekun ne tukwahikāwekumikoōk.

31 ¶ Kotuk uspahakāmoon wētumowāo, omisse; Kéche Kesikoowe otānow tapiskooch pāukoomin kistekanis, ayiseyinew ā otinūk, ākose ā pukitinūk oo kistekanik:

32 Awuko chikāma mawutche upisasin ka itútīkee kistekana: maka ispeka nētawekeēkee, owusimā misaw ka itútīkee ochāpikwa, ākose mistikoōk itāyētakwun, peyāseesuk pāche ayawuk wutikwunik.

33 ¶ Kotuk uspahakāmoon wētumowāo; Kéche Kesikoowe otānow tapiskooch oōpēchēchekun, iskwāo ā otinūk, ākose ā ustāt nistoo ayuk pūkwāsekunik, peyis missewā oōpuypeuyew.

34 Kākeyow ohoo kākwia wētumowao Jesus ookistukāwe ayiseyinewa ā uspahakāmoot; numoweya nantow óche itāo āka kitta uspahakāmoot:

35 Kitta tipepuveyik ā kē itwāt ookiskewāhikāo, omisse, Ne ga wētumakan uspahakā-

moona ne toonik; ne ga wétañ kákwiā ka kē katâk uspin nistum ā uskeewúk.

36 ¶ Ákose Jesus sipwâtissawāo ookistuk-āwe ayiseyinewa, mena peétokwāo waskahik-unik : oo kiskindhumowakuna pâche natik, omisse itik, Wéturnowinan unima ka uspahakâmoôk muche muskooseä kistekanik.

37 Nuskwâwusehâo omisse itâo, Una ka pukitinûk meyo kistekan āwuko Napâo oo Koosisan;

38 Kistekan āwuko uske; meyo kistekan āwukwunik otânowîk òche owasisuk ; maka muche muskooseä āwukwunik weya muche aya oot owasimisa ;

39 Una pukwachekun ka kē pukitinûk āwuko muche áchâk ; ā munissekâk āwuko ā poone uskeewûk ; ákose ka munissekâtchik āwukwunik kêche Utooskâyakunuk.

40 Ka isse mawussukoonumeék muche muskooseä ákose ā suskahikatâkee; ákose kâ ékik poone uskeewûke.

41 Napâo oo Koosisan kittâ isitissâwâo oo kêche utooskâyakuna, ákose kittâ mawussukoonumwuk kâkeyow kâkwi ka nayâtawehewâk oot otânowinik, mena unekee ka totûkik muche kâkwi;

42 Ákose kittâ isse wâpinawuk muche iskootâk : ákota nunâkahchemoowin mena kecheskapitâwin ā étukwûk.

43 Ákose oomeywatissewuk kittâ kêche wasissoowuk tapiskooch pesim oot otânowinik

ótawewawa. Owāna wātowukat kitta kē pā-tük, keyam kitta nutoótum.

44 ¶ Mena, kēche Kesikoowe otānow tapis-kooch ustwawin ā katák kistekanik; ākose ayiseyinew ā miskük, kataw, ākose ā mumāta-koohikoot nutowe utawakāo túto kākwi ā ayat, ā utawāt āwuko kistekan.

45 ¶ Mena, Kēche Kesikoowe otānow tapis-kooch utawāo eyinew, ā nutoonowat sooneyawapiskwa :

46 Pāuk ka miskowat sooneyawapiskwa ā kistikimimeēt, nutowe utawakāo túto kākwi ā ayat, ākose utawāo.

47 ¶ Mena, Kēche Kesikoowe otānow tapis-kooch áyuppe, ā pukitawák wenepákoók, nunā-kow kinoosāo ka ootāwatchik :

48 Ispe seäkuskināt, ákwasipitāwuk, ka oo-yuppitchik, mawussukoonāwuk ā meyosisseyit, maka wāpināwuk ā mayatisseyit.

49 Ākose kā isse ayak poone uskeewúke : Kēche utooskāyakunuk kitta pāche, tepanáyā-wuk oomuchatissewa mena oomeywatissewa,

50 Ākose kitta isse wāpināwuk muche is-kooták : ākota nunākachimoowin mena ke-cheeskapitāwin ā étukwuk.

51 Jesus omisse itāo, Ke kē nissetótānawaw na kākeyow ohoo kākwia? Omissé itāwuk, āhā, Muneto.

52 Ākose omisse itāo, āwuk' óche maka túto ka mussinahük ooyussoowāwin ā kē kis-kinoóhumát kēche kesikoowe otānowinik oo

ga nuspítowa ka Tipayéatumeyit waskahikun,
ka óche mooskinumakát oot ayana ooske kák-
wia mena kuyas aya.

53 ¶ Akose ispe Jesus kâ keeséetat ohoo
uspahakámoona, nukutum ákota.

54 Akose ispe wâteéetat oot uske, kukásk-
imão oot ayumeháwekumikooyeék, á mamusk-
asétowatchik maka, omisse itwâwuk, Tantä
owa napão wâtinúk ka isse kukâtawâyéétuk,
mena ohoo mamátawe isséchekuna ?

55 Numayao che owa Mistikoonapao oo
Koosisa? numma che oo' Kaweä Mary isse-
níkasoooyewa? mena oo chewama James, mena
Joses, mena Simon, mena Judas ?

56 Mena oot owâmawa, numma che ke we-
châwimanowa ? Tantä maka wâtinúk owa
napão kâkeyow ohoo kâkwia ?

57 Ákoše kë nayâtawâyimâwuk. Maka
Jesus omisse itâo, Ookiskewâhikâo oot uskeék
piko mena waskahikuník áka ka kistukimeét.

58 Ákose numoweya óche totum mèchât oo
mamátawe oséchekuna chikâma numoweya
tapwâtumwuk.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XIV.

ÁKOSPE una Herod á Kéche Ookemawit pâtum
á ahchimimeét Jesus.

2 Omisse itâo oot utooskâyakuna, Áwuko
John ooseekahâtakâo; kë wuniskatokwâ nip-
poowiník óche, áwuk' óche maka ka wapû-
teyewât mamátawe isséchekuna.

3 ¶ Weya Herod oo kē otinā John, ā tū-koopitat, ā kipāwat Herodias ḍche, oo chewamma Philip oo weweyewa.

4 Weya John ā kē wētumowat, numoweya meywasin keya kitta ayawut.

5 Maka ā ata wē nippāhat, koostāo ayise-yinewa, weya ookiskewāhikāk ā isse kunowapumatchik.

6 Maka ispe Herod ā tipiskūk, oo tanisa Herodias neemehitoo ā wapumikoot, ākose nā-heywāhāo Heroda.

7 Usootumowāo ā kēche itwāt kitta meeyat piko kā isse nutootumeyit.

8 Ākose ā kē kuyātā kukāskimikoot oo' Kaweä, Itwāo, Pātaw John Ooseekahātakāo oo' stikwan misseyakuník.

9 Ākose mawutche Kēche Ookemaw métatum : sakooch maka ā kē kēche itwāt, mena unehee ā kē pātakoot ka weetuppimikoot ā mechesoottchik, itussoowāo kitta meeyiméet.

10 Ākose isitissāwāo oweya, kitta keeskēk-wātowayit John kipahootoowiník.

11 Ākose oo' stikwan, kē pātawan misseyakuník, utte meeyaw owa coskeneekiskwāo : ākose pātoowāo oo' Kaweä.

12 Ākose oo kiskinōhumowakuna pāche, otinumeyewa we'yow, ākose nāhēkumwuk, nutowe wētumowāwuk Jesus.

13 ¶ Ispe Jesus peātūk āwuko, nukutum ākota poosew chemanik oōpimā itta ayaw : maka ispe ayiseyinewuk ka pātūkik, pimitis-

sâwâwuk kêche waskahikunîk ôche â moos-toôtâtchik.

14 Âkose Jesus â itoôtât, wapumâo ookistuk-âwe ayiseyinewa, âkose moosétaw â kitimakinowat, âkose pimachehimâo oot âkoosewa.

15 Âkose ispe wâtakooseik, oo kiskinôhumowakuna pâ natik, omisse itik, osam puk-wunuta oôpimâ ket ayanow, âkose âkwa kesikaw â mayawepuyik : sipwâtissahook okoo ookistukâwe ayiseyinewuk, kitta natûkik waska-hikuna, âkose kitta utawâstumasootchik mechima.

16 Maka Jesus omisse itâo, Soôkâtookwâ kâ sipwâtâtchik ; meeyíkook kâ mechitchik.

17 Âkose omisse itâwuk, Neänun piko pees-wâ ayûkoonawuk net ayawananuk, mena nesoo kinoosâwuk.

18 Pâtwowik køyam ota, itwâo.

19 Âkose itus soowatâo ohoo ookistukâwe ayiseyinewa kitta ooyuppeyit muskooseeskâk, âkose otinâo ohoo neänun peeswâ ayûkoonawa, mena ohoo nesoo kinoosâwa, kêche kesikoôk ka isse tustusapit, meywukimâo, mena pûkwâ-nâo, mena meeyâo peeswâ ayûkoonawa oo kiskinôhumowakuna, âkose kiskinôhumowakunuk matinumowâwuk ohoo ookistukâwe ayiseyinewa.

20 Âkose kâkeyow kê mechesoowuk, mena ke keespoowuk : âkose moosûkinumwuk iskwâchekuna ka iskwâtumoôt nesoosap metatût wuttipewuta sakuskin.

21 Unekee ka kê mechesootchik nantow

neänun kēche metåto metunoo itussewuk napawuk, ussitche iskwāwuk mena owasisuk.

22 ¶ Akose sāmak Jesus seékimāo oo kiskinōhumowakuna kitta pooseyit, mena nekan kitta asowahumeyit, ā ispeēche kewātissåwat ookistukāwe ayiseyinewa.

23 Akose ispe ka kewātissåwat ookistukāwe ayiseyinewa, koospamuchewāo wutcheēk ā nutowe ayumehat : akose ispe ā otakoosineyik, ākota pāukoo ayaw.

24 Maka cheman towukam ā ayak, ā makaskak ; weya ā nunimūk.

25 Akose kākach ā wapük Jesus natāo, ā pimoōtāt weneپākoōk.

26 Akose ispe kiskinōhumowakunuk weäpu-matchik ā pimoōtāyit weneپākoōk, mekooska-chehikwuk, omisse itwāwuk, Chepuy âtokwā ; akose mowimoōkāwuk ā sakkissitchik.

27 Maka sāmak Jesus ayumehāo, omisse itāo, nāayéatumook ; neya oma ; ākaweya koostatchik.

28 Akose Peter nuskwāwusehāo omisse itāo, Ka Tipāyéchekāyun, keespin keya, seékimin kitta natitan nippeēk.

29 Akose omisse itāo, Astum issa. Akose Peter kupaw, pimoōtāo nippeēk, ā natat Jesusa.

30 Maka ā wapūtük ā misseyootineyik, sakkisew ; akose ā utte koosapāt, mowimoōkāo, omisse itwāo, Ka Tipāyéchekāyun, pimache-hin.

31 Akose sāmak Jesus sooweniskāyew, ā oteétinat, omisse ā itat, O tapwā upisasin ke

tapwātumooowin, tanākā ka óche sakwāyimoo-yun?

32 Akose ispe ka poositchik, sāmak uywastin.

33 Akose unekee peétootuk ka ayatchik pāche putuppeestowāwuk, omisse itāwuk, Tap-wā ke Munetoowe Koosisanewin.

34 ¶ Akose ispe missukatchik ukamik, oteéatumwuk unima uske Gennesaret.

35 Akose ispe ayiseyinewuk itta ka ayatchik kāskayimatchik, isitissawāwuk kākeyow tūto itta waska ka ayayit, ākose pātoowāwuk tūto ā ákooseyit;

36 Mena pukoosāyimāwuk tāpeyāk piko kitta saminumwatchik oot ukoohooneyew : ākose tūto ka saminatchik metoone pimache-hikwuk.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XV.

ĀKOSE pā natāwuk Jesusa ka mussinahúkik ooyussoowāwina mena Pharisewúk, Jerusalem-ik óche, omisse itāwuk,

2 Tanākā ke kiskinóhumowakunuk peek-oonumwuk oot issétwawineyew kāsāyanékat-umeyit ? āka ka keseepākinúkik oo cheéchee-wawa wā mechesootwawe.

3 Maka nuskwāwusehāo omisse itāo, Tanākā maka neesta ke peekoonumwanawaw ooyussoo-wawin Muneto ket issétwawinewaw óche ?

4 Weya Kissā Muneto ā itussoowāt, omisse, Kistāyim k' ótawe mena ke' kawe : mena owe-yuk muche itatche ótaweä ápo oo kawēä, kitti nippāhaw.

5 Maka keyawaw ā itwāyāk, Keespin owe-yuk omisse itatche ḍtaweä ḍpo oo' kaweä, Mākewin unne, piko itta ke ga kē ḍche aputchéitte;

6 Akose āka kistāyimatche ḍtaweä ḍpo oo' kaweä, kitta tipāyimissoo. Akose oma ka isse peekoonumwāk ooyussoowāwin Kissā Muneto ket issētwawinewaw ḍche.

7 O wuyāsehissoowuk, tasipwa Esaias ā kis-kewāhikāt, kē itikooyāk,

8 Okoo ayiseyinewuk ne pā natikwuk oo toonewawa ḍche, mena ne kistachimikwuk oo toonewāk ; maka oo tāewawa wāyow ayayew.

9 Maka pukwunuta tapwā ka putuppees-towitchik, ā kiskinōhamakātchik ayumehawin eyinewe issētwawin ḍche.

10 ¶ Nutoomāo ookistukāwe ayiseyinewa, omisse itāo, Nutoōtumook, mena nissetōtum-ook :

11 Numoweya unima ka peēchepuyik oo toonik ka nissewunachehikoot ayiseyinew ; maka unima ka mooskinūk oo toonik ḍche, awuko nissewunachehik ayiseyinew.

12 Akose pā natik oo kiskinōhumowakuna, omisse ā itikoot, Ke kiskāyētān che Pharisewuk ā kē nayātawētūkik, ka pātūkik āwuko ?

13 Maka nuskwāwusehāo omisse itāo, Tūto ḫtuskechekun, kēche kesikoowe n' Ḍtawē āka ā ḍche chimutat, kitta munepitchekekataō.

14 Keeyam kitta ētewuk : āka ā wapūtu-

matchik kiskinótahāwuk āka ā wapeyit. Kees-pín maka āka ā wapit oweyük kiskinoótahatche āka ā wapeyit, tapiskooch kittá púkissinwuk sepeékaník.

15 Ākose Peter nuskwāwusehāo·omisse itāo, Wétumowinan oma uspahakāmoon.

16 Ākose Jesus omisse itāo, keyawaw che mena numma k' oonissetótumoowininawaw ?

17 Numa āskwa che ke nissetótānawaw, túto kákwi ka suskumoók utte peécheputuyew muták, ākose mena utte wuyowepuyik ?

18 Maka weya unehee me' tooník ka óche mooskinekatākee me' tāik ócheputuyewa ; ākose ka nissewunachehikoot ayiseyinew.

19 Weya me' tāik ócheputuyikee muche mit-oonaýéchekuna, nippâhitoo-wina, mamowétoo-wina, pissikwatissewina, kimootewina, keyas-kewina, muche peekiskwāwina :

20 Awukwunee ohoo ka nissewunachehikoot ayiseyinew : maka weya kittá mechesoot āka ā óche keseepákiniúk oo cheécheea numoweya āwuko nissewunachehik ayiseyinew.

21 ¶ Ākose Jesus nukutum ākota, itoótāo itta Tyre mena Sidon.

22 Ākose, pāuk iskwāwa Canaan ā ócheeyit ākota kāyapitch ā ótótāyit, ākose nunutoomik, omisse itik, Kissāwatotowin, O ka Tipāyéchekun, David oo Koosisa ; ne tanis naspitch kuk-watukehik muche áchâkwa.

23 Maka numma wawach pāuk ayumewin kitootāo. Ākose oo kiskinóhumowakuna pāche

pukoosāyimik, omisse itik, Kewatissa ; ke noo-sowetāpwatikoonow.

24 Maka nuskwāwusehāo omisse itāo, piko unekee oowunehoo mayutchíkwuk oot owasi-misa Israel ka pā natukik.

25 Akose peāche putuppeestowat, omisse ā itwāt, ka Tipāyēchekāyun, wechehin.

26 Maka nuskwāwusehāo omisse itāo, Num-oweya meywasin kitta otinimeēt owasisuk oot ayūkoonamewawa, akose kitta wāpinumātchik utimwuk.

27 Akose omisse itwāo, Tapwā, ka Tipāyē-chekāyun : āyewāk maka utimwuk mechewuk pewāchekuna ka pūkētineyikee ookemamewawa oo mechesoowinātikooyik.

28 Akose Jesus nuskwāwusehāo omisse itāo, O iskwāo, kistun tapwā ke tapwātumooowin : ke ga isse ayan ka isse nutowāyētumun. Akose oo tanisa pimachehimawa āwuko mākwach tipāhikun.

29 ¶ Akose Jesus nukutum ākota, mena pāche ayaw kissegaw wenepākoōk Galilee ; akose koospamuchewāo wutcheēk, akose itta uppew.

30 Akose ookistukāwe ayiseyinewuk pāche natāwuk, ā ayawatchik unehee āka ā nētahoot-āyit, āka ā wapeyit, āka ā nētawāyit, ā maskis-seyit, mena mēchāt kotuka, utte āyāwuk Jesus oo sitik ; akose pimachehāo :

31 Peyis ookistukāwe ayiseyinewuk ma-muskatumwuk, ā wapumatchik āka oonēta-

wāwa ā ayumeyit, oomaskissewa ā meyo ayayit, āka oonétaootāwa ā pupamoštāyit, mena āka oowapewa ā nāapeyit: akose muméchimāwuk oo Munetooma Israel.

32 ¶ Akose Jesus nutoomāo oo kiskinóhumowakuna, omisse itāo, Ne kitimakinowawuk okee ookistukāwe ayiseyinewuk, weya ākwa nistoo kesikaw ā wechāwitchik, akose āka ā mechesootchik: numoweya ne ga kewātissāwawuk āka ā ḍche mechesootchik, kakayā weya noótow kitta noótasinwuk.

33 Akose oo kiskinóhumowakuna omisse itik, Tantā kā otinúk eyekoōp mistahā pūkwāsekun ota pukwuchayík, kā kē keespooyūkook okoo ka isse osam āyutitchik ayiseyinewuk?

34 Maka Jesus omisse itāo, Tantúto peeswā ayúkonawuk āyawākook? Akose omisse itāwuk, Tāpukoōp, mena ateēt kinoosāsisuk.

35 Akose itussoowatāo ookistukāwe ayiseyinewa kitta nāuppeyit moōcheék.

36 Akose otināo unehee tāpukoōp peeswā ayúkonawa mena kinoosāwa, akose nunaskoomoo, mena pūkwānāo, utte meeyāo oo kiskinóhumowakuna, mena kiskinóhumowakunuk matinumowāwuk ookistukāwe ayiseyinewa.

37 Akose kākeyow kē mechesoowuk, mena kē keespoowuk: akose mawusukoonumwuk iskwāchekuna tāpukoōp wuttupewuta sakuskīn.

38 Unekee ka kē mechesootchik nāoo kēche

metātoo metunoo itussewuk napāwuk, ussitche iskwāwuk mena owasisuk.

39 Akose kewātissāwāo ohoo ookistukāwc ayiseyinewa, akose poosew, pā missukaw akota Magdala.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XVI.

Okoo Phariseewuk ussitche Sadduceewuk pā kootāyimāwuk nutowāyimāwuk kitta wapūtey-ikootchik mamātawe kākwi kesikoōk.

2 Nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Wā-takooseēke, mākwawūke, Kitta meyo kesikaw : ket itwanawaw.

3 Mena keyākesāpayake, mākwawāke mena neānātāke, kitta muche kesikaw unoōch, ket itwanawaw. O wuyāsehissoowuk, ke nisstowinānawaw kesik ; maka numma che ke nisstowāyētānawaw mākwach unoōch ?

4 Oomuchatisse mena pissikwatisse ayiseyinewuk nutoonumwuk mamātawe kākwi ; maka numoweya mamātawe kākwi kitta óche mee-yeētchik, piko unima mamātawe kākwi ka kē ayat ookiskewāhikāo Jonas. Akose nākutat, ā sipwātāt.

5 ¶ Akose maka oo kiskinōhumowakuna māsukayit ukamík, oo kē wunekiskissétawaw kitta tūkoonatchik ayúkonawa.

6 Akose Jesus omisse itāo, Pāūtuk nune-cheestumwāk oōpuyechéchekunewaw Phariseewuk mena Sadduceewuk.

7 Akose omisse kemooch ititoowuk, āka ā óche tūkoonūk ayúkonaw.

8 Ispe Jesus kāskāyētūk, omisse itāo, O tapwā upisasin ke tapwātumoowinewaw, tanākā wāche kemooch ayumehitooyāk, āka ā óche pāsewāk ayúkonaw ?

9 Numma na chāskwa ke nissetōtānawaw, mena kitta kunookiskisseyāk neänun peeswā ayúkonawuk ka kē aputcheheéetchik neänun kēche metāto metunoo ā ussumeéetchik, mena tūto wuttupewuta sakuskin ka moosúkinumāk ?

10 Mena tāpukoōp peeswa ayúkonawuk ka kē aputcheheéetchik nāoo kēche metāto metunoo ā ussumeéetchik, mena tūto wuttupewuta sakuskin ka moosúkinumāk ?

11 Tantā āka ā isse nissetōtumāk āka tapwā ā ituk ayúkonaw oma ka kē itwāyan, kitta nunecheestumwāk oöpuyechēchekunewaw Phari-seewuk mena Sadduceewuk ?

12 Akose nissetōtowāwuk āka tapwā oöpuyechēchekune ayúkonaw ā itayit, maka ookuk-āskimawusoowineyew Phariseewuk mena Sadduceewuk ā itumeyit.

13 ¶ Ispe Jesus wāteéétūk otānow Cesarea Philippi, kukwāchimāo oo kiskinōhumowakuna, omisse, owāna itwātchik ayiseyinewuk neya ka napāwe oo Koosisaneweyan ?

14 ¶ Akose omisse itāwuk Ateét John ooseekahātakāo itwāwuk ; ateét, Elias ; mena ateét, Jeremias, ápo nantow pāuk kiskewāhikā-wuk.

15 Mena omissé itāo, maka keyawaw owāna ā isseyāk ?

16 Akose Simon Peter nuskwāwusehāo omissé itwāo, Keya oma Christ, ka Mune-toowe Koosisaneweyun.

17 Akose Jesus nuskwāwusehāo mena omissé itāo, ke sowāyētakosin keya, Simon Bar-jona: yukuma meyas mena miko óche wapūteyikoo-yun, maka n' Ótawc kēche kesikoōk āyat.

18 Mena maka kē wétumatin, Peter ket issinikasoon, akota oma kistapiskák kā chimutayan net ayumehāwekumik ; mena muche iskootāo iskwātāma numoweya kitta sakoochéta-wuk.

19 Mena ke ga meeyitin kēche kesikoowe apeétkahikuna: piko oweyük kā tūkoopitut ota uskeék kitta tūkoopisoo kēche kesikoōk : mena oweyük kā apāwut ota uskeék kitta apāwaw Kēche Kesikoōk.

20 Akose kittahumowāo oo kiskinóhumowakuna aka oweya kitta wétumowayit Jesus ā Christewit.

21 ¶ Akospe óche Jesus ka óche wapūteya oo kiskinóhumowakuna, kitta itoštāt Jerusalémik, akose kitta kukwatukehikoot missewā isse kāsāyanékatumeyit mena Kēche Ayume-häwekemawa mena ka mussináhumeyit ooyussoowāwina, akose kitta nippāheét, mena kitta wuniskaneét nistoo kesikayikee.

22 Akose Peter otināo, mena kitootāo,

omisse itāo, Kitta wē wāyow ayaw āwuko, Tāpāyéchekāyun: numoweya ākose ke ga isse ayan.

23 Maka kwāskeew, mena omisse itāo Peter, Ne' spiskwuník keya itoötā, Muche aya; k'oo-tumehin: yukuma Kissā Muneto oot ayana mamitoonāyéatumwut, piko unehee ayiseyinew oot ayana.

24 ¶ Akose Jesus itāo oo kiskinóhumowa-kuna, Keespin oweyuk wē pimitissahootche, numoweya yayetān weya kitta wē nāheyowā-hissoo, maka kitta otinum oot ayimissewin, ākose ne ga pimitissahook.

25 Keespin oweyuk wē pimachetatche oo pimatissewin áchecho kitta wunétaw: mena oweyuk wunétatche oo pimatissewin neya óche kitta miskum.

26 Kākwi kā ótissit ayiseyinew ata missewā ayat uske, ākose wunehat oot áchākwa? ápo kākwi kā kē mākit ayiseyinew meeskooch oot áchākwa kitta ayawat?

27 Weya napāo oo Koosisan Kitta pāche kekeet oo kistāyétaakoosewineyew ótaweä us-sitche kēche utooskāyakuna; ākose ākota kā tippahumowat ayiseyinewa unima ā kē isséchekunékāyit.

28 Nē tapwan ka isse wētumatuukook, ateēt ota nepowewuk, āka kitta óche koochistūkik nippoowin, eyekoök kā wapumatchik Napāwe Koosisana ā oochéchepuyeyik oot otānowewin.

PISKÉTUSSINÀHIKUN XVII.

KA nikootwasoo kesikayik Jesus otināo Peter, James, mena John oo chewama, mena itoôtahāo tukoođtamutinā isputinak wutche,

2 Akose kwâskenakokohoo ā wapumikoot ; mena oo' skesik wastâyew tapiskooch pesim, mena oot ayoowinisa wapiskayewa tapiskooch wastāo.

3 Akose oteétkwuk Moses mena Elias ā ayumehikoot.

4 Akose Peter nuskwâwusehāo, mena omisse itāo Jesusa, Ka Tipâyéchekâyun, mey-wasin ota kitta ayayâk : keespin ke nuskoomoon, kitta osétayâk nistoo meekeewâpa ; pâuk keya kitta ayayun, mena pâuk Moses, mena pâuk Elias.

5 Kâyapitch ā ayumit, kâtâtowâ ā wasisoot wuskoo ukawastâhookwuk : akose pâatumwuk ā itwâweéit wuskoôk ôche, omisse, Awuko owa seâkehuk ne Koosis, ka náheyowâhit ; nutoôtâk.

6 Akose ispe kiskinóhumowakunuk peâtûkik, ooteétpuppepuyewuk, mena naspitch ā sakissitchik.

7 Akose Jesus pâche samināo, omisse itāo, Wuniskak, akaweya koostatchik.

8 Akose ispe ka tustusapitchik, numoweya wapumâwuk, Jesusa piko.

9 Akose ka pâche nêtamutchewâtchik, Jesus ayeechimāo, omisse itāo, Akaweya oweyuk wê-tumâk ka isse wapûteyikoowiseyâk, patima

eyekoǒk napāo oo Koosisan kē wuniskatche nippoowinik ôche.

10 ¶ Akose oo kiskinǒhumowakuna kukwāchimik, omisse, Tanākā maka ka mussinahūkik ooyussoowāwina Elias nekan kitta tukoosin ka ôche itwātchik?

11 Maka Jesus nuskwawusehāo mena omisse itāo, Elias tapwā, nekan kitta tukoosin, akose kitta meyoǒtaw kākeyow kākwia.

12 Maka ke wētumatinawaw, assi Elias ā kē tukoosik, maka numoweya kē kiskāyimāwuk, mena kē totowāwuk piko ā isse nutowāyētükik. Akose neesta Napāwe Koosisana kā totowatchik.

13 Akose kiskinǒhumowakunuk nissetōtumwuk John Ooseekahātakāwa ā itayit.

14 ¶ Akose ispe wāteētatchik ookistukāwe ayiseyinewa, pā natik pāuk napāwa ā nepuskoopeestakoot, omisse ā itikoot,

15 Ka Tipāyēchekāyun, kissāwatotow ne Koosis : túto pesim itaspināwin ayaw, mena naspitch kitimahik : weya mēchātwaw ā muchoostāwāpinikoot, mena mēchātwaw ā pukustowāhookoot.

16 Ne kē ata pātoowawuk ke kiskinǒhumowakunuk, maka numoweya kē pimachehawuk.

17 Akose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, O aka wātapwātumoowineyāk mena nayātawatisseyāk uniskā peā ôcheyāk, taneyekoǒk kinwās kā wechātukook? taneyekoǒk kinwās kā pacheetukook? pāseēk māte neya.

18 Akose Jesus kitootāo muche áchākwa :

ākose tapwa wāyoweeeyit: ākose owa owasis ka pimacheheēt ākota mākwach āwuko tippā-hikun.

19 Ākose pā natik Jesus oo kiskinōhumow-akuna, omisse itik, Tanākā āka neyanan wāche kē wuyowetissāwukéet?

20 Maka Jesus omisse itāo, chikāma, ā oot anwātumoowineyāk: ne tapwan ka isse wē-tumatukook, Keespin ayayāk tapwātumoowin tapiskooch pāukoominuk upistche kistekanis, omisse ke ga itātawaw oma wutche, nātā kitta wē ustāo; ākose tapwā itta kitta ayapun: mena numoweya kākwi ke ga sakoochehikoōtawaw.

21 Maka unne omatoowa numoweya néta wuyowēw piko kā ayumehāke mena kā kowā-kutāhoosoōke.

22 ¶ Ākose mākwach Galileēk ā ayatchik, Jesus omisse itāo, Napāo oo Koosisana kitta atamawuk ayiseyinewuk:

23 Ākose kitta nippāhāwuk, maka nistoo kesikayike mena kitta wuniskaw. Ākose nas-pitch numma nāyāétumwuk.

24 ¶ Ākose ispe wāteéétūkik Capernaum, unekee ka otinatchik sooneyawa pāche natāwuk Petera, omisse itāwuk, Numma na K'ookemamewaw pukitināo sooneyawa?

25 Ahā, itāo. Ākose ā utte peētokwāt waskahikunik, Jesus kitootāo, omisse itāo, Tanse ā itāyāétumun, Simon? owāyewa Kēche Ookemawuk ota uskeēk ka otinumowatchik

sooneyawa? Oot owasimisewawa che kâche-wak, ápo che ayúch oweya.

26 Peter omisse itāo, Ayúch oweya. Jesus maka omisse itāo, Ákose ása weya owasisuk tâpâyimissootchik.

27 Áyewâk maka, áka kitta nayâtawâyéétük-ik, nassepâ wene pâkoók, mena pukustowâha kwaskwâpitcheckun, ákose otin una kinoosâo nistum kâ ôtûtük; ákose kâ paskétoonânutche, ke ga miskowaw sooneyaw: áwuko otin, mee-yîk maka keyanow áwuko tapiskooch á mâke-yâk.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XVIII.

Ákospe unne Kiskinôhumowakuna pâche natâwuk Jesus, omisse itâwuk, Owâna meyawutche kistâyéta koosit kâche kesikoowe otâno-winik?

2 Ákose Jesus nutoomâo upistowasisa, ákose tâtawitch áyâo,

3 Omisse itwâo, Ne tapwan ka ititukook, patima kâ kwâskatisseyâkoo, mena ke nuspitowâkoo upistowasisuk, numoweya ke ga óche peétokwanawaw kâche kesikoowe otânowik.

4 Oweyuk maka kâ tupútâyimissookwâ tapiskooch owa upistowasis, áwuko meyawutche kistâyéta koosit kâche kesikoowe otâno-win.

5 Maka oweyuk kâ kitimakâyimakwâ toowe upistowasisa ne wéyoowinik ne sakehik.

6 Maka oweyuk kā ootumehakwā ohoo upistowasisa ka tapwātoweyit, kitta meywasin nowutch pinnepoochekun ussineeä kitta sukūpitimoöt oo kwuyák, äkose kitta nistapaweyeët missuskāwenepäkoök.

7 ¶ Mucheayaw uske chikāma wunētewina óche! weya óchetow wunētewina kitta mooskekee; maka maye ayaw āwuko ayiseyinew itta ka óche mooskekee wunētewina!

8 Āwuko óche keespin ke' cheéchee ápo ke' sit otumehikooyune, munissa, mena wāpina. nowutch meywasin kitta peétokwāyun pimatissewinik ä maskepuyeyun ápo ä maskisseyun, ispeéch kitta ayayun nesoo me'cheécheeä ápo nesoo me'sita kitta isse wāpinikoweyun kakekā iskootåk.

9 Mena keespin ke' skesik k' otumehikoon, munepita, äkose wāpina: nowutch meywasin kitta peétokwāyun pimatissewinik ä pāukwük ke' skesik, ispeéch kitta nesikee ke skesikwa kitta isse wāpinikoweyun muche iskootåk.

10 ¶ Pāutuk äka kitta atowāyimāk pāuk okoo náhekatumáyétaakoositchik; ke wētumatinawaw, Kéche kesikoök äkota oo kéche utooskāyakunewawa mosuk kunowapumāwuk n' Ótaweä kéche kesikoök ka ayait.

11 Weya Napāo oo Koosisan ä pāche pima-chehat oo wunehoowa.

12 Tanse ä itāyéatumāk? keespin ayiseyinew ayawat metåto metunoo mayutchikwa, äkose pāuk äwukwunee wunesineyit, numma che oo

ga nukuta kākat metāto metunoo, ākose oo ga itoōta wutcheēk, mena oo ga nutoonowa unehee ka wunesineyit?

13 Keespin maka miskowatche, ne tapwan ka ititukook, meywāyētum owusimā āwukwunee mayutchikwa ḍche, ispeēch unehee kākat metāto metunoo āka ka ḍche wunesineyit.

14 Ākose neesta numma itāyētum k'Ótawewaw kēche kesikoōk ka ayat, étownun pāuk ohoo upistaya kitta nissewunachehooyit.

15 ¶ Mena keespin ke' chewam ke wunetotak, nutowe wētumow ā wunetotask ā nissikutoo ayayāk : keespin ke nutoōtak, kē kuskēhaw ke' chewam.

16 Maka keespin numma ke nutoōtak, ākose weesam pāuk ápo nesoo, kitta kē ayeetuneyik tanse nesoo ápo nistoo ā itwātchik.

17 Mena keespin numma nutoōtowāō āwukwunee, wētumowik oot ayumehawuk : maka keespin numma wē nutoōtowāō oot ayumehawa, keyam tapiskoothā aka ā ayumehat ayiseyinew mena publican ke ga itāyimaw.

18 Ne tapwan ka isse wētumatukook, l'íko kākwi kā tūkoopitumāk ota uskeēk kitta tūkoopitāō kēche kesikoōk : mena kākwi kā apāhumāk ota uskeēk kitta apāhikatāō kēche kesikoōk.

19 Mena ke wētumatinawaw, Keespin ata piko neseeyākoo itāyētumākoo ota uskeēk kākwi wē nutootumayākoo, kitta totumakwuk n' Ótaweä kēche kesikoōk āayait.

20 Weya piko itta nesoo ápo nistoo á ma-mowuppehikootchik ne wéyoowin, ákota neesta kā weetuppimukik.

21 ¶ Ákose Peter peā natat, omisse á itat, ka Tipáyéchekáyun, tantútawaw kā wunetotowit ne chewam, ákose á ata usānumowuk ? peyis tāpukoöp tútwaw ?

22 Jesus omisse itāo, Numoweya omisse k'ititin, peyis tāpukoöp tútwaw : maka, Peyis tāpukoöp túto metunoo tútwaw tāpukoöp.

23 Awuk' óche maka kéche kesikoowe otān-owewin tapiskooth una kéche Ookemaw, ka wé ukeétumwat á mussinahumakoot oot utooskā-yakuna.

24 Ákose ispe ka ukeétük, pāuk pātoowaw, á mussinahumakoot metatüt kéche metáto metunoo kéche sooneyawa.

25 Maka áka kákwi á ayat kittá kē tippáhikät, Ookemama itussoowatik kittá atawakan-ewük, mena wewa, mena oot owasimisa, mena túto kákwi á ayat, akose kittá tippáhük.

26 Owa utooskāyakun maka púkissin, mena putuppeestowāo, omisse itāo, Ookemaw, pāhin keeyam, ákose kákkeyow ke ga tippáhumatin.

27 Ákose Ookemama áwuko utooskāyakun moosétaw á kitimakinowat, ákose apáwāo, mena usānumowāo oo mussinahikuneyew.

28 Maka áwuko utooskāyakun á wuyoweet, ákose miskowāo pāuk weeche utooskāyakuna, á mussinahumakoot metáto metunoo sooneyaw apiskoosa : ákose ooteétināo oo koótakuneyík,

omisse itāo, Tippāhumowin ka mussinahumoweyun.

29 Ākose weche utooskāyakuna pūkissinewa oo' sitik, mena pukoosāyimik, omisse, Pāhin keyam, ākose ke ga tippāhumatin kākeyow.

30 Maka numoweya pātum: maka āchiko kipāhootowinik isse wāpināo, eyekoōk kā tip-pāhumeyit oo mussinahikuneyew.

31 Ākose ispe oo weche utooskāyakuna ā wapūtumeyit ā itotumoōt, naspitch numma nāyētumwuk, ākose pāche wētumowāwuk Ookemamewawa kākeyow unima ā itotumoōt.

32 Ākose Ookemama, ka nutoomikoot, omisse itik, O keya muche utooskāyakun, Ke kē usānumatin kākeyow ke mussinahikun, chikama ā isse nutowāyimeyun:

33 Numma na maka neesta ke kē kitimakinowaw keeche utooskāyakun, ka kē isse kitimakinatan?

34 Ākose Ookemama kissewahāo, pukitinik ookitimahewāwa, kitta ayakoot eyekoōk kitta tippahūk kākeyow ka mussinahumowat.

35 Ākose neesta Kēche Kesikoōk n' Ōtawē kā itotakooyāk, keespin numma ke tāewāk ḍche ket usānumowawaw ke' chewamewaw ā wunetotakooyāk.

PISKĒTUSSINĀHIKUN XIX.

ĀKOSE ā utte ēkeēk, ispe Jesus ka keesētat

ohoo itwāwina, nukutum Galilee, ākose pā oteéatum otānow Judea ukamik Jordan ;

2 Ākose ookistukāwe ayiseyinewuk pimitissahook ; ākose pimachehāo ākota.

3 ¶ Neesta Phariseewuk pāche natik, ā kootāyimikoot, mena omisse itikoot, Meywasin che napāo kitta wāpinat wewa tūto kākwi óche ?

4 Maka nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Numma na k'óche ayumētanawaw, una ka kē oséhat nistum oséhāo napāwa mena iskwāwa,

5 Ākose omisse ā kē itwāt, Āwuko oma óche napāo kā nukutat ótaweä mena oo kawēä, ākose kā wechāwat wewa : ākose ā neesitchik pāuko kitta isse ayawuk ?

6 Numoweya maka ākwa neseewuk, maka pāukwun meyas. Piko maka unehee Muneto ka kē wechātahat, ākaweya ayiseyinew kitta nunanischedhāo.

7 Omisse itik, Tanākā maka Moses wāche kē itussoowāt kitta mākeweët wāpinetoowe mussinahikāwin, ākose kitta wāpinimeët ?

8 Omisse itāo, Moses chikama ā ispeëche muskowustayāk ke' tālewawa, ke kē eyinum-akoowaw kitta pukitinākook ke' wewewawuk : maka mitchimach óche numoweya óche ékin.

9 Mena ke wētumatinawaw, keespin oweyuk wāpinatche wewa, piko tapwā pisikwatissewin òche, kotuka maka utte wekeematche, totum pisikwatissewin : mena oweyuk wekeematche unehee ka wapinimeët totum pisikwatissewin.

10 Oo kiskinóhumowakuna omisse itik, kees-

pin akose isse ayaw owa napāo mena oot iskwāma, numoweya āsa meywasin kitta wekeēt-oōk.

11 Maka omisse itāo, Numoweya kākeyow ayiseyinew kitta kē òtinum oma itwāwin, piko unekee ka isse meeyeētchik.

12 Étawuk ateēt eunuchuk, ā kē isse nētawekitchik oo' kawewawa ā isse nētawekehikootchik: mena étawuk ateēt eunuchuk, ā kē issehikootchik ayiseyinewa: mena étawuk eunuchuk, óchetow ā kē issehissootchik kēche kesikoowe otānowewin óche. Piko una ka kuskētat kitta òtinūk, keyam kitta òtinum.

13 ¶ Ákose pātoowaw upistowasisa, kitta saminat, mena ayumehāstumowat: ákose kiskinōhumowakunuk kitootāwuk.

14 Maka Jesus itwāo, Pukitinikook upistowasisuk, mena ákaweya kittahumākook, kitta pā nasitchik: ákotoowa okoo kēche kesikoowe otānowewin ka ayatchik.

15 Ákose tūkoonāo, ákose sipwātao.

16 ¶ Ákose poote, pāuk pāche omisse itik, Meyo Kiskinōhumakāo, kākoo meyo kakwi kā totuman, kitta ayayan kakékā pimatissewin ?

17 Ákose omisse itāo, Tanákā meyo aya wāche isseyun ? numoweya oweyuk meyo aye-wew pāuk piko, áwuko Muneto: maka keespin ke wē peētokwan pimatissewin̄k, mitchimina ooyussoowāwina.

18 Omisse itik, Tanehee? Jesus itāo, Ákaweya nippātakā, Ákaweya pisikwatisse, Ákā-

weya kimoote, Akaweya keyaske missék-āmoo,

19 Kistāyimik k' ótawe mena ke' kawe: mena, ka itāyimissooyun ke ga isse sakehaw keeche ayiseyinew.

20 Owa ooskeneekew omisse itāo, Kâkeyow ohoo kâkwia ne kë mitchiminān uspin ā pâche owasiseweyan: kâkwi kâyapitch kweetumayan?

21 Jesus omisse itāo, Keespin issa ke wé tapwan, nutowe utawakā ket ayanā, mena meeyik ookitimakisewuk, ākose ke ga ustwan kâche kâkwia kâche kesikoók: ākose pâche wechāwin.

22 Maka ispe āwuko ooskeneekew peātūk āwuko itwāwin, sipwātāo āka ā nāāyētūk : weya kâche wāyootissegina ā ayat.

23 ¶ Ākose Jesus itāo, oo kiskinōhumowakuna, Ne tapwan ka ititukook, oowāyootisseg tapwā ukawach kitta peétokwāo kâche kesikooowe otānowewin.

24 Mena keétwam ke wétumatinawaw, owusimā wātun pisikew kitta sapooyúkeet sapoonekunik, ispeéch oowāyootisseg kitta peétokwāt oot otānowineyew Munetoowa.

25 Ispe oo kiskinōhumowakuna peātumeyit, naspitch mamuskasétumwuk, omisse itwāwuk, owāna maka kā kë pimachehoot?

26 Maka Jesus kunowapumāo, mena omisse itāo, Weya ayiseyinew ayimun itāyētum; maka weya Muneto kâkeyow kâkwi wātun.

27 ¶ Akose nuskwāwusehāo Peter mena omisse itāo, Ne kē nukutānan kākeyow kākwi, ā wechātāk; kākwi maka kā ḍtinumāk?

28 Jesus omisse itāo, Ne tapwan ka isse wētumatukook, Keyawaw ka kē wechāweyāk, keētwam nētawekewinik ispe napāwe Koosisan kē ooyuppithe oo kēche uppewinik oo mumē-chimikoowinik, keyawaw mena ke ga uppina-waw nesoosap metatūt kēche uppewina, kitta ooyussoowatākook nesoosap metatūt ka kē tūto skanāmukissitchik Israel.

29 Mena tūto oweyuk ka kē nukutūk waskahikuna, āpo oo' chewama, āpo oot owāmawa, āpo ḍtawēä, āpo oo' kaweä, āpo wewa, āpo oot owasimisa, āpo oot uskeeü, ne wēyoowin ḍche, kitta ḍtinum metāto metunoo owusimā, mena kitta ayaw kakekā pimatissewin.

30 Maka mēchāt ka ata nistum ayatchik ootāk kitta ayawuk; mena ootāk ka ayatchik nistum kitta ayawuk.

PISKĒTUSSINĀHIKUN XX.

KĒCHE Kesikoowe otānow tapiskooch ayiseyin-ew ā tipāyētūk waskahikun, ā wuyoweet weputch ā kākesāp ayayik kittā mussinahikāhat oot utooskāwa oo meenisātikoo kistekanik.

2 Akose ka mussinahikāhat oot utooskāwa pāuk sooneyawapiskoosa pāuk ā kesikak, isitis-sawāo oo meenisātikoo kistekanik.

3 Mena ispe ā wuyoweet nistoo tippāhikun

ā ispeētukoochinezit, mena wapumāo kotuka pukwunuta ā nepoweyit atātoowinik,

4 Akose omisse itāo; Itoōtāk keyawaw mena meenisātikoo kistekanik, netap unima ā kwiuskwūk ke ga meeyitinawaw. Akose tap-wā itoōtāwuk.

5 Mena ispe ā wuyoweet nantow nikootwasik mena kākat metatút tipāhikun, mena ākose totum.

6 Mena nantow pāukoosap metatút tipāhik-un ā wuyoweet, mena miskowāo kotuka pukwunuta ā nepoweyit, ākose omisse itāo, Tanākā ota kupā kesik pukwunuta ke nepowinawaw?

7 Omissse itāwuk, Chikāma numoweya owe-yuk ne mussinahikāhikoonan. Omissse itāo, Neyak keyawaw mena meenisātikoo kistekanik; netap piko ā isse kwiuskwūk, ke ga ḍtinānawaw.

8 Akose ispe wātakooseék, una ka tipāyētūk meenisātikoo kistekan omisse itāo unehee kā-nowāyētumakoot oot ayana, Nutoomik oot utooskāwuk, akose meeyik ka isse kuskētatchik, unekee iskwayanik óche peyis nistum isko.

9 Akose ispe unekee ka kē mussinahikā-heētchik nantow pāukoosap metatút tipāhikun, ḍtināwuk kākeyow pāpāuk sooneyawapiskoosa.

10 Maka unekee nistum peā itoōtatchik, owusimā ne ga meeyikowinan itāyētumwuk; maka neestawaw ḍtināwuk kākeyow pāpāuk sooneyawapiskoosa.

11 Maka ispe ka ótinúkik, métowumâwuk ka Tipâyéatumeyit waskahikun,

12 Omissé itwâwuk, okoo iskwayaník pâuk tipâhikun piko kë utooskâwuk, âkose tapiskooch neyanan ket itotowawuk, â kë ayimisseyâk kupâ kesik â kisastâk.

13 Maka nuskwâwusehâo omissé itâo unehee pâuk, Ne tootâm, Numoweya ke wunetotatin: numma che ke kë nuskoomoon pâuk sooneyawapiskoos kitta ótinut?

14 Otin una keya ket ayan, âkose kewâ: ne ga meeyawuk okoo iskwayaník, tapiskooch eye-koôk keya.

15 Nuñma che kwiusk ne ga totân piko â wé totuman kitta totuman net ayan? Nayâta-wun che ke' skesik, neya â meyowatisseyan?

16 Akose iskwayaník kâ nistumukimeéetchik, mena unekee nistum iskwayaník kâ ayat-chik: weya méchât â nutoomeéetchik, maka chukowasis â nowusooneéetchik.

17 ¶ Akose Jesus â itoôtât Jerusalemík put-oottâ itoôtahâo nesoosap metatút oo kiskindhumowakuna, mena omissé itâo.

18 Ket itoôtanow Jerusalemík; maka napao oo Koosisan kitta utamawuk këche Ayumehâ-wekemawuk mena ka mussinahûkik ooyussoowâwina, âkose kitta itussoowatâwuk kitta nippâhiméet,

19 Akose kitta meeyâwuk ayûch eyinewa kitta ayasachehayit, mena kitta pusustâwayit,

mena kitta cheestahaskwatayit : ākose nistoo kesikayike kitta wuniskat mena.

20 ¶ Akose pā natik oo' Kawewawa Zebedee oot owasimisa oo Koosisa ussitche, ā putup-peestakoot, mena ā nutowāyētumakoot nantow kākwi.

21 Ākose omisse itāo, Kākwi nutowāyētum-un ? Omissé itik, okoo nesoo ne koosisuk kitta uppitchik, pāuk ke kēcheniskik, mena kotuk ke numātinik, ket otānowinik.

22 Maka Jesus nuskwāwusehāo omisse itāo, Numoweya ke kiskāyētānawaw ka nutootuma-yāk. Ke ga kuskētanawaw che kitta minik-wāyāk itta meekisoyaknuisik kā minikwāyan, mena kitta seekahātakoweyāk unima seekahā-tatoowin ka óche seekahātakoweyan ? Omissé itāwuk, Ne kuskētan.

23 Ākose omisse itāo, Ke ga chikāma minik-wanawaw ne meekisoyakunisik, mena ke ga seekahātakowinawaw unima seekahātatoowin ka óche seekahātakoweyan : maka kitta uppe-yāk ne kēcheniskik, mena ne numātinik, num-mayāo net ayan kitta kē mākeyan, maka kitta meeyawuk unekee ka kē kwyachētumakootchik n' Ótawēa.

24 Ākose unekee metatút ā pātūkik, kisse-wahikwuk unehee nesoo ka ooche wamitooyit.

25 Maka Jesus nutoomāo, omisse itāo, Ke kiskāyētānawaw Ayúch eyinewuk ā isse tipāyim-ikootchik kēche ookemawe Koosisana, mena

unekee ka kēche ayewitchik ā isse kēche tipāyimatchik.

26 Maka numoweya ākose ke ga isse ayana-waw keyawaw: maka oweyuk wē kēche aye-witche, keyam āwuko kittapumeestakāo;

27 Mena oweyuk wē ookemawitche, keyam āwuko ke ga utooskāstakoowaw:

28 'Apōcheka napāo oo Koosisan numoweya kittapumeestāt pā isse nutoonum, maka kittapumeestakāt, mena kittapukitinūk oo pimatis-sewin ā pimachehat mēchāt.

29 ¶ Ākose ā nukutūkik Jericho, ookistukāwe ayiseyinewa pimitissahook.

30 Ākose, nesoo āka ā wapitchik napāwuk māskunāk ā uppitchik, ispe peātūkik Jesusa ā pimođtāyit, tāpwatāwuk, omisse itāwuk, Kissā-watotowinan, O ka Tipāyēchekāyun, Keya David oo Koosisa.

31 Ākose ayiseyinewuk kitootāwuk, kittakipitoowāyit: maka ácheko tāpwatāwuk, omisse, Kissāwatotowinan, O ka Tipāyēchekāyun, David oo Koosisa.

32 Ākose Jesus keyamekapowew, ākose nut-oomāo, omisse itāo, Tanse ā isse nuttowāyētumāk kittatotatukook?

33 Omisse itāwuk, ka Tipāyēchekāyun, ne' skesikoonana kittapaskētānumun.

34 Ākose Jesus kitimakinowāo, mena sami-numwāo oo' skesikoojewa: ākose sāmak ḍtinum-wuk kittawapūtumatchik, ākose wechāwāwuk.

PISKÉTUSSINÅHIKUN XXI.

ĀKOSE ispe kissewak ā étatchik Jerusalem, mena wāteétučik Bethphage, wutcheék Olives, ākose isitissåwāo Jesus nesoo kiskinóhumowakuna,

2 Omissé itāo, Itoótāk nāma otānow ke nekanimewåk, ākose ke ga miskowawaw soosoouwustim ā tükoopisoot, ā wechāwat ayesisa: apáhoókook, ākose pātoowik.

3 Keespin oweyuk nantow itikooyäkoo, omisse ke ga itwanawaw, ka Tipayéchekät nutowåyimāo; ākose kā pukitinat.

4 Kākeyow oma kē tochekatāo, kittá tipepyik ā kē itwāt ookiskewähikāo, omisse,

5 Wétumák oo tanisa Sion, Makowa, ke Kéche Ookemam ka pā natisk, yoospisseew, mena tåttuppewsoosoowustimwa, mena soosoo-wusximoosa Oot owasimisa soosoowustim.

6 Ākose kiskinóhumowakunuk itoótawuk, mena totumwuk Jesus ka kē itussoowatikoot-chik,

7 Mena pāsewåwuk soosoowustimwa, mena soosoowusximoosa, ākose tåttustawåwuk oot ayoowinisewawa, mena tåtáywuk.

8 Ākose naspitch ā oosamäyatit ayiseyinew unaskåwuk mäskunåk oot ayoowinisewawa; kotukuk wutikwuna munewápåhumwuk misti-koók óche, ākose unaskåtetawuk mäskunåk.

9 Ākose ayiseyinewuk ka nekanooótäatchik, mena unekee ootåk ka ayatchik, omisse itwā-

wuk, Hosanna oo Koosisa David: Meyo ayaw una ka tukooseék oo wéyoowiník ka Tipayé-chekáyit; Hosanna mawutche kéche ayewinič.

10 Akose ispe takooseék Jerusalemík, kákeyow itta áyatchik wawanáyétumwuk, omisse itwāwuk, Owāna owa?

11 Akose ayiseyinewuk omisse itwāwuk, Áwuko owa Jesus ookiskewähikāo Nazareth Galilee.

12 ¶ Akose Jesus peétokwāo oo kéche ayumehäwekumikoók Muneto, akose wuyowetissawāo kákeyow unehee ka utawakāyit mena ka utawāyit kéche ayumehäwekumikoók, mena kē peewāpinumwāo oo mechesoowinátiikooyewa unehee ka meeskootoonayit ayúch sooneyawa, mena oot uppewinewawa unehee ka utawakāyit oomémewa,

13 Mena omisse itāo, Omissé itustāo, Ayumehäwekumik kitta issenikataō ne waskahikun; maka kimootiskuk oo watewaw ke kē issétanawaw.

14 Akose áka wapewuk mena áka nētahoōtāwuk pâche natik kéche ayumehäwekumikoók; akose pimachehāo.

15 ¶ Akose ispe kéche Ayumehäwekemawuk mena ka mussinahúkik ooyussoowāwina weäpútúkik mamuskach kákwi á totumeyit, mena unehee owasisa á itwāwāyatit kéche ayumehäwekumikoók, omisse á itwāyit, Hosanna weya David oo Koosisa; naspitch numma nááyétumwuk,

16 Akose omisse itāwuk, Ke pātowawuk che okoo ka itwātchik? Akose Jesus omisse itāo, Āhā; numma che wēkach ket ayumētana-waw, oo tooneyīk upistowasisa mena oonoōtoo-wa kē kuskētaw oo mumēchimikoowin.

17 ¶ Akose nukutāo, nukutum āwuko kēche waskahikun Bethany itoōtāo: akose ākota ayaw.

18 Akose ā kākesāpayayīk mena ā natūk kēche waskahikun, wē mechesoo.

19 Akose ā wapumat meenisātikwa māskunāk, utte natāo, maka numoweya kākwi miskum ākota, piko nepeeā, akose omisse itāo, Akaweya wēkach meenisa kitta nētawekinwa ākota mistikoōk. Akose sāmak owa meenisātik utte pasoot.

20 Akose ispe kiskinōhumowakuna weäpū-tūkik, mamuskatumwuk, omisse itwāwuk, Tap-wā weputch utte pasoo owa meenisātik!

21 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Ne tapwan ka ititukook, keespin ket ayanawaw tapwātumoowin, mena āka sakwāyimooyākoo, numoweya piko oma ke ga totānawaw ka ito-tāt owa meenisātik, maka āpōcheka keespin omisse itumāk oma wutche, Ke ga ākutayan, mena wenepākoōk ke ga issewāpinikowin; kitta tochekataō.

22 Mena kākeyow kākwi, piko kākwia kā nutootumayāk ā ayumehayāk, ā tapwātumāk maka, ke gah ḍtinānawaw.

23 ¶ Akose ispe ka peētokwāt kēche ayume-

hāwekumikoōk, okoo kēche ayumehāwekemawuk mena kissāyinékatūkik pā natāwuk ā kis-kinóhumakāyt, mena omisse itāwuk, Kākwi ka òche totumun ohoo? mena owāna ka meeyisk oma kitta kē totumun?

24 Akose Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Neesta ke ga kukwāchimitinawaw pāuk kākwi, keespin kē wētumoweyākoo, Neesta ke ga wētumatinawaw tantā wāche kuskē-tayan ohoo kākwia.

25 Oo seekahātakāwin John, tantā wāchee-yik? kēche kesikoōk, ápo che ayiseyinewa? akose kemooth ayumehitoowuk, omisse, Kee-spin ata omisse itwāyākoo, Kēche kesikoōk òche; omisse ke ga itikoonow, Tanāka maka numma ke kē tapwātowawaw?

26 Maka keespin omisse itwāyākoo, Ayise-yinewa; ke koostanowuk ayiseyinewuk; weya kākeyow John ookiskewahikāwew ā itwātchik.

27 Akose nuskwāwusehāwuk Jesus, omisse itwāwuk, Numoweya ne kē wētanān. Akose omisse itāo, Neesta numoweya ke ga wētumatinawaw tantā wātinuman ka totuman ohoo kākwia.

28 ¶ Maka tanse ā itāyētumāk? Pāuk una napāo neseyewa oo koosisa; akose unehee nistum omisse itāo, Ne Koosā, nutowe utooskā ka kesikak ne meenisātikoo kistekanik.

29 Nuskwāwussehāo omisse itāo, Numoweya ne ga itoōtan: maka kē métatum, akose itoōtāo.

30 Akose pāche natāo kotuka, akose neesta

itāo. Ākose nuskwāwusehāo omisse itwāo, Ne ga itoōtan: maka numoweya itoōtāo.

31 Tanuna unima ā nesitchik ka totumwat ā isse nutowāyimikoot ḍtawē? omisse itāwuk, Una issa nistum. Jesus omisse itāo, Ne tapwan ka ititukook, weyawaw publicanuk mena oopisikwatisuk nekan peētokwāwuk Kissā Muneto ootānowinik ispeēch keyawaw.

32 Weya John ā kē pā natikooyāk kwiusk itatissewinik isse, maka numoweya ke kē tapwātowawaw: maka weyawaw publicanuk mena oopisikwatisuk kē tapwātowāwuk: ākose keyawaw, ā ata wapūtumāk, numoweya ke kē méta-tānawaw, kitta kē tapwātowāk.

33 ¶ Nutoōtumook kotuk uspahakāmoowin: Pāuk una ā tipāyētūk waskahikun, kē ooyus-keētaw meenisātikoo kistekan, mena kippāhum missewā waska, ākose moonatikāo itta meenisa-poē kitta ḍche kowētat, mena chimutaw ā ispanyik ussowapewin, ākose owehāo ookistekāwe napāo, ākose sipwātāo petoos uskeēk itoōtāo:

34 Akose ispe ka nétawekeékee meenisa eyekoōk kissewak wāchēchepuyeyik, isitissāwāo oot utooskāyakuna ookistekāwe napāwa, kitta natayit kitta ḍtinūkik meenisa itta ḍche.

35 Akose ookistekāwe napāwuk otināwuk oot utooskāyakuneyewa, ākose pāuk ootamāwāwuk, mena nippāhāwuk kotuka, mena pupim-wussinahāwuk kotuka.

36 Akose mena, isitissawāo kotuka utooskā-

yakuna nowutch mēchāt ispeech nistum : ākose kāyapitch ka totowatchik āwukwunee.

37 Maka iskwayaník oo Koosisa isitissawāo, omisse ā itwāt, Yukumāka kā kistāyimatchik ne Koosisa.

38 Maka ispe ookistekāwe napāwuk weäpumatchik oo koosiseyewa, omisse ititoowuk, āwuko owa kā utte uniskā tipāyētūk ; māte, nippāhatan, ākose otinumasooowatan unima oo ga kē ayāty.

39 Ākose otināwuk, mena wuyowe wāpināwuk meenisātikoo kistekaník, utte isse nippāhāwuk.

40 Una Tāpāyētūk meenisātikoo kistekan ispe tukooseéke, tanse kā totowat ohoo ookistekāwe napāwa ?

41 Omissé itāwuk, Kitta nissewunachehāo ohoo muche ayiseyinewa, ākose kotuka ookistekāwe napāwa, kitta owehāo oo meenisātikoo kistekan, kitta meeyikoot meenisa eyekoōk uteētāyikee.

42 Jesus omisse itāo, Nummawēkach na ket ayumétanawaw kēche mussinahikuník, Una ussinee ka atowāyimeēt, āwuko kekāyāk kistāyaw : āwuko oma Tāpāyēchekāt ā totūk, kitta kē maka mamuskasapisinūk ?

43 Āwuko óche ka ititukook, Kissā Muneto otānowewin ke ga muskumikowinawaw, ākose kitta meeyawuk kotukuk ayiseyinewuk kā nookoōtatchik itta ā itatissitchik.

44 Keespin oweyuk púkissíke ākota ussineék kitta peekoosin : maka oweyuk tussoosootche, kitta peesepooyik tapiskooch pikoo.

45 Ākose ispe okoo Kéche Ayumehāweke-mawuk mena Phariseewuk ka pástukik oot uspahakāmoowina, kiskāyéatumwuk weyawaw ā itikootchik.

46 Maka ā ata nutoonúkik kitta otinatchik, koostāwuk ookistukāwe ayiseyinewa, chikāma ookiskewāhikāo ā itāyimayit.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XXII.

ĀKOSE Jesus mena nuskwāwusehāo mena omisse isse wétumowāo ā uspahakāmoot, omisse itwāo.

2 Kéche kesikoowe otānow tapiskooch una mawutche kēche Ookemaw, ka wekeétahat oo koosisa,

3 Ākose isitissāwāo oot utooskāyakuna kitta nutoomayit unehee ka wékoomeéet wekeétoowinik : maka numoweya wé pā itoótāwuk.

4 Ākose, kotuka isitissāwāo utooskāyakuna, omisse itāo, Wérumākook unekee ka wékoomeéetchik, assi ne kē kwyachētan net apeé-towkesikawe mechesoowin : net ayapāmuk mena ne tâchepoohakunuk kē nippāhawuk, mena kâkeyow kâkwi kwyatun : ākwa pâche natumook wekeétoowin.

5 Maka atowāyéatumwuk, ácheko sasipwâtā-wuk, pāuk oo kistekanik, kotuk oot utawakunik :

6 Akose kotukuk otināwuk oot utooskāyakuneyewa, mena uspehāwuk naspitch, mena nippāhāwuk.

7 Maka ispe una mawutche kēche Ookemaw peātūk āwukwāyew, metoone kissegasew: ākose isitissāwāo oo semakunisima, ākose nissewuna-chehāyewa unehee nippātakāska, mena suskāhumeyewa oo kēche waskahikunewaw.

8 Akose omisse itāo oot utooskāyakuna, wekeētoowin assi kwyatun, maka unekee ka kē wékoomeētchik numoweya ākoyekoōk itāyēta-koosewuk.

9 Neyak maka itoōtāk kēche, māskunāk, tūto kā miskowākook, pāche wékoomikook.

10 Akose okoo utooskāyakunuk itoōtāwuk kēche māskunāk, ākose mawutchehāwuk kåkeyow tūto māskowatchik, ā muchatisseyit keyekow ā meywatisseyit: ākose étawuk oonasewāwuk wekeētoowinič

11 ¶ Akose ispe mawutche Kēche Ooke-maw peyētokwāt ā wē wapumat oonasewāwa, wapumāo ākota pāuk napāwa āka ā kekes-kumeyit wekeētoowussakuy:

12 Akose omisse itāo, Ne totām, tanākā ota ke peētokwan āka ā ayayun wekeētoowussakay? Akose nummawawach kē kitoo.

13 Akose omisse itāo mawutche Kēche Ookemaw utooskāyakuna, Tūkoopitik oo cheē-cheēk mena oo' sitik, ākose sipwātahik, wuyowe wāpinik wuyowetimik wunetipiskāk; ākota kā ayak matoowin mena kecheeskaptāwin.

14 Weya mēchāt ā nutoomeéetchik, maka chukowasis ā nowusooneéetchik.

15 ¶ Akose itoōtawuk Pharisewuk, mena ooyussoowāwuk tanse kitta isse nukwatatchik oot ayumewineyik.

16 Akose isitissahumowāwuk oo kiskinōhum-owakunewawa ussitche Herodianuk, kitta omisse itatchik, Ookiskinōhumakāo, ne kiskā-yētānan ā tapwāyun, mena tapwā ā kiskinōhum-akāyun oot issewāpissegwin Muneto, mena numoweya ayiseyinew ke nunecheestowaw: weya āka ayiseyinew ā nunechehisk.

17 Wētumowinan maka, Tanse ā itāyētum-un? Meywasin che kitta meeyeēt Cæsar sooneyawa, ḥpo numma?

18 Maka Jesus nissetowāyētum oo muchatissewineyew, omisse itao, Tanākā wāche nutootissahooweyāk, O wuyāsehissootik?

19 Wapūteyik una sooneyaw. Akose pā-toowāwuk pāuk sooneyawapiskoosa.

20 Akose omisse itāo, Owāna owa ka mus-sinahikasoot ota?

21 Omisse itāwuk, Cæsar. Akose omisse itāo, Meeyik maka Cæsar unehee wātayanit Cæsar; mena Muneto unehee wātayanit Muneto.

22 Ispe ka pātūkik ohoo ayumewina, muskatumwuk, nukutawuk, ākose kewāwuk.

23 ¶ Awuko ā kesikayik pā natik Sadduceewuk, nummatukwun wuniskawin ka itwāt-chik, ākose kukwāchimik.

24 Omissé itik, Ookiskinóhumakāo, Moses kē itwāo, Keespin napāo nippitche, āka ā ootowasimisit, oo chewama kitta wekeemāyewa we'wa, akose kitta nētawekétowat owasisa oo chewama.

25 Pāukwaw tāpukoōp kē itussewuk ā ooche-wamíttoochik: akose una nistum, ā kē wekeemat we'wa, nippew, akose, āka ā ootowasimisit, nukutumowāo oo chewama unehee we'wā:

26 Akose mena una kotuk uskooch, mena una kotuk, peyis kākeyow tāpukoōp.

27 Akose iskwayanik mawutche una iskwāo nippew neesta.

28 Ispe maka wuniskawe kesikake owāna kā we'wit ohoo iskwāwa unekee tāpukoōp ka itussitchik? weya kākeyow ā kē ayawatchik.

29 Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, ke wunetotānawaw, āka ā kiskāyētumāk kēche mussinahikun, mena oo soōkatissewin Muneto.

30 Weya wuniskawe kesikake yukuma kā wekeéhitootchik, āpo kitta wekeéthawētchik, maka nuspitowāwuk Muneto oo Kēche Utos-kāyakuna kēche kesikoōk.

31 Mena kitta wuniskaneéetchik ka kē nippitchik, numma che k' óche ayumétanawaw unima ka kē wētumakooyāk Kissā Muneto, omisse,

32 Neya Abraham oo Munetooma, mena Isaac oo Munetooma, mena Jacob oo Munetooma? yukuma oweya ā nippeyit ka oo Mune-

toomimikoot Muneto, maka unehee ka pimat-isseyit.

33 Akose ispe ayiseyinewuk peâtûkik oma, mamuskasétumwâwuk oo kukâskimawusoowineyew.

34 ¶ Maka ispe Pharisewuk, ka pâtûkik ā kē kipootoonâwat Sadduceewuk, akose mawutchehitoouwuk.

35 Akose una pâuk, ooyussoowâo, kukwâchimâo kâkwi, ā nutootissâwat, omisse itâo,

36 Ookiskinôhumakâo, tanima mawutche kâche kukâskimewâwin ooyussoowâwinik?

37 Jesus omisse itâo, Ke ga sakehaw ka Tipâyéchekât ke Munetoom missewâ ke tâ òche, mena missewâ ket âchâk, mena missewâ ke mitoonâyéchekun.

38 Awuko oma nistum mena kâche ooyussoowâwin.

39 Akose kotuk kayapitch akose âtétakwûk, ke ga sakehaw keeche ayiseyinew ka isse sakehissooyun.

40 Ohoo nesoo ooyussoowâwina kâ pâ wé-chekatâwa ooyussoowâwinik mena ookiskewâ-hikâwuk.

41 ¶ Kayapitch itta Pharisewuk â mawowe ayayit, Jesus kukwâchimâo,

42 Omissé, Tanse ā itâyimâk Christ? owâna oo Koosisa ā itâyétemâk? omisse itâwuk, David oo Koosisa.

43 Omissé itâo, Tanâka maka David oot âchâkoôk Muneto wâche itat, omisse,

44 Ka Tipâyéchekât omisse itâo ne Mune-tooma Uppe keya ne kêcheniskik, eyekoôk kâ isséhukik ke pukwachekunuk kitta oot uspisit uppewineyun?

45 Keespin David Ne Munetoom itâo, tantâ wâche oo Koosisit?

46 Akose numoweya oweyuk kuskétaw kit-ta nuskwâwusehat kunukâ pâukootoon, mena numoweya oweyuk âkospe ôche wékach kuk-wâchimik kâkwia.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XXIII.

AKOSE Jesus itâo ookistukâwe ayiseyinewa, mena oo kiskinôhumowakuna,

2 Omissé, Ka mussinahûkik ooyussoowâwina mena Phariseewuk uppewuk Moses oot uppe-winik:

3 Kâkeyow maka kâkwi ka seékimikooyâ-kook kitta nakutowâyéatumâk, âwuko nakutowâyéatumock mena totumook; maka âkaweya nuspítâkook oot isséchekunekâwinewâk: weya â moôche itwâtchik, akose âka â totûkik.

4 Weya â tûkoopitûkik â koosikwuneyikee nuyâchekuna mena â ayimuneyikee kitta nuyâ-tumoôt, â ustawatchik ayiseyinewa oo têtemuneyik; akose weyawaw numma kitta sakoô-tawuk pâuk oo neneékecheeéchânnewaw ôche.

5 Maka kâkeyow oot isséchekunewaw ka totûkik kitta wapumikootchik ayiseyinewa: ayukuskétawuk oo kiskinowachehoowinewaw,

mena missātawuk ā iskwāyākuneyikee oot ukoo-hoonewawa,

6 Mena sakētawuk ā kistāyētakwuneyikee waskahikuna weyékoōtoweeētche, mena kēche uppewina ayumehāwekumikoōk,

7 Mena kitta utumiskātchik atātoowinik, mena Rabbi, Rabbi, kitta itikootchik ayise·yinewa.

8 Maka ākaweya keyawaw nutowāyētumook Rabbi kitta itikoweyāk: weya ā pāukoot k' Ookemamewaw, Christ ote; ākose kākeyow keyawaw k' oochedewamītoonawaw.

9 Mena ākaweya oweyuk k' ḍtawewaw itā-koomik ota uskeek: pāukoo tapwā k' Ḍtawewaw, kēche kesikōok ka ayat.

10 Mena ākaweya nutoonumook ookemaw kitta itikoweyāk: weya ā pāukoot k' Ookemamewaw, Christ ote.

11 Maka una ka mawutche kistāyētakoosit ka itusseyāk āwuko kā oot utooskāyakunime-yāk.

12 Mena oweyuk kistāyimissootche kitta muchāyimaw; mena una ka tupūtāyimissoot kitta kistāyimaw.

13 ¶ Maka ke maye ayanawaw keyawaw, ka mussinahumāk ooyussoowāwina mena Phari-seewuk, ka wuyāsehissooyāk! weya ā kippā-wāk ayiseyinew kēche kesikoowe otānowlñik; weya aka keyawaw ā pēetokwāyāk, mena ā otumehākook unekee wā ata pēetokwātchik.

14 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka mus-

sinahumāk ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyāsekissooyāk! ke māstīnānawaw oonuputāpewuk oo waskahikunewaw, mena ā wuyāsēhewāyāk ke kinnoōtanawaw ket ayume-hawinewawa: āwuko ḍche maka ke ga ḫtinā-nawaw owusimā nissewunachehoowin.

15 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka mus-sinahumāk ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyāsehissooyāk! ke tāpiskānawaw wenepāk mena uskee ā oosēhāk pāuk ootayumehaw, ākose ka keesehākoo, ket issēhawaw neswaw owusimā muche iskootāk kittā ḍche owasisewit ispeech keyawaw.

16 Ke maye ayanawaw keyawaw, āka weä-peyāk yata kiskinoōtahewāyāk, omisse ka itwā-yāk, Keespin oweyuk uspimootche kēche Ayumehāwekumik ā kēche itwāt, numoweya nantow ékin; maka oweyuk uspimootche kēche sooneyawapisk kēche ayumehāwekumikoōk ā kēche itwāt, āwuko mussinahikāo!

17 Kukāpatisseyāk mena āka weäpeyāk: tanima owusimā ā itāyētakwūk, kēche sooneyawapisk, ápo kēche Ayumehāwekumik ka seetooeskūk kēche sooneyawapisk?

18 Mena, oweyuk ā kēche itwāt ā uspimoot maka muchoostāhumatoowinik, numoweya nantow ékin; maka oweyuk kēche itwātche uspimootche maka mākewin itta ka tātustāyik, wunētew.

19 Kukāpatisseyāk mena āka weäpeyāk: tanima owusimā ā itāyētakwūk, mākewin, ápo

itta ka muchoostāhumatoōk ka óche seetoo-skumoomukük mākewin?

20 Keespin oweyuk kēche itwātche uspimootche maka itta māchoostāhumatoōk, uspimoo āwukwāyew, mena tūto kākwiä itta ka tātus-tāyikee.

21 Mena oweyuk kēche itwātche uspimoottche kēche ayumehāwekumik, uspimoo āwukwāyew, mena unehee itta ka ayait.

22 Mena una ka uspimoottche kesik, uspimoowāo oo kēche uppewineyew Munetoowa, mena unehee itta ka tātuppeyit.

23 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka mus-sinahumāk ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyāsēhissoyāk! ke tippāhikanawaw nuna-toōk peewekistekanisa, ākose ket usānenawaw owusimā kwāsikwūk ooyussoowāwinik, ooyus-soowatitoowin, kissāwatisseewin, mena tap-wātumooowin; āwukwunee ohoo yayetān ke ga totātawaw, mena āka kitta nukutumāk kotuka āka ā óche totumāk.

24 Keyawaw āka weäpeyāk yata kiskinoō-tahewāyāk, ka seekopākināk upischemune-choos, mena ka koōchepuyehāk pisiskew.

25 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka mus-sinahumāk ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyāsēhissoyāk! ke kechistētanawaw wuyowetimik óche meekisoyakun mena oya-kun, maka peētokwumayik sakuskināo muskā-chehewāwin mena osamehissoowin.

26 Keya āka weäpeyun Pharisee, kechistina

nistum peétokwumayik meekisoyakun mena oyakun, wuyowetimayik mena kitta kechistúkee.

27 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka musinahumák ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyásékissooyák ! tapiskooch ā wapiskepahikatákee chepuyekumikwa ket issenakoosinawaw, ka ata chikáma meyonakwúkee wuyowetimayik, maka peéche sakuskināwa ayiseyine-wekuna ā kē nippitchik, mena kåkeyow kákwi ā weenúk.

28 Akose neesta ā isse meywatisssékasoooyák ayiseyinew ā wuyáséhák, maka utamik ke sakuskinanawaw wuyáséhewāwin mena muche kákwi.

29 Ke maye ayanawaw keyawaw, ka musinahumák ooyussoowāwina mena Phariseewuk, ka wuyáséhissosooyák ! chikáma ket áchétawanawaw oo nikwahiskanewawa ookiskewähikawuk, mena ke wawásétawanawaw oo chepuykumikoowawa kwiusk oot itatissewuk,

30 Mena omisse ket itwanawaw, keespin kē ayayák mākwach ā étatchik n' ótawenanuk, numoweya ne ga kē weechéhatananuk ā seeká-humwatchik oo mikooyew ookiskewähikawuk.

31 Maka ke wétānawaw, ā oonekehikooyák unekee ka kē nippâhatchik ookiskewähikaw.

32 Tāpuskináatak maka eyekoók ka itatissit-chik k' ótawewawuk.

33 Keyawaw missekínápikotik, yaniskā né-tawekehitooyák kinápikotik, tantā kā kē óche

muyaskumāk nissegwunachehoowin muche is-kootāk?

34 ¶ Āwuko ḍche, matika, ket isitissahuma-tinawaw ookiskewāhikāwuk, mena yipwākaw eyineuwuk, mena ka mussinahūkik ooyussoowā-wina : ateēt maka ke ga nippāhawuk mena cheestahaskwatawawuk; mena ateēt ke ga pus-sustāwawawuk ket ayumehāwekumikoowāk, mena ke ga sipwāyamoōkanawaw mameeskooch waskahikunīk :

35 Kitta oteētikooyāk kākeyow oo meywatissewuk oo mikoowaw, ka kē seekahumoōt uskeēk, oo mik oomeywatissew Abel ḍche peyis oo mik Zacharias ka oo koosisit Barachias, ka kē nippāhāk tustowitch kēche Ayumehāwe-kumikoōk mena muchoostāhumatoowinīk.

36 Ne tapwan ka isse wētumatuukook, kāke-yow ohoo kākwiā kitta oteētikwuk okoo māk-wach ayiseyineuwuk.

37 O Jerusalem, Jerusalem, ka nippāhut-chik ookiskewāhikāwuk, mena ka pupimwa-piskahutchik unekee ka isitissahumakoweyun, tantūtwaw kā mawusukoonukik ket owasimi-suk, tapiskooch misséyāo meyawusukoonatche oo misséyāsisima seepa oo tutūkwunīk, maka numma ke pātanawaw!

38 Maka ke waskahikunewaw ke nukutuma-kowinawaw ā nissegwunachetāk.

39 Ke wētumatinawaw, Numoweya ke ga ḍche wapuminawaw keētwam, eyekoōk omisse

itwāyākoo, Kitta muméchimaw una ka pā kee-
keet oo wéyoowineyew ka Tipāyéchekāyt.

PISKÉTUSSINÁHIKUN XXIV.

ĀKOSE Jesus wuyoweew, mena nukutum kēche Ayumehāwekumik : ākose oo kiskinōhumowakuna pā natik ā wé wapūtānawaw kākeyow ohoo kākwia ? Ne tapwan ka isse wéatumatukook, numoweya wawach pāuk ussinee kitta nukutaw ā tāttuppit ussineek, āka kitta óche neéchewāpinit.

3 ¶ Ākose ā uppit tūkoōtamutin wutcheēk Olives, oo kiskinōhumowakuna pā natik kemooch, omisse itik, Wéatumowinan, eyekoōk kā ochéchepuyikee ohoo kākwia ? mena kā isse mamātawenakwūk ispe mena tukoosineyune, mena poone uskeewūké ?

4 Maka Jesus nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Paútuk ākaweya oweyuk ke ga kasispoomikoowawa.

5 Mēchāt kitta tukoosinwuk ne wéyoowinik, omisse ā itwātchik, Neya oma Christ ; ākose mēchāt kitta kasispoomikootchik.

6 Mena ke ga pātānawaw nutoopuyewina, mena nutoopuyewina ā atoochekatākee : ākaweya keyawaw ke ga mikooeskachehikoowaw : óchctow kākeyow ohoo kākwia kitta ooche.

che puyewa, maka numma āskwa pooye-puyewa.

7 Pāukooskanāmuk ayiseyinewuk kitta nutoopuyeestowāwuk peetooisikanāmuk ayiseyinewa, mena otānow kotuk otanowinew: mena kitta étukwun kowākutāwina, mena kēche itaspināwina, mena kitta kékékwun, nunatoók ittā.

8 Kākeyow ohoo pitchāyik ā machepuyik nunākatayimoowina.

9 Akose ke ga pukitinikoowawuk kitta nunākachehikoweyāk, mena kitta nippāhikoweyāk: akose ke ga pukwatikoowaw kākeyow ka túto skanāmukissit ayiseyinew ne wéyoo-win óche.

10 Akose mēchāt kitta náyātawāyéatumwuk mena kitta missitoowuk, mena kitta pukwatitooowuk.

11 Mena mēchāt nuspach ookiskewāhikāwuk kitta étawuk, akose kitta wuyāsehāwuk mēchāt.

12 Mena chikama muche aye kitta mēchātik, kitta poonētawuk mēchāt oo sakehewāwinewaw.

13 Maka una kā naspitche āka poonētakwā, āwuko kā pimachehoot.

14 Mena oma meyo achimoowin otānowinik kitta wéchekatāo missewā uskeeék kitta wéatum-akoot ka túto skanāmukissit ahyiseyenew: akose ākota ka kissipepuyik.

15 Ispe maka wapútumākoo unima muche

kākwi ka ayimatotūk Daniel oo kiskewāhikāo, kunache ayīk ā ayayik, (piko oweyuk ka ayumētat, kitta nissetoōtum :)

16 Äkose unekee Judea ka ayatchik keyam wutcheék kitta itamoowuk :

17 Mena una tūkooch waskahikuník ka ayat äkaweya kitta neētukooseew kitta otinūk kākwi oo waskahikuník :

18 Mena una kistekaník ka ayat äkaweya kitta kewātotum kitta otinūk oot ayoowinisa.

19 Mena kitta maye ayawuk unekee owasisa ka ayawatchik, mena unekee ka nooyawussoot-chik äkota mākwach !

20 Maka nutootumak äka mākwach ä pip-oōk, mena ä ayumehäkesikak kitta osimoo-yāk :

21 Weya äkota naspitch kēche ayimissewin kitta ayāk, äka wēkach ä kē pā isse ayimūk uspin ä uskeewūk, peyis unoōch, mena äka wēkach kitta isse ayimūk.

22 Mena keespin äka nutuka chimasétaweēt äwukwunee kesikawa, numoweya, oweyuk ayiseyinew oo ga pimachehoo : maka weyawaw ka nowusowukimeētchik kā òche chimasétåk äwukwunee kesikawa.

23 Mena keespin oweyuk omisse k' itikoo-waw, Owa itta Christ, äpo nātā ayaw ; äka-weya tapwātumook.

24 Weya kitta étatchik nuspach Christuk, mena nuspach ookiskewāhikāwuk, mena kitta wapūtiywāwuk kēche mamātawe kākwi mena

mamuskatumoowina; keespin kuskéatchik oo ga wuyáséhátaawaw apoócheka ka nowusowuk-imimeét.

25 Maka ke wéatumatinawaw neákuna.

26 Awuk' óche maka keespin k' itikoowawuk, Pukwuchayík ayaw; ákaweya itoóták : Mawutche peétokumík ayaw; ákaweya tapwå-tumook.

27 Weyastäpuyike wapunoók ka óche nook-wúk, peyis nákapahunoták; ákose neesta kā itayétkwúk ispe tukoosééke napão oo Koosisan.

28 Piko itta me'yow á nissewunatük á ayak, ákota mikissewuk ka mawutchehitootchik.

29 ¶ Ákose weputch kē ayimúke ákota kesikaw pesim kā wunetipiskepuyit, mena tipiskawe pesim numma kittá wasáwao mena utchúkoosuk kittá pükissinwuk kesikoók óche, mena seyookük kákwi kesikoók kittá nunumpuyew.

30 Ákose ákota kā nissetowinát kesikoók napão oo Koosisan: ákose kåkeyow ka itussit ayiseyinew ota uskeeék kittá nunákatáyimoo, mena kittá wapumáwuk napão oo Koosisana á pâ ayayit wuskoewekesikoók keke soókatissewin mena kéche muméchimikoowin.

31 Ákose kittá isitissáwao oo kéche utoos-käyakuna kittá pátkoótayit kéche pootache-kun, ákose kittá mawutcheháwuk ka nowusowukimimeét nää yootinoók óche, á kissepak kesik óche peyis kwásketá á kissepak isko.

32 ¶ Akwa kukwā kiskāyētumook ā uspaha-kāmoōk meenisātik; kāyapitch wutīkwuna ā wakepākee, mena ā nepeewūkee, ke kiskāyē-tānawaw neepin ā pāsoonakwūk:

33 Ākose neesta, ispe wapūtumākoo kāke-yow ohoo kākwia, kiskāyētumook kissewak kitta oochēchepuyik, āpo iskwātāmik.

34 Ne tapwan ka ititukook, okoo uniskā wācheetchik ayiseyinewuk numoweya kitta māche nummatāwuk, eyekoōk kākeyow ohoo kākwia kā oochēchepuyikee.

35 Kesik mena uskee kitta mayawepuyewa, maka net ayumewina numoweya kitta mayawepuyewa.

36 ¶ Maka āwuko kesikaw mena tipāhikun numoweya kiskāyētum ayiseyinew, numma mena kēche utooskāyakunuk kēche kesikoōk, piko n'Otawe.

37 Ka kē ēkineyik mākwach Noe ā état, ākose neesta kā ēkeēk tukooseēke napāo oo Koosisan.

38 Ka kē isse ayatchik ā moyā yiskepāk oo mechesoōtawaw mena oo minīkwatawaw, oo wekeētōtawaw, mena oo wekeētahitoōtawaw, eyekoōk unima kesikak Noe ka poosit mistahā chemanik,

39 Numma wawach kiskāyētumwuk eyekoōk yāskepāyik, mena wātinikootchik kākeyow; ākose neesta kā ēkeēk tukooseēke napāo oo Koosisan.

40 Ākose nesoo kitta ayawuk kistekanik;

pāuk una kitta otinaw, mena kotuk kitta nuk-utaw.

41 Nesoo iskwāwuk kitta peyepoochekāwuk pinepoochekuník; pāuk una kitta otinaw, mena kotuk kitta iskoonaw.

42 ¶ Uswāyētumook maka : yukuma kiskā-yētumāk kāko tipāhikun k'ookemamewaw kā oteētikooyāk.

43 Mena kiskāyētumook oma, keespin tāp-āyētūk waskahikun kē kiskāyētūk kāko tipāhikun kimootiska kā oteētikoot, oo ga kē us-wāyima, mena numoweya oo waskahikun kitta peekoonikatāyepun.

44 Āwuko òche maka neestawaw nāpāmāyak : weya piko unima tipāhikun āka ā itāyē-tumāk ke ga oteētikoowaw napāo oo Koosisan.

45 Owāna maka kwiusk ā itatissit ā yipwā-kat utooskāyakun, ā kē tipāyētumooohikoot oo waskahikuneyew ookemama, kitta ussākāt tip-eyekoōk ?

46 Meyo ayaw āwuko utooskāyakun, ākose ā totūk ispe ā tukoosineyit ookemama.

47 Ne tapwan ka isse wētumatukook, kitta tipāyētumooohāo kākeyow oot ayana.

48 Maka keespin una muche utooskāyakun omisse itwātche oo tāik, N'ookemam kitta pwastowe tukoosin;

49 Ākose utte otamāwatche weche utooskā-yakuna, mena mechesootche mena weche-keeskwāpāmatche ookeeskawāpāwa;

50 Ookemama āwuko utooskāyakun kitta

tukoosineyewa unima kesikaw itta äka ussowwappumatche, mena unima tipähikun äkawawach ä itäyêtük,

51 Äkose kitta keeskissook, mena isitissa-hook kitta wechäwat oowuyäsehissoowa ; itta matoowin mena kecheeskapitawin ä étukwük.

PISKÉTUSSINÄHIKUN XXV.

ÄKOSE këche kesikoowe otānow tapiskooch metatüt ooskeneekiskwâwuk, ka otinükik oo wastānumakunewawa, äkose ä nutowe nukiskowatchik oowekeétoowa.

2 Maka neyanan oo yipwâkåtawaw, mena neyanan oo kukäpatissétawaw.

3 Unekee ka kukäpatissitchik tûkoonumwuk oo wastānumakunâtikoowawa, maka numoweya tûkoonumwuk pimme :

4 Maka unekee ka yipwâkatchik tûkoonumwuk pimme oot ussoowutchekunewâk ussitche oo wastānumakunâtikoowâk.

5 Ookéche wekeétoo äka ä tukooseék, kåkeyow kë seepâkwussewuk mena nipawuk.

6 Äkose ä apeétipiskayik tâpwâwin, Assi, owa ookéche wekeétoo tukoosin ; nutowe nukiskak.

7 Äkose kåkeyow äwukwunik ooskeneekiskwâwuk wuniskawuk, mena wawâsétawuk oo wastānumakunâtikoowawa.

8 Äkose okoo ka kukäpatissitchik omisse itâwuk unehee ka yipwâkayit Meeyinan pûke

ke pimmeemewaw ; ne wastānumakunenana astowāwa.

9 Maka ka yipwākatchik nuskwāwusehāwuk, omisse itāwuk, Numoweya, ākose ; osam numoweya kitta tāpepuyew tapiskooch kitta kē ayayāk : keyam natīkook unekee ka utawākātchik, ākose utawāstumasook.

10 Ākose ā ispeeche nutowe utawātchik, ookeche wekeēto tukoosin; ākose unekee ka kē kwyachehootchik peētokwāwechāwāwuk wekeētoowinik : ākose iskwātām kippāhikatāo.

11 Mwāstus pā itoōtāwuk neesta kotukuk ooskeneekiskwāwuk, omisse itāwuk, Tāpāyēchekāyun, Tāpāyēchekāyun, paskeētānumowinan.

12 Maka nuskwāwusehāo omisse itao, Ne tapwan ka ititukook, numoweya ke kiskāyimitinawaw.

13 Uswāyētumook maka, weya āka ā kiskāyētumāk unima kesikaw ḥpo unima tipāhikun itta napāo oo Koosisan kā tukooseēk.

14 ¶ Weya kēche kesikoowe otānow tapiskooch una napāo wāyow petoos uskeēk ā ispitchit, ka nutoomat weya kāchewak oot uotoskāyakuna, ā kunowiskoōtinat oot ayana.

15 Ākose pāuk unehee meeyāo neānun mawutche kēche sooneyawa, unehee kotuk nesoo, mena kotuka pāuk ; kākeyow matinumowāo piko kitta kē isse kuskētayit ; ākose sāmak sipwāpitchew.

16 Ākose una ka kē ótinat neänun mawutche kēche sooneyawa nutowe utawakāo āwukwune, ākose túkoohāo kotuka neänun mawutche kēche sooneyawa.

17 Mena una nesoo ka kē ótinat, neesta kuskehāo kotuka nesoo.

18 Maka una pāuk ka kē ótinat nutowe wateékāo uskeék, ākota katāo ookemama oo sooneyameyewa.

19 Ākose wékatow eyekoōk ookemamewawa okoo utooskāyakunuk tukoosineyewa, ākose ukimāyewa.

20 Ākose una ka kē ótinat neänun mawutche kēche sooneyawa pāsewāo kotuka neänun mawutche kēche sooneyawa, omisse itāo, Ookemaw, ke kē owehin neänun mawutche kēche sooneyawuk: kotukuk neänun mawutche kēche sooneyawuk ne kē túkookuskehawuk.

21 Ookemama omisse itik, Ākosane, keya meyo utooskāyakun kwiusk ā éteyun: ke kē kwiusk itotān ohoo chukowasis kakwia, ke ga isséhitin kitta tipāyétumun mēchāt kākwia: peétokwā maka oo mumåtakoosewinik k' Ooke-mam.

22 Una neesta ka kē ótinat nesoo mawutche kēche sooneyawa pāche omisse itāo, N' ooke-mam, ke kē owehin nesoo mawutche kēche sooneyawuk: kotukuk nesoo mawutche kēche sooneyawuk ne kē túkookuskehawuk.

23 Ookemama omisse itik, Ākosane meyo utooskāyakun kwiusk ā éteyun; ke kē kwiusk

itotān ohoo chukowasis kākwiā, ke ga issehitin kitta tipāyētumun mēchāt kākwiā: peētokwā maka oo mumātakoosewinik k'Ookemam.

24 Akose una ka kē òtinat pāuk mawutche kēche sooneyawa pāche omisse itāo, Ookemaw, Ke kiskāyimitte ā ayimisseyun, ā munissekāyun itta āka ā óche pukitinikāyun, mena ā moosūkinékāyun itta āka ā óche wuswāwāpinekāyun :

25 Ákose ne koostatché, ne kē nutowe kataw ke mawutche kēche sooneyam uskeék ; matika, owa ket ayan.

26 Ookemama nuskwāwusehik mena omisse itik, keya oomuchatissew mena keétimew utooskāyakun, ke kiskāyētā ā munissekāyan itta āka ā óche pukitinikāyan, mena ā moosūkinikāyan itta āka ā óche wuswāwāpinikāyan :

27 Awuk' óche maka ke ga kē meeyātyuk ne sooneyama ka meeskootinatchik, ákose eye-koók tukoosinan ne ga òtinātyuk net ayanuk ussitche eyekoók ā túkoopuyitchik.

28 Ootinemāk maka unehee mawutche kēche sooneyawa, ákose meeyik una metatút mawutche kēche sooneyawa ka ayawat.

29 Weya kákeyow oweiyuk ka ayat kitta meeyeét, ákose owusimā kitta ayat: maka una āka ka ayat kitta muskumaw unima ka ata ayat.

30 Ákose issewāpinik āka nantow ka itaputissit utooskāyakun wuyowetimik wunetipis-

kâk: itta matoowin mena kecheeskapitâwin â étukwûk.

31 ¶ Ispe napâo oo Koosisan pâ kekeetche oo kistatissewin, mena kâkeyow kunache kâche utooskâyakuna ussitche, âkota kâ uppit oo kâche kistâyétakoosewe uppewinîk :

32 Âkose oot astumuppewinîk kâ ma-wutchehimeêt kâkeyow ka tûto skanâmukis-seyit ayiseyinewa: âkose nunanis kittâ itukim-âo, tapiskooch kunowâmayutchikwâo ka now-usowukimat oo mayutchikooma goatuk peetos â áyat:

33 Âkose kittâ áyâo mayutchikwa oo kâche-niskik, maka goatuk oo numâtinik.

34 Âkose Mawutche Kâche Ookemaw omisse kittâ itâo unehee oo kâcheniskik, Astumetik, keyawaw ka kissâwatotakooyâk n'Ôtâwe, pâche ayak unima otânowerwin ka kâ kwyachétuma-koweyâk uspin nistum â uskeewûk;

35 A wé mechesooyan, ke kâ ussumétawaw: â wé minâkwâyan, ke kâ minâheétawaw: â amntâweyan, ke kâ peétokwaheétawaw:

36 A moosâskutâyan, ke kâ weyâtaheeétawaw: â âkooseyan, ke kâ kewookoweétawaw: â kippâhookoweyan, ke kâ pâ nasétawaw.

37 Âkose kwiusk ootatatissewuk kittâ nusk-wâwusehâwuk, omisse kittâ itâwuk, Tâpâyé-chekâyun, tayispe ka wapumitâk â wé mechesooyun, âkose â ussumitâk? âpo â wé minâkwâyun, âkose â minâhitâk.

38 Tayispe ka wapumitâk â mantâweyun,

ākose a peētokwahitāk, ápo ā moosāskutāyun,
ākose ā weyātahitāk ?

39 Ápo tayispe ka wapumitāk ā ákooseyun,
ápo ā kippāhookoweyun, ākose ā natitāk.

40 Ákose mawutche Kéche Ookemaw kit-
ta nuskwāwusehāo mena omisse kittā itāo, Ne
tapwan ka isse wētumatukook, Keesaspinā kē
isse totowāk pāuk okoo ā mawutche nāhekā-
tumāyētakoosit ne chewamuk, neya ka kē
totoweyāk.

41 Ákose omisse kittā itāo neesta unehee
oo numātinik, Owussetik keyawaw ka muchuk-
imikoweyāk, kakekā iskootāk itoōtāk, ka kē
kwyachētwāt muche áchāk mena oot utoos-
kāyakuna :

42 Á wē mechesooyan, numoweya k' óche
ussuminawaw : ā wē miníkwāyan, numoweya
k' óche mināhinawaw :

43 Á mantāweyan, numoweya k' óche peē-
tokwāhinawaw : ā moosāskutāyan, numoweya
k' óche weyātahinawaw : ā ákooseyan, mena ā
kippāhookoweyan, numoweya k' óche kew-
ookowinawaw.

44 Ákose neesta kittā nuskwāwusehāwuk,
omisse kittā itāwuk, Tāpāyēchekāyun, tayispe
ka wapumitāk ā wē mechesooyun, ápo ā wē
miníkwāyun, ápo ā mantāweyun, ápo ā moosās-
kutāyun, ápo ā ákooseyun, ápo ā kippāhookow-
eyun, ākose āka kittā óche aputchehitāk ?

45 Ákose omisse kittā isse nuskwāwusehāo,
Ne tapwan ka ititukook, keesaspinā āka ka

totowāk pāuk okoo ā mawutche tupūtāyēta-koosit, numioweya neya k' óche totownawaw.

46 Akose okoo kakekā nunākatāyimoowinik kitta itoštawuk: maka kwiusk ootitatissewuk kakekā pimatissewin.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XXVI.

ĀKOSE ā utte ēkeēk, ispe Jesus ka keesētat kākeyow ohoo oot itwāwina, omisse itāo oo kiskinōhumowakuna,

2 Ke kiskāyētānawaw kē nesoo kesikake ākota ka étukwük wékoótoowin passover ā issinikatāk, akose napāo oo Koosisan pukitinaw kitta cheestahaskwateēt.

3 ¶ Akose mawutchehittoowuk okoo Kēche Ayumehāwekemawuk, mena ka mussinahúkik ooyussoowāwina, mena kāsāyanékatükik, ā natatchik wekeeyik mawutche kēche Ayumehāwekemawa, Caiaphas ā issenikasooyit,

4 Akose ā ooyussoowātchik kitta otinatchik Jesus ā wē wuyäsenippähatchik.

5 Maka omisse itwāwuk, Numioweya mākwach ā wékoótoowekesikak, kakayā weya kitta nayātawāyētumwuk ayiseyinewuk.

6 ¶ Akose mākwach Jesus ā ayat Bethany, oo waskahikunik Simon ka peekoopuyewaspināt,

7 Pāche natik iskwāwa ā ayayit naspitch ā ḥkwūtāyayik tumuskoowin ussinewutik ā ussoowutāyik, akose seekinumeyewa oo stikwanik, mākwach ā uppit ā mechesoot.

8 Maka ispe oo kiskinóhumowakuna weäp-
ütumeyit, numma nááyéatumeyewa omisse
itwâyewa, Tanákâ oma wâche nissegunaché-
tanewük?

9 Oma tumuskoowin kitta kë utawakane-
wunopun mistahâ á itukeétâk, ákose kitta kë
meeyâtyuk ookitimakissewuk.

10 Ispe Jesus nássetoótük, omisse itâo,
Tanákâ ke mikooskatchehawaw owa iskwâo?
meyo kâkwi owa net itotumak.

11 Mana maka keyawaw mosuk ke wechâ-
wâtawaw ookitimakissew; maka neya num-
oweya mosuk.

12 Oma ka kë seekinük tumuskoowin ne
yowik, kiskinowachetotum kitta náheyekow-
ewuk.

13 Ne tapwan ka ititukook, Piko itta oma
meyo achimoowin kâ wétureék missewâ uskeék,
ákota neesta owa iskwâo ka totük, kâ wéche-
katâk kitta kisksissetotât.

14 ¶ Ákose pâuk unekee nesoosap metatǘt,
Judas Iscariot á issinikasoot, natâo këche
Ayumehâwekemawa.

15 Omisse itâo, Kâkwi kâ meeyeyâk, ákose
ke ga pukitinumatinawaw? Ákose ussoot-
umowâwuk nisto metunno sooneyyawapiskwa:

16 Ákose ákota óche kë nutoonum kitta kë
utawakât.

17 ¶ Ákose nistum á kesikak á wékoótoók
ayúkonaw oo kiskinóhumowakuna pâ natik
Jesus, omisse á itikoot, Tantâ á itâyéatumum

kā nutowe kwyachētwatāk itta kitta mecheyun
oma passover?

18 Maka omisse itāo, Itoōtāk āwuko waska-
hikun natik āwuko ayiseyinew, omisse maka
itik, Ookemaw omisse itwāo Kissewak ākwa n'
oteētān; Ne ga ayan oma Passover ke waska-
hikunik ussitche ne kiskinōhumowakunuk.

19 Ākose kiskinōhumowakunuk totumwuk
ka kē itikootchik Jesus; ākose kwyachētawuk
passover.

20 Ākose ispe wāchēchepuyik ā ootakoosik,
ooyuppew ussitche unehee nesoosap.

21 Ākose oma ā mechesootchik, omisse itāo,
Ne tapwan ka ititukook, pāuk oma keyawaw
ke ga pukitussoowasinawaw.

22 Ākose naspitch numma nāyētumwuk,
omisse itāwuk kākeyow, Ka Tipāyēchekāyun,
Neya che?

23 Ākose nuskwawusehāo omisse itāo, una
tapiskooth ka isseniskāneyāk peēche ooyakunik,
āwuko kā missemit.

24 Napāo oo Koosisan ateesaweya itoōtāo ā
kē isse mussinahoōt: maka unne mayeayaw
āwuko ayiseyinew ka missemat napāo oo Koo-
sisana! oo ga kē aputchehoo āwuko ayiseyinew
keespin āka oche nētawekit.

25 Ākose Judas, ka kē pukitussoowatat,
nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Ookemaw,
neya che? Omisse maka itik, Ke wētān mana
maka.

26 ¶ Ākose oma ā mechesootchik, Jesus

otināo ayúkonawa, ākose ka meyo ukimat, mena ka pūkwānat, meyāo oo kiskinóhumowakuna, omisse itāo, Otinik, moowik; āwuko oma ne' yow.

27 Akose otinum meekisoyakunis, mena nunaskoomoo, ākose meeyāo, omisse itāo, Miníkwāk oma ā itusseyāk;

28 Āwuko oma ne mīk ooske issétwawinik, ka seekétitwāt méchāt oweyuk kittapáhum-akoowisit muchétewina.

29 Maka ke wétumatinawaw, numoweya ne ga óche miníkwan meeisapoe, patima āwuko kesikaw ispe, ākwayak miníkwāyane ussitche keyawaw n' Ótawe oot otānowinik.

30 ¶ Akose ispe ka sipwāhūkik pāuk nikoon, utte isse wuyowewuk wutcheék Olives.

31 Akose Jesus omisse itāo, Kákeyow ā itusseyāk ke ga nayáttaweyayanawaw neya óche unoóch ka tipiskak: weya omisse ā itussinahikatāk, Ne ga wesukáwaw oo kunowāmayut-chíkwāo, ākose mayutchíkwuk kittanunani ayawuk.

32 Maka kē wuniskayane mena, neya nekan ne ga itoótan Galilee.

33 Peter nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Keyam kákeyow oweyuk kittanayáttawāyéatum keya óche, numoweya wékach neya ne ga nayáttawāyéétān.

34 Jesus omisse itāo, Ne tapwan ka ititan, unoóch ka tipiskak, ā moyā kitoot pakahákwan, nistwaw ke ga katan ā kiskáyimeyun.

35 Peter omisse itāo, Keyam ata neesta nippāhikoweyan, numoweya ne ga katā ā wechātan. Neesta ākose ā itwātchik kākeyow kotukuk kiskinōhumowakunuk.

36 ¶ Akose peā itoötāt Jesus ā wechāwat unima itta Gethsemane ka issinikatāk, ākose omisse itāo kiskinōhumowakuna, Ota upzik keyawaw, ā ispeēche nutowe ayumehayan nātā.

37 Akose wechāwāo Peter mena unekee nesoo Zebedee oo Koosisa, ākose itta ka óche āka nāyéétuk mena naspitch koosikoomūchehoot.

38 Akose omisse itāo, Net áchākoók ākwāyak tapwā ne sakuskinamūchehoon nunākat-āyimoowin, peyis nippoowinik isse: ota keyawaw ayak, mena pāhook.

39 Akose itoötāo upesesee owussetā, ākose oteéttuppepu yehoo, mena ayumehaw, omisse isse, O n' Ótawe, keespin kē issenakwun, keyam ne ga mayaskakoon oma meekisoya-kunis; maka numoweya ā itāyéétuman, maka keya ā itāyéétumun kitta ékin.

40 Akose pā natāo kiskinōhumowakuna, mena miskowāo ā nipayit, ākose omisse itāo Petera, Tanākā, numma na ke kuskétanawaw kitta pāhooyāk pāuk tippāhikun?

41 Pāhook mena ayumehak, āka kitta peētokwāyāk oowuyāseéchekāwinik: áchāk ata tāpukāyimoo, maka meyas nāsoowun.

42 Mena itoötāo ākwa neeswaw, ā nutowe

ayumehat, omisse, O n' Óta, keespin oma mee-kisoyakunis numma ne ga kē mayaskakoon, patima miníkwāyane, keya ā itāyētumun kittā ékin.

43 Akose mena peā itoōtāt miskowāo assi mena ā nipayit: weya ā koosekoomúchétatchik oo skesikoowawa.

44 Akose nukutāo, mena sipwātāo, mena ayumehaw ākose ākwa nistwaw, kāyapitch akose ā itwāt.

45 Akose pā natāo oo kiskinóhumowakuna, mena omisse itāo, Keyam ākwa nipak, otinumook uywāpewin: assi unne kissewak ooché-chepuyew napāo oo Koosisan ā pukitussoowateét oo cheécheeyik oo muchatissewa.

46 Wuniskak, ākwa sipwātātan: kissewak pā ayaw una ka pukitussoowasit.

47 ¶ Akose mākwach kāyapitch ā ayumit, Judas, pāuk unekee nesoosap, pāche natāo, ā wechāwat ookistukāwe ayiseyimewa semakuni-koomana mena suskahoona ā pā kekeeyit, weyawaw kēche Ayumehāwekemawuk mena kāsāyanékatūkik ā pā isitissawatchik.

48 Una maka ka kē pukitussoowatat oo kukāskimā omisse, piko una oochāmuke, āwuko una: ayeeche mitchiminík.

49 Akose tapwā peā natat Jesusa, omisse itāo, Wacheā, Ookemaw; ākose wāchāmat.

50 Jesus omisse itāoo, Ne tootām, tanākkā wāche tukoosinun? Akose peāche, moostinatchik Jesusa, mena ā otinatchik.

51 ¶ Akose, pāuk unekee ka wechāwatchik Jesusa sooweniskāyew, mena otinum oo semakunikooman, ākose otamāwāo oot utooskāyakuneyewa mawutche kēche Ayumehāwekemawa, ākose munewāpāhumwāo oōtowukayew.

52 Maka Jesus omisse itāo, Usta mena ke semakunikooman itta kitta ustāpun: kākeyow tūto ka otinūkik semakunikooman kitta nisewunatissewuk semakunikooman óche.

53 Numma na ne ga kē nutootumowaw n' Ótawe ket itāyētānawaw, ākose sāmak ne ga meeyik owusimā nesoosap metatūt legionuk kēche utooskāyakuna?

54 Maka tantā kā kē óche tipepuyik ā kē itustāk kēche mussinahikunik, ākose oma kitta ékeék?

55 Awuko tippāhikun mākwach ka itat Jesus ookistukāwe ayiseyinewa, Ke pā natawaw che ookimootiskew ka pā kekeeyāk semakunikoomana mena suskahoona ā wē otineyāk? Ke kē weetuppimitinawaw tūtwaw keyesikake ā kiskinōhumatukook kēche ayumehāwekumik-oók ākose numoweya ke kē otininawaw.

56 Maka kākeyow oma kē ékin, kitta kē tipepuyik ookiskewāhikāwuk oo kēche mussinahikāwinewaw. Ākose kākeyow kiskinōhumowakunuk nukutāwuk, mena oosimoo-wuk.

57 ¶ Ākose unekee ka kē otinatchik Jesusa itoótaāwuk itta Caiaphas mawutche kēche Ayumehāwekemaw ā ayat, itta ka mussinahūk-

kik ooyussoowāwina mena kāsāyanēkatūkik ā
kē mawutchehitootchik.

58 Maka Peter pīmitissawāo yākee wāyow
ōche peyis wekeeyik mawutche kēche Ayume-
hāwekemaw ā utte isse peētokwāo, ākose weet-
uppimāo utooskāyakuna, ā wē wapūkāt kā
itotameēt.

59 Akose okoo kēche Ayumehāwekemawuk,
mena ka kāsāyanēkatūkik, mena kākeyow oo-
yussoowāwuk, nutoonumwuk nuspach kitta itim-
eēt itta kitta óche nippāhatchik Jesus;

60 Maka numoweya miskumwuk: ata mē-
chāt wētumeyewa nuspach isse, maka num-
oweya kē miskumwuk. Akose iskwayanik ne-
soo pā itoōtāwuk nuspach ā isse wētūkik,

61 Omissé itwāwuk, Owa omisse kē itwāo,
Ne kuskētan kitta nissewunachétayan oo kēche
ayumehāwekumik Muneto, mena kitta oséta-
yan kē nistoo kesikake.

62 Akose una Mawutche kēche Ayumehā-
wekemaw pussikoo, mena omisse itāo, Numma
che nantow ke ga isse nuskwāwuséhewan?
Kākwiywokoo ka wētūkik ā wē missemiskik?

63 Maka Jesus numma nantow itwāo. Akose
owa mawutche kēche Ayumehāwekemaw nusk-
wāwusehāo omisse itāo, Ke kēche itwāhitin ā
nutoōtask Muneto ka pimatissit, kitta wētumow-
eyák keespin tapwā keya Christ, Muneto oo
Koosisan.

64 Jesus omisse itāo, Ke kē wētān: maka
unne Ke wētumatinawaw, Patima ke ga wapum-

mawaw napāo oo Koosisan ā uppit kēcheniskik soókatissewinik, mena ā pāche nookoosit wuskoók kesikoók.

65 Akose mawutche kēche Ayumehāweke-maw yayikepitum oot ayoowinisa, omisse itwāoo, Kē muche itāo Munetoowa; kākwi owusimā nātowāyétumāk kittā wētumik? ke pā-tumwanawaw unoóch ā muche itat Munetoowa.

66 Tanse itāyéatumāk? Nuskwāwusehāwuk omisse itāwuk, Kuskētaw kittā nippit.

67 Akose seékwatāwuk oo skesikooyik, mena otamāwāwuk oo cheécheewawa óche; mena kotukuk pussikwāwāwuk oot ayukuskecheécha-newawa óche,

68 Omisse itāwuk, Pukwunow wētumowinan keya Christ, Owāna ka pussikwāhoosk?

69 ¶ Akose Peter wuyowetimiskwāt Ooke-mawekumikoók oot uppéty: akose pā natik pāuk ooskeneekiskwāwa, omisse itik, Keya mena ussitche ke kē wechāwaw Jesus Galilee ka ócheet.

70 Maka kataw kākeyow ā pātakoot, omisse itwāo, Numoweya ne kiskāyētān ka itwāyun.

71 Akose ispe ka wuyowheet piskeeéche was-kahikunisik ā ayat, kotuka wapumik, akose omisse itāo unehee itta ka ayayit, Owa neesta oowechāwa Jesus Nazareth ka ócheet.

72 Akose mena kataw paskutch kēche itwāo, Numoweya ne kiskāyimaw āwuko napāo.

73 Akose wēkatow mena pāche natik unehee itta ka nānepoweyit, omisse itāwuk Petera,

Óchetow maweya keya pāuk āwukwunik; ke keeswāwinik k' óche nissetōtakoosin.

74 Akose ākwa ka muche itwāt mena kēche itwāt, omisse, Numoweya ne kiskāyimaw āwuko napāo. Akose sāmak pakahākwan kitoo.

75 Akose Peter kiskissoopuyew ā ke itwāyit Jesus, weya ā kē itikoot, Ā moyā kitoot pakahākwan, ke ga katan nistwaw ā wechāweyun. Akose wuyowew, nutowe matoo mistahā.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XXVII.

ISPE ā kākesāpayak ā ochéchepuyik, kākeyow okoo kēche Ayumehāwekemawuk mena ka kissāyanēkatūkik ooyussoowāwuk Jesus ā wē nippāhatchik :

2 Akose ka mumāchikwápítatchik, sipwātahāwuk, nutowe pukitinumowāwuk Pontius Pilate kēche Ookemaw.

3 ¶ Akose Judas, ka kē pukitussoowat, ispe weápútuk ā nissewunachehoot, mētatum, mena koóke pāsewāo unehee nistoo metunno sooneyawapiskwa Keche Ayumehāwekemawa mena unehee ka kissayanēkatumeyit ā we meeyat,

4 Omisse ā itwāt, Ne kē wunétin ā kē pukitussoowatuk āka ā óche kuskētat kittat totāt. Maka omisse itwāwuk, Tanse weya āwuko kā totumāk? keya kunowapúta āwuko.

5 Akose néchewāpināo unehee sooneyawapiskwa kēche ayumehāwekumikoók, sipwātāo, akose nutowe ukootissoo.

6 Mena okoo Kéche Ayumehāwekemawuk otināwuk sooneyawapiskwa, omisse itwāwuk, Numoweya meywasin kitta áyákook itta ka mamowe áyeét sooneyaw, chikāma ākose ā itukétak miko.

7 Ākose mena ooyussoowāwuk, utawakāwuk āwuko unne potter oot uske ā utawātchik, kitta náhenatchik ayúch oweya ākota.

8 Āwuk' óche āwuko uske, miko uske ka óche issenikatāk, peyis unoóch ka kesikak.

9 Ākose ka tipecuyik unima ā kē itwāt Jeremy ookiskewāhikāo, omisse, Ākose otināwuk nistoometunno sooneyawapiskwa, ā kē itukimatchik unehee ka kē ooyukimimeéet, weyawaw oot owasimisa Israel ka kē ooyukimatchik;

10 Ākose mākewuk potter oot uske óche, ka kē wéatumowit ka Tipāyéchekāt.

11 ¶ Ākose Jesus nepowekapowistowāo kēche Ookemawa: ākose kēche Ookemawa kukwāchemik, omisse, Keya che ke kēche Tipāyimawuk Jewuk? Ākose Jesus omisse itāo, Ākose ket itwan.

12 Ākose mākwach ā wé missemikoot ohoo kēche Ayumehāwekemawa mena kāsāyanéka-tumeyit, numoweya nantow itwāo.

13 Ākose Pilate omisse itāo, Numma che ke pātowawuk tantúto kākwia wā óche missemiskik?

14 Maka numoweya nuskwāwusehāo nummawawach pāuk ootoon; peyis ka mamuskatat naspitch kēche Ookemaw.

15 ¶ Akospe unne āwuko wēkoōtoowin owa kēche Ookemaw oo nečta pukitina pāuk kippāwakuna, piko unehee ā itāyētūkik.

16 Mena mākwach oot ayawātawaw ākospe kākeyow ā kiskāyimimeēt kippāwakuna, Barabbas ā issenīkasoot.

17 Akose maka ā mawutchehitootchik, Pilate omisse itāo, Owāna ā itāyētumāk kitta apahumatukook? Barabbas, ḥpo Jesus, Christ ka issenīkasoot?

18 Weya ā kiskāyētūk ā esawanukāyimayit ka kē ḫche pukitinumakoot.

19 ¶ Ooyuppit oyussoowāwe uppewinik, wewa isitissāwāyewa oweya kitta wētumat, omisse, Akaweya keya nantow totow āwuko kwiusk ootitatissew: ne kē mikooskachehikoon mēchāt kākwia ka kesikak ā nipayan weya ḫche.

20 ¶ Maka okoo kēche Ayumehāwekemawuk mena kāsāyanēkatūkik sakoochimāwuk ookistukāwe ayiseyinewa kitta nutootumayit Barabbas, ākose kitta nissegwunachēhimeēt Jesus.

21 Owa kēche Ookemaw nuskwāwusehāo mena omisse itāo, Owāna okoo ā neesitchik ā itāyētumāk kitta apahumatukook? Barabbas, itwāwuk.

22 Pilate omisse itāo, Tanse maka kā totowuk Jesus, Christ ka issenīkasoot? Kākeyow omisse itwāwuk, Keyam kitta cheestahaskwataw.

23 Akose owa Kéche Ookemaw omisse itwāo, Tanākā kākoo muche kākwi ka itotūk? Maka áchiko owusimā wé tāpwāwuk, omisse á itwātchik, Keyam kitta cheestahaskwataw.

24 Ispe Pilate weäpütük áka kitta kē sakoochimat, mena owusimā maminwakachétoowin itta kitta óche mooskeyik, otinum nippe, ákose kissepākinum oo cheécheeä á wapumikoot oo kistukāwe ayiseyinewa, omisse itwāo, Numoweya neya ka totuman numoweya ne ga ayakoowan oo mik owa kwiusk ootitatissew, keyawaw otinumasook áwuko.

25 Akose nuskwāwusehāwuk kåkeyow okoo eyinewuk, omisse itwāwuk, oo mik keyam ne ga ayakoowan, mena net owasimisenanuk.

26 Akose apáwāo Barabbasa: ákose ka pusustāwat Jesusa, pukitināo kitta cheestahaskwatimeét.

27 ¶ Ákose okoo oo semakunisima owa Kéche Ookemaw otināwuk Jesus peétokwāhāwuk kēche Ookemaw we'keeyik, ákose mawusukoonutoomāwuk, kåkeyow semakunisa.

28 Akose kātusakānāwuk, mena poostiskumoótināwuk mikwākinoo ukoohoon.

29 Mena ka apíkatatchik missekaweminuk-useeä osétawuk kēche Ookemaw ustootin, poostiskumoótināwuk, mena kistikunuskoosee oo kécheniskinik mitchiminumoohāwuk: ákose nepuskoopeestowāwuk, mena mātowakatāwuk, omisse itwāwuk, Wacheä, Kéche Tipāyimutchik Jewuk !

30 Mena seékwatāwuk, mena otinumwāwuk kistikunuskoosee, ākose ootamāwāwuk oo stikwaneyík.

31 Akose ka tāpe mātowakātchik, otinumwāwuk unima ka kē poostusakāhatchik, mena oot ayoowiniseyewa poostiskumoōtināwuk, ākose itoōtahāwuk itta kitta cheestahaskwataatchik.

32 Ākose ā pā wuyoweetchik, miskowāwuk pāuk napāwa Cyrene ā ócheeyit, Simon ā issenikasoooyit: āwukwunee seäkoochimatchik kitta onekatumeyit pimitaskwahikun.

33 ¶ Ākose ispe wāteétūkik itta Golgotha ā issenikatāk, omisse ā itwāk, itta ka étukwūk-ee ayiseyinewe mistikwanekunekākuna.

34 Meeyāwuk sewíkapoë kitta miuikwāyit ā ussitinúkik kākwi kitta ākoospukwuneyik: ākose ispe ka koochistük āwukwāyew, numma wē minikwāo.

35 Ākose cheestahaskwatāwuk, mena matinumatoowāwuk oot ayoowiniseyewa, ā wē kiskayéétūkik owāna kā ayat: itta kitta kē óche tipepuyeyik ā kē itwāt ookiskewāhikāo, kē matinumatoowuk net ayoowinisa, mena net ukoohoon kē nutowe kiskayétmuwuk owāna kā ayat.

36 Ākose ākota nāuppewuk ā pāhatchik;

37 Ākose oo stikwaneyík tūkooch ustawa-wuk ka kē óche missimatchik ā mussinahikatāyik, Awuko owa Jesus ka Kéche Tipāyimat Jewuk.

38 Akose akota nesoo kimootiska ussitche cheestahaskwataw, pāuk oo kēche niskik, mena kotuk oo numātinik.

39 ¶ Akose unekee itta pāmoōtātchik māmuche aitāwuk, ḫunamiskwānoostowāwuk,

40 Mena omisse itāwuk, Keya ka neētinumun kēche Ayumehāwekumik, mena ka chimutayun piko nistwaw ā kesikak, pimachehissoo. Keespin tapwā kē Munetoowe Koosisanewin, neētukoose akota óche pimitaskwahikunik.

41 Neestawaw ussitche okoo kēche ayume-häwekemawuk mātowakāyasoomāwuk, ussitche ka mussinahūkik ooyussoowāwina mena kāsāyanékatūkik, omisse,

42 Kē pimachehāo kotuka; weya kāchewak numma kē pimachehissoo. Keespin tapwā māwutche kēche Tipāyimāo Israel, keyam māte unoōch kitta neētukoose akota pimitaskwahikunik óche, akose ke ga tapwātowanow.

43 Kē mumissetotowāo Munetoowa; keyam kitta pimachehik akwa, keespin tapwā wē ayawik: weya ā kē itwāt, neya Muneto oo Koosisan.

44 Ooke kimootiskuk ussitche, ka ussitche cheestahaskwateētchik, issewāpinumowāwuk āwukwāyew wepiteyik.

45 ¶ Akose nikootwasik tippāhikun óche kē kusketipiskepuyew missewā akota uskeēk peyis kākach metatút tippāhikun isko.

46 Akose nantow kākat metatút tippāhikun eyekoōk Jesus tāpwāo kissewāo, omisse itwāo,

Eli, Eli, Iama sabachthani? omisse ā itwāk,
Ne Munetoom, Ne Munetoom, tanākā ka wā-
pineyun?

47 Ateét unekee itta ka nepowitchik, ispe
peātūkik āwukwāyew, omisse itwāwuk, Owa
napāo nutoomāo Eliasa.

48 Ākose sāmak pāuk āwukwunik ispātaw,
mena otināo īkahepana, ukoōchimāo sewēka-
poōk, mena ustaw tūkooch kistakunuskoōk,
mena utte meeyāo kitta minikwāyit.

49 Kotukuk omisse itāwuk, Āka tota, māte
ke ga wapūtānow keespin Elias kā pā nutowe
pimachehakwā.

50 Jesus, ka mistahā tāpwāt ā kissewāt,
pukitināo oot āchākwa.

51 ¶ Ākose, unima ka kippāhikakanewūk
kēche Ayumehāwekumikoōk nesootāpuyew is-
pimik óche peyis chupusees; mena uske
kékewun, mena ā kistapiskakee kē tutaska-
piskepuyewa;

52 Mena nikwāuskana kē paskētāpuyewa
mena mēchāt weyowewawa ookunachehoowuk
ka kē nipatchik wuniskapuyeyewa,

53 Ākose pāche wuyowewuk nikwāuskanič
óche ka wuniskayit, ākose itoōtāwuk Kunache
Kēche Waskahikunik, mena kē wapumikwuk
mēchāt.

54 Ākose ispe owa semakunisewekemaw,
mena unehee ka wechākoot, ā pāhatchik Jesus,
ā wapūtūkik ā kékewuneyik, mena unehee kāk-
wia ka totumoōt, sākissewuk naspitch, omisse

itāwuk, Tapwā maweya owa kē Munetoowe Koosisanewew.

55 Mena méchāt iskwāwuk itta oot ayātawaw ā kunowapitchik yākee wāyow óche, ka kē pimitissāwatchik Jesus Galileék óche, a oocheestumowatchik :

56 Itta ā wechehewāt Mary Magdalene, mena Mary, James mena Joses oo Kawewawa, mena oo Kawewawa Zebedee oot owasimisa.

57 ¶ Ispe ā ootakoosik wāchéchepuyik, pā itoötāo oowāyootissew Arimatheā ā ócheet, Joseph ā issenikasoot, weya neesta āwukwunee Jesus ā ookiskinóhumowakunit:

58 Natāo Pilatea, mena nutootumowāo weyoweyew Jesusa. Ākose Pilate itussoowāo āwuko me'yow kittā pukitinumoōt.

59 Ākose ispe Joseph ka otinúk me'yow, wāwākinum wapiske pupukewuyanākinoōk,

60 Mena ustaw weya tipeyowā ooske nik-wāuskanimik, ā kē wanakpiskutahūk ā kistapiskayik : ākose tetētipināo kēche ussineea iskwātāmik isse, chepuyekumikoōk, ākose sippātāo.

61 Ākose ākota oot aya Mary Magdalene, mena kotuk Mary, a weetuppitūkik chepuyekumik.

62 ¶ Ākose mena keyesekak, isse ootakoo-seék ā kē kwyahchētoowe kesikak, okoo Kēche Ayumehāwekemawuk mena Phariseewuk māmowe natāwuk Pilate,

63 Omissé itāwuk, Ne kiskissinan una

ooowyāsimewāo ka kē itwāt, kāyapitch ā pimatissit, Kē nistoo kesikake mena ne ga wuniskan.

64 Itussoowata maka chepuyekumik kitta ayeechētanewūk eyekoōk kā nistoo kesikak, āka oo kiskinōhumowakuna kitta pā kemooch sipwātahikoot nipatipisk, ākose omisse kitta itāwuk eyinewa, Kē wuniskaw nippoowinik ḫche: ākose owusimā kitta nayātawun iskwayanik ispeech nistum.

65 Pilate omisse itāo, Ket ayawawawuk semakunisuk: neyak nutowe ayeechētak eyekoōk ā kuskētayāk.

66 Akose itoōtawuk, mena ayeech tawuk chepuyekumik, pikeēkatawāwuk ussineeä, mena āyawuk semakunisa.

PISKÉTUSSINĀHIKUN XXVIII.

Ka keese ayumehākesikak, pitchāyik ā pātapūk ā utte nistum kesikak unima ā utte ispuuyik, pā itoōtawuk Mary Magdalene mena kotuk Mary ā wē waputūkik chepuyekumik.

2 Akose mākwach kēche kēkwun: weya oo kēche utooskāyakuna ka Tipāyēchekāt ā nasuskāt kēche kesikoōk ḫche, ākose pāche tetētipināo unehee ussineea iskwātāmik ḫche, ākose tātuppew.

3 Tapiskooch ka wawastāpuyik issenakoo sew, mena oot ayoowinis wapiskayew tapiskooch koona.

4 Akose ā ispeēche koostatchik okoo ka kunowāyētūkik kē nunumpuyewuk, mena tapiskooch ayiseyinew ā nippit ke isse ayawuk.

5 Akose owa kēche Utooskāyakun nuskwāwusehāo mena omisse itāo iskwāwuk, Akaweya keyawaw sākissik: ne kiskāyētān ā nutoonowāk Jesus, ka kē cheestahaskwateēt.

6 Numoweya ota ayaw: assi kē wuniskaw, ka kē itwāt. Pāche, wapūtumwāk itta ka kē pimisseēk ka Tipāyēchekāt.

7 Akose neyak kewāk sāmak, mena wētumamāk oo kiskinōhumowakuna ā kē wuniskat nippoowinik ḍche: mena, maka weya nekan itoōtāo Galileēk; ākota kā wapumāk : matika, ke wētumatinawaw.

8 Akose tapwā sipwātāwuk sāmak chepuy-ekumikoōk ḍche sākissewuk mena kēche mumamūtakoosewuk; mena ispūtawuk kittachimoostowatchik oo kiskinōhumowakune-yewa.

9 ¶ Akose oma ā nutowe wētumowatchik oo kiskinōhumowakuneyewa, poote, Jesusa kā-chewak ka nukiskakootchik, omisse itikwuk, Mumātakoosik. Akose, pāche oteētināwuk oo siteyīk, mena putuppeestowāwuk.

10 Akose Jesus omisse itāo, Akaweya sākissik: nutowe wētumākook ne chewamuk kittachitoōtātchik Galileēk, ākota kā wapumitchik.

11 ¶ Akose mākwach ā itoōtātchik, ateēt

unekee ka kē kunowāyētūkik pā itoōtāwuk Kēche waskahikunik, ākose wapūtināwuk kēche Ayumehāwekemawa kākeyow unehee ka kē totumoōt.

12 Akose ispe ka mamowe nutoōtootchik ussitche unekee kāsāyanēkatūkik, mena ka oyussoowātchik, meeyāwuk mistahā soone-yawa semakuniisa,

13 Omissé itāwuk, omissé itwāk, oo kiskin-ōhumowakuna kē pāche kimooteyewa we'yow nipatipisk mākwach ā nipayāk.

14 Netap keespin pātūke Kēche Ookemaw, ne ga sakoochiman, ākose numoweya nantow ke ga itotakowinawaw.

15 Ākose otināwuk sooneyawa, mena totum-wuk ā kē isse kiskinōhumātchik : āwuko maka oma itwāwin mosuk yatotūkik Jewuk peyis unoōch ka kesikak.

16 ¶ Ākose okoo pāukoosap metatūt kiskinōhumowakunuk itoōtāwuk Galileēk, wutcheēk itta Jesus ā kē itikootchik.

17 Ākose ispe weäpumatchik, putuppeestowawuk : maka ateēt numoweya soōko kē tapwātumwuk.

18 ¶ Ākose Jesus pāche omissé itāo, Kākkeyow soōkatissewin ne meeyikowin kēche kesikooōk mena ota uskeeēk.

19 Neyak maka, nutowe kiskinōhumowakunikāk ka tūto skanāmukissitchik ayiseyinewuk, seekahātākook oo wēyoowinik isse

Ótawemaw, mena Wākoosiseék mena ka Kunatissit 'Achák :

20 Kiskinóhumákook kittá nakutowāyétk-ik kákeyow kákwi ka ké isse kukāskimituk-ook : netap ke ga wechāwitinawaw túke, peyis eyekoók kā poone uskeewúk. Amen.